ב א ש I -- די, בא. (גלש, כלש) געלט [נ. פרילוצקי רשומות, אדעס, 1917].

1898 " וואס זאל דאס ביקל טון, ווען זיין יונג קעלבעלע קאן נישט אליין זייגן דאס קינד, ער מוז דינגען אן אם און ער האט נישט קיין באש". א. מארגענשטערן, עגל הזהב, ווארשע, ז' 55.

1923 " איך האב רעזיקירט // און האב אן יאלד מיט באש פארפירט, // ווייל איך ווייס שוין ווי אזוי". פ. גראובארט, ~~...~~, געזאנגען פון תהום, ביי אונז יודס, ווארשע, ז' 24.

1955 " און ווען ס'איז שוין יא געווען אן אקטיאר, וואס האט [...] געוואלט זיך אנגאזשירן, [...] איז נישט געווען קיין פרוטה 'באש' (געלט) צו שיקן דעם אקטיאר אויף רייזע-הוצאה". ש. י. הארענדארף, טעאטער=קאראוואנען, לאנדאן.

ב א ש II -- אינט. [סטוטש 516] אויסרוף ביי קארטן-שפיל.

ב א ש -- דער, =עס. צונאמען פאר די דייטשן אין פראנקרייך.

1952 " [ער] האט זיך באזארגט מיט פאלשע דאקומענטן און האט פארגעזעצט זיין קאמף קעגן 'באש'". דוד סטעג, דאס בוך פון לובלין, ז' 580.

ב א ש א ט ן -- פאדי/פאדוו פון באשיטן. [~~נ. באדעקט~~] ~~מיט~~ (זאמד, צוקער, שטויב אע)

1919 " איך קום צו צו אן אנגעפרוירן, מיט שניי באשאטן טירל". ב. שאפיר, קעלער-שטיבער, אדעסא.

1939 " אויסגעשטארצט אירע שרעקנדיקע גרויסע אויגן פון דעם דינעם שווארץ-באשאטענעם פנימל". אש, ווארשע, ז' 171.

באש - 2ז

? " צי זיך איך ניט מיט אש באשאטן (פאדרון) אין א גרוב און יאמער ניט דעם יאמער פונעם איכה-נביא". הל, וואס איז א דור, אין טרעבלינקע בין איך ניט געוועך.

באשאטן מיט קינדער -- וואס האט א סך קינדער.

1877 " ער וואר באשאטן מיט קינדער, זעקס מיידלעך און פיר אינגלעך". אמד. דער שבעים מאלציית, ווילנא, ז' 18.

ניט באשאטן מיט צוקער

1900 " 50 - 70ער יארן איז דער וועג פון דער ארבייטער-קלאסטע אויך ניט געוועון מיט צוקער באשאטן". די געשיכטע פון די ענגלישע ארבייטער-בונדען, שזשענגוור, ז' 98.

"פארוואס באשיט מען א חתן אונטער דער חופה? אז ער איז באגראבן, זאל ער שוין זיין אויך באשאטן". [יודישע פאלקס-וויצן, געזאמלט דורך ל. קעסטין, לאדז, 1918, ז' 24.

באשאטנס -- פאדי/פאדרו פון באשאטענעך. וואס איז איך שאטן, וואס איז באדעקט מיט שאטן.

1913 " געלעגן זיינען מיר אין שמעקנדיקן גראז, באשאטנס פון פון א ברייט-פארצווייגטן בוים". יהואש, זון און נעבל.

1930 " צעך טויזנט בלויע אזיערעס, איינגעפאסט אין ליבלעכע בערגער און באשאטנס פון אייביק-גרינע, גרויסע סאסנעס". דא, פון בערלין ביז סאן-פראנציסקא, ווארשע, ז' 165.

1968 " [...] גאסן, וואס זיינען געווען איינגעטונקען אין גרינס, און באשאטנטע אלייען [...]". יזב אטוואצק-קארטשעוו, ת"א, ז' 88.

ב א ש א ט ע נ ע ן -- טרוו. איך באשאטן, זיי באשאטענען,
פאר באשאטנט. 1. ווארפן א שאטן, שטעלן אין שאטן.

1866 " [...] און זיינע אויגן זיינען געווען באשאטנט
מיט געדיכטע גראע ברעמען". אמד, דער גואל,
ווילנא, ז' 71.

1946 " א נאז וואס האט אים באשאטנט דאס ברייטע [...]
מויל". ייט, פוילן !!!, נ"י.

1967 " איך קוש דאס האדעסל, וואס באשאטנט אירע גלידער,
און וויין לאנג-לאנג און באנג". פרידמאן, ליבשאפט,
ת"א, ז' 109.

2. (פיג) פארטונקלען, פארטרויערן.

1925 " זיים זיין האנט איז קראנק געווארן, איז זיין
געמיט באשאטנט מיט פחד פארן טויט". א. מ. פוקס,
אין יענעם הויז, ציט יודישער ליטערארישער קאלענדאר,
ז' 57.

ב א ש א ל ט -- פאדי. פון באשאלן. (שנש) באדעקט מיט
אנגעטאן אין א שאל, מיט שאלן.

1973 " ארייננגעפאלן איך אים מיט די באשאלטע קעפ".
אליצקי, וואלינער יידן, ז' 267.

ב א ש א ל י ע ו ו ע ט -- פאדי/ פאדוו פון באשאליעוועז.
באדעקט מיט לייסטן, ברעטלעך. % באשאליעוועטע ווענט.

ב א ש א ל י ע ו ו ע ן -- טרוו. באדעקן (די ווענט,
די סטעליע) מיט לייסטן, ברעטלעך (אפט דעקאראטיוו).

1970 " די סטעליע איז געווען באשאליעוועט מיט סענקאטע
ברעטלעך". י. ערליך, שבת, ז' 27.

ב א ש א ל ן -- טרוו. (שנש) פארפולן מיט הילכיקע
קלאנגען, ווי פון א טרומייט; שאלן.

באש - 4.

?. " חברה שטראלן, קומט באשאלן, קומט באגיסן מיט
די פריידן פון גן-עדן; לאמיר בענטשן און באגריסן
אט די ערד, דעם אלטן ייידן, און די מענטשן".
קוו. טריט, ז' 93.

ם [באשאלקן] ב י ש ע ל ק ן / ב ש ל ק ן -- אפנארן,
באשווינדלען.

1711 " דא זאגט עשו ער איז געהיישן יעקב, דארום ווייל
ער מיך האט בישעלקט צווייא מאל". צור, תולדות,
אמשטרדם, כת. VI. 93

1716 " אונט ער רופט צו זיא יהושע אונט רידט צו זיא
ווארום איר האט בשלקט אונז צו זאגן מיר זיין ווייט
פון אייך זער אונט איר זיצט צווישן אונז".
ספר המגיד, ווילהרמרשדארף, ז- III.

ב א ש א ם - ל ע פ ל -- דער, מצ ווראש. (לאקל, פאלאנגע,
ליטע) - א שוימלעפל, א פלאכער לעפל מיט לעכעלעך
אויף אראפצונעמען דעם שוים פון קאכנדיקער זופ.
[מ. מארק, יישפ, X-1].

ב א ש א נ/ע ן -- טרוו. 1. שוינען, היטן, שיצן.

? . " און דאס אויך, נעבעך, האט ער ניט/ געקענט געקענט
באהיטן און באשאנען". פרוג III, ז' 219.

2. באקוקן, באזען, באשוינען.

?. "ברייט אויפגעפראלט די גלעפערנע טיר און ארויס-
געלאזט די געסט 'באשאנען' דאס גרויסע פארמעגן".
י. פערלע, יידן פון א גאנץ יאר, ז' 193.

ם בשונן -- שיין מאכן.

1508 " ותיפי - און דו בשונ טושט, ל' יפה תואר".
רייכלין 8.

ב א ש א נ פ ע ל י ך 88 ---> באשיימפערלעך.

ב א ש א נ צ ן -- טרוע | מארק ווב 1206 |. באדעקן, באפעסטיקן א שטח מיט שאנצן (שוצוואלן און שוצגריבער).

||=רנג | מארק ווב 633|.

ב א ש א נ ק ע ן -- פאדי/פאדוו פון באשענקען. באגאבט, געבענטשט מיט א געוויסער מעלה, טאלאנט, אייגנשאפט. % א באשאנקענער יונגערמאן. א באשאנקענע זינגערין.

ב א ש א נ ק ע ן -- אוטוו. פארמאגן אן איינגעבוירענע פעיקייט, טאלאנט, אייגנשאפט % די ארטיסטקע איז באשאנקען מיט א פרעכטיקן סאפראנא.

1926 " |...| מען איז געווען באשאנקען מיט געזונט |...| פרנסה איז געווען ברווח". ק. ח. היישריק, אין פייער און בלוט, ווארשע, ז' 10.

? " מען האט אויסגעזוכט צווישן די שבטים יונגע לייט, באשאנקען פון גאט מיט חכמה און פארשטענדלעכקייט". אש, משה.

1968 " געווען צווישן די מיטגלידער אזעלכע, וואס זענען געווען באשאנקען פון דער נאטור מיט מעלות פאר דער בינע". ש. פינקלמאן, יזב אטוואצק-קארטשעוו, ת"א, ז' 342.

ב א ש א ס ן -- פאדי פון באשיסן. באשאסענע, באשאסענער. געטראפן דורך קוילן פון ביקסן, הארמאטן אא.

1920 " ביי די באשאסענע פלאצן האבן זיך געוואלגערט שטיקלעך גלאז און שטוקאטורקע". סעג, פון רוסלאנד - צעבראכענע זיילן, ווארשע, ז' 48.

ב א ש א ף -- דער, בא. 1. מעשה בראשית, גענעזיס.

1945 " פון אנהייב באשאף אויביז איצטיקער שעה איז דארט ניט געווען קיין צעשפאלטענע טלא". האל, ערדישע וועגן, מאסקווע, ז' 160.

1957 " ~~די-הטטא~~ די לופט איז געווען אזוי ווי פון ערשטן באשאף: א לויטערער עלעקסיר". ברוס, די שטילע ערד, ז' 109.

2. ~~פראצעס~~ פון שאפן, שאפונג, יצירה, קרעאציע.

1945 " כ'האב באשאפגעהערט, געשפירט, געלעבט, ס'איז באשאף געדונען אין די אדערן פון דער ערד" ... אפא, יעקבס געצעלטן. ז' 142.

? ווו איז די גרענעץ צווישן ארב און אויפטו, צווישן המשך און באשאף, צווישן ניי און אלט". ד. סדן, גק, נ' 31, ז' 10.

1963 " און דורך די אנטפלעקלטע געוועבן, ווו ס'פורעמט זיך אויס דער באשאף, עס פלאטערט ארייגעט דאס לעבן". סוצ, פור I, ת"א, ז' 25.

3. דער רעזולטאט פון מעשה בראשית; אלץ וואס איז באשאפן.

|1921?| " אהורמין און הורמיז, די נאכט און דער מארגן, / זיי זיינען נאר טיילן פון גאנצן באשאף". אל, ביים זון-אויפגאנג, נ"י.

?. " איך אים איז פארקניפט דער, פאר וועמען דער באשאף איז געווארן באשטימט - דער מענטש. אש, משה.

? " יענע אינוויינקסטע רוחניותדיקע וועלט - אייניקייט וואס האלט צונויף דעם גאנצן באשאף". זשיט, איינשטיינס טעאריע פון רעלאטיוויטעט, ציט אין יישפ V - 1.

ווע‌לט-באשאף.

?. ? " און כ'זע: אין אונדז ווערט אפגעשפיגלט / דער וועלט-באשאף פון סאמע אנהייב". ב. לאפין, דער פולער קרוג.

1963 " וואס איז וועלט-באשאף דען אנדערש ווי, צוליב שפיל, אפגעגדרטע מחשבה?". י. פרידמאן, נפילים ת"א, ז' 13.

באשאפונג -- די/דאס. 1. מעשה בראשית, באשאף.

[...] דורך די נשמות, וועלכע זיינען ארויף אין מחשבה און זיינען געווען פריער פאר דער באשאפונג פון די וועלט". ליקוטי=אמרים, תניא, קנב -שט.

1964 "[...] די באשאפונג פון דער וועלט איז ניט קיין איין מאל געוועזענע דערשיינונג. די באשאפונג איז שעפערישקייט, א פערמאנענטער פראצעס". בצג, טמז 16.

2. אקט, פראצעס פון באשאפן,קרעאציע.

1888 " האט ער [גאט] געזאגט צו דעם מלאך, וואס ער איז ממונה אויף דעם באשאפונג פון קינד: מאל אויס דאס קינד אין געשמאלט פון פאטער". תנחומא, בראשית, ווארשא, ז׳ 123.

" דאס באשאפונג פון גארנישט צו א זאך [...]" ליקוטי=אמרים, תניא, כו - נא.

1972 .. " [...] דער פארגעניגן נעמט זיך פון דעם, וואס עס ליגט דער כוח פון שאפונג און באשאפונג אין אלץ, וואס האט צו טאן מיט גערטנערייי". י. ראכלין, פאר, III, 25.

3. דער רעזולטאט, פראדוקט פון מעשה-בראשית;אלץ וואס איז באשאפן.

1819 " פון דיא ניט שיינה טראפעניש איז דיין באשעפונג דורך דען ארט פון (השתנה) איז דיין קומונג". ספר ישרי לב, ווילנא והרודנא, תקע"ט, כ-2.

? " איך בלאנדזשע ארום אין דער ביליאנענהאפטיקייט פון דער באשאפונג". פ. וויינינגער, אין גרויסן דרויסן, ז׳ 18.

(1941)(?) " אויב אבער א באשאפונג וועט באשאפן גאט און די ערד וועט אופמאכן איר מויל [...]". יהואש, במדבר, טז-30.

O באשאפונגס (באזארגונגע)=אמט (שגל) - ספעציעלער אפטייל ביים יודנראט, וואס האט זיך פארנומען מיטן באפרידיקן אלע פארלאנגען פון דידייטשע מושלים -

- אין לעמבערג אא שטעט [בלום, יישפ XVII - 2, 1957] .

וועלט-באשאפונג -

1966 " אנשטאט א רייף געזשאווערטן אין גאט צו טרײַבן, ער פרוווט אהינטער וועלט-באשאפונג זיך פארקלייבן".

האל, מיין אוצר, מאסקווע, ז׳ 39.

ם בישעפפונג. ----- 1.

1661 " אונ׳ אין דעם יאר פיר טויזנט אונ׳ פיר הונדערט אונ׳ ביבנציק יאר צו די בישעפפונג די וועלט".

יוסיפון, אמשט, סה.

באשאפיק -- אדי. (ארכ) וואס איז א שאפונג פון גאט, א בשר=ודם.

1885 " דערום פארשטייט איר, באשאפיקע מענטשן, צו שלינגען זיינע רחמות (= לרחמיו לשאוף)".

יוצר ליום ב׳ של ר"ה, מ"מ, ז׳ 219.

באשאפן I - טרוו. פאר באשאפן. 1. בשייכות מיט מעשה בראשית, קאסמאגאניע.

1848 " הייבט אוף אייערי אוגן צו דעם הימל אונ זעט ווער עס האט בשאפין דיא זאכין". חח III , ז׳ 109.

1883 " מיר האבן דאך געלערנט, דאס הקב"ה האט אלע עולמות באשאפן מיט די אותיות התורה". נופת צופים על חומש, ווילנא, ז׳ 2.

" א מענטש א נאר, אבער זוכט זיך אויס זאכן אזעלכע כדי צו זיין נישט אזוי ווי גאט האט אים באשאפן" .

ממוס, ספר הבהמות, ז׳ 60.

1941 " אין אנהייב האט גאט באשאפן דעם הימל און די ערד".

תי, בראשית, א - 1.

1965 " צו באשאפן די וועלט האט דער אין = סוף (די אומענדלעכקייט) געמוזט איינשרענקען זיין ליכט".

פאר XI. 24.

2. ארויסרופן צו עקזיסטענץ, צום אויפקומען פֿון א מאטעריעלן אדער גייסטיקן ווערט.

..? " איר שמועסט זיך איין, אז איר וואלט מיט אייער שכל, מיט אייער גוטסקייט באשאפֿן א וועלט גאר אנטיק". ממום, קליאטשע, ז׳ 122.

1902 " די ערשטע יידישע סאציאליסטן, וועלכע האבן אהער עמיגרירט [...], האבן פֿון די פֿארשידענע זשארגאנישע דיאלעקטן אויסגעבילדעט א שפראך, אויף וועלכע זיי האבן באשאפֿן א בעסערע ליטעראטור און א בעסערע בינע". דער אידישער ארבייטער נ׳ 13, לאנדאן, ז׳ 85.

(?) 1934 " עטינגער האט באשאפֿן דאס ווארט ׳ אריינקום ׳ אנשטאט דעם דייטשן ׳ אויפפרים׳". גארין, ציט ביי ז. זילבערצווייג, לעקס. פון יידישן טעאטער II, ווארשע, ז׳ 1561.

3. גורם זיין, זיין די סיבה פון עפעס. % באשאפֿן ווונדער.

1894 " מיט דעם איז אויך באשאפֿן געווארן דער ווארצל פֿון די גרויסע איבערקערעניש אין די ארבעט [...]". ב. פייגענבוים, דער סאציאליזמוס פון אלף ביז ת, נויארק.

1910 " דאס שטענדיקע פֿוילן אין אומצוכט און אומבאהאלפנקייט האט באשאפֿן דעם אומפֿארשעמטן שנארער". מר VI, ז׳142.

1948 " די ציילן צוויי [...] קומען ווי פארליבטע זיך צוזאמען, באשאפֿנדיק א בלאנקענדיקע ארקע". לייב ניידוס, אין גראדנער אפקלאנגען נ׳ 10, ז׳4.

4. זיין באשטימט (פארויסבאשטימט) פאר עפעס. % ער איז ווי באשאפֿן פֿאר א דאקטאר.

1836 " דוא זאלסט זיך ניט איבר נעמין מיט דיין תורה לערנין דען דוא ביסט דרויף בשאפין גיווארין". לט 2, 14/1.

?. " משׁשת ימי בראשית זיינען די יידן באשאפֿן געווארן זיי זאלן זיין קרעמער, סוחרים און איבערקויפערס". שע, די גרויסע בהלה.

5. (פּטמ) ברענגען, קריגן, אדער צוגרייטן.

1886 " מע האט צונויפגעקריגן ביז 5 רו"כ, פֿאַר וועלכע עס איז באשאפן געווארן בראנפֿן". יפֿאַל, ז' 43.

? " גיך איז באשאפֿן געווארן א סאמאוואר, גלעזער, טיי [...] ". שע, פּוג'ם יאריד II, ז' 142.

|| =עכץ - דאס, בא. 1. (איר) וועגן אן אקט אדער רעזולטאט פון באשאפן. 2. וועלט באשאפ(ונג) | ל II|.

ב"ש שאפֿן א יש מאין - ארויסרופֿן צום עקזיסטענץ א נייע זאך, דערשיינונג אין א געביט, ווו פֿריער האט קיין זאך ניט עקזיסטירט.

... " פון דעם געטער-חשק, תמיד/ עפעס אויפצוטון און מאכן/ נייע וועלטן, נייע לעבנס, / און באשאפֿן יש-מאינס". יהואש, נאקעטע נשמות.

שור: דאס ווארט ' צרה' איז פֿארן ארעמאן באשאפֿן .

| מערב גאליציע; קטור|. די וועלט איז אויך ניט באשאפֿן געווארן אין איין טאג - מען דארף זיך ניט איילן, מ'דארף האבן געדולד. גאט באשאפט | האט באשאפֿן די רפֿואה פֿאַר דער מכה.

1929 " השי"ת באשאפט אבער תמיד די רפואה פאר דער מכה. האט ער אין אברהמען ארייננגעגעבן א נשמה וואס קומט פון מקור עליון". צ. ווינער. ספר בנות יעקב, מאנטרעאל, ז' 24.

ם בישאפֿין, בישאפֿן, בשפֿין. ----- ד.

1610 " בראשית ברא אלהים איז סופי תיבות אמת ווייסט דז דער עולם איז בישאפֿין וואָרדן מיט אמת". טח=מדרש, בראשית א- א, פראג.

1711 " אונ' אז אדם איז בישאפֿין גיווארין (מיד הנצנים נראו בארץ), דען וואר אלץ אויש שפראצין". נחלת צבי, בראשית, כו - א, פפד"מ.

1752 " צוועלף (מזלות) האב איך בישאפֿן אויף דעם הימל, אונ' איבר איין איטליכן מזל האב איך בישאפֿן

דרייסיג אובר (ממונים) די דא היישן (קרטון)".

עח, ג, - 2.

2. ←------

1626 " אונ׳ דרום (ירים ראש) האט פרעה דער הובן זיין קאפ אונ׳ האפֿרטיג גיהלטן אונ׳ האט גירעט צו מיר איז מיין ווייאר אונ׳ איך האב מיך געלבשט בישפֿן". סהמ, תהילים קי - ז, לובלין.

1708 " אך טונין זיא זיך מיט איר עשירות איבר נעמן אלז וועז זיא זיך העטין אליין בישאפֿין אונ ועלין גאט ניט דר קענין". אניי קלאגליד אויף א משרה אין פראנקפורט, האגוי [צינ, א. פריימאן אין פֿש II , ז׳ 171, 1930].

4. ←------

1705 " דאש איז מרמז אויף דער נשמה וואש זיא ווערט גירופֿן בתכֿהן דאש זיא איז בשפֿין גיווארין אהין צוא גיין אין גוף צו פאריכטן און אויששירן זיא מיט גוט מעשים. קה.

1732 " בייא נאכט ווייל פינסטר איז, איז ניקש מער בישאפֿן צו שלאפֿין גיוויש [...]". עיון, 49/2. בערלין.

באשאפן II -- פאדי/ פאדרו פֿון באשאפֿן. באשאפֿנע, באשאפֿענער. וואס איז ארויסגערופן צום עקזיסטענץ, ~~וואס איז~~ אויפגעקומען, ~~אנטשטאנען~~ , באשטימט צו[...]

... " מיין ניט, די וועלט איז א קרעטשמע, באשאפֿן (פאדרו) צו מאכן א וועג זיך מיט פויסטן און נעגל צום שנקפאס.". פרץ, מפין ניט .

1939 " ס׳האט קיינער קיין רעכט באשאפֿן בגד אויף זיך. אלטע שטיבלעך פון טאטעס און זיידעס בירושה, שוין מיט גרינעם מאך באדעקט". הערצל אפשאן, בית ישראל- וויזשניצער רבי׳ס הויף, סיגעט - מאראמערוש, ז׳ 208.

1961 " אך אוראנהייב פון יעדער זאך באשאפֿענער, אורערשטער און נישטא קיין אנהייב צו זיין אורערשטיקייט".

מ. גראסמאן, היימיש, אפריל - מאי.

באשאפנהייט -- די, בא. (ארך). 1. דער אקט פון באשאפונג, אנהייב ווערן.

1805 " אויך וויא פיהל אויגין בליק דש ער | דער מענטש| זאל אוף דיזיר וועלט לעבין האשטו גלייך פון זיין בישאפנהייט גזאגט". א. מאוויר, איבז, בחינות עולם, זאלקווא, תקס"ה, לח - 1.

2. מהות, טבע, כאראקטער (תוך) בחינה.

1806 " [...] אונ מיישטן טייל פר די ווייבר אונ בתולות איזט עש זייער אן גנומן צו ליינן פון די בשאפנהייט אונ די מאכט פון הקב"ה ווי ער בצאלט אונ איין איטלכן מענש נאך זיין ווערקן". גדולת משה, כמ"ש בלבוב, הקדמה, תקס"ב | געדרוקט אין וואהלין|.

1859 "|...| האבע געזעהען וויא גוים איין מענש הערויס ציהן אויס דען וואסער |...| דאס איז קויפמאן, דען איך בין זעהר בעקאנט געוועזען אין דיא בעשאפענהייט פאן זיין גוף אונד זיין פנים". הרב משה סופר [...], אבד"ק פרעסבורג, שו"ת חתם סופר II , אבן העזר, שאלה קל"ה, דף ס"ו/2. פרעסבורג.

1887 " דער קערפער איז דאך פון איינער ערדישע באשאפנהייט". אמד, נשע גנב, ז'3.

באשאפנקייט -- די, בא. דער פראדוקט פון באשאפן, דאס עקזיסטירנדיקע.

1963 " קוים באשאפן- איז שוין די באשאפנקייט מיט פגמען". סוצ,פור II, ח"א, ז' 76.

באשאפער -- דער. --> באשעפער.

באשאפעריש -- אדי. וואס באשאפט, וואס קאן (בא)שאפן; שאפעריש. | זייט, ציט (?) מ.שענטער, אויפן שוועל, נאוו' - דעצ' 1963|.

באשאצן -- פרוו. זיך פארשטעלן, שאפן זיך אדער ארויסזאגן א מיינונג וועגן ווערט אדער באטייט פון עמעצן/עפעס; אפשאצן. % באשאצן אונדזערע אנשטרענגונגען.

1935 " ווער קען דאס באשאצן די גרויסע יסורים וואס יודען לײדן אין אלע עקן פון דער וועלט" חיים יצחק מאליק פון סאטמאר, נחלת יעקב, סאטומארע.

1942 " אז מען וועט זיך שטארקן און נישט לאזן פארפירן פון יצר הרע, וועט מען זוכה זיין צו זייער פיל גוטס, וואס איז נים צו באשאצן". איבן ס. ווארהאל, עקרי האמונה, ז' 15.

באשארעמען -- -----> באשירעמען.

באשבורן -- | באשויווערן| טרוו. (פר) פארברודיקן [קטוו].

באשבתן -- טרוו. (שנש) פארשפרייטן אויף עפעס דעם גייסט פון שבת,

" מיטן אנטפלעקן דאס רזין-דרזינדיקע און זיינע שיחות אויף א 'כינוס עיוני' באשבתם ער די ימי חול" [קטוו].

באשוואנגערט -- דער, =ס. [מארק ווב 1699] וואס באפרוכפערט א פרוי, מאכט איר טראגעדיק, מעוברת.

ם [באשווארצטערהייט] בישווארצטר הייד 88 אדוו. מרה-שחורהדיק, אפהענטיק.

1723 " אזו איז דיא פרויא אהיים קומן צו אירם מאן אונ' האט צו אים גיזאגט וואס טושטו אזו זיצן בישורצטם הייד אנדרי לייט ברענגן גאלד אהיים אונ' דוא מושט אין זיצן". שהו, לה.

באשווירן -- באשווארן. פאדי. פון באשווערן.

(באשווירענע, באשווירענער, פארכישופט, באצויבערט.

1956 " ווי א באשווירענע - די הייך האט זיך געשטרעקט, דער
שטילער פליעסק האט קוים געלאזט פון זיך צו הערן".
פמ, מלחמה II, נ"י, ז' 571.

ב א ש ו ו י ג ן -- פאדוו פון באשווייגן. (שנש)
אנקלאנגיק, ארומגענומען מיט שטילקייט.

1944 " שטילע בערגלעך מיט אלע פארקנס באשוויגן".
נאד, מודה אני, נ"י, ז' 75.

ב א ש ו ו י ג ע ר ט -- אדי, (שנש) וואס האט א שוויגער.

1962 " זייענדיק, הייסט עס, אלע ים-לייט אזוי אומגליקלעך-
באווייבטע און באשוויגערטע?" י. פערלאוו, פאר, II 4/

ב א ש ו ו יי ג ן -- טרוו. פאר באשוויגן. (שנש)
פארשטומען, מאכן שווייגעוודיק.

1932 " איך האב מיינע טירן=פענצטער באשוויגן מיט
דעם ווארן שוויגן". נאד I, נ"י, ז' 235.

ב א ש ו ו י נ ד ל ט -- פאדל פון באשווינדלען.

~~| סטוטש 363 | דואס מען האט אים באשווינדלט;~~
אפגענארט, פארפירט. % די באשווינדלטע פויערים האבן
זיך באקלאגט, אז דער ציגיינער האט זיי פארקויפט
קראנקע פערד.

ב א ש ו ו י נ ד ל ע ן -- טרוו. ארויסנארן עפעס מיט
פאלשקייט, פארפירן, דורכפירן א פאלשן עסק, אפערע.
% דער אוואנטורניק האט איך באשווינדלט ארייג-
געדרוקט פאלשע בריליאנטן.

1895 " |...| יענעם צו באשווינדלען איז ביי אים גרינגער
ווי צוויי ניגונים אן ציצית צו גיין" ב. בעקערמאנן
דער יודישער שפיגעל [illegible] ווארשא, ז' 28.

1924א " און מען האט דאך אים מיטן האלץ באשווינדלט, / ס׳וועט דאך פוילן שוין ביים ערשטן רעגן". מלה, די גאלדענע פאווע, קליוולאנד, ז׳ 112.

1947 " [...] די זארג נישט אריינצופאלן אין די הענט פֿון שווינדלער, וועלכע האבן צוגעזאגט אריבערצופֿירן די גרענעץ און די עמיגראנטן אפגענארט און באשווינדלט";. רעד ה. מאהלער, ׳זב טשענסטאכאווער יידן, נ"י, ז׳ 128.

? ||=ונג -- די, באַ [מארק וו 403], אפנארערײַ, שווינדלערײַ,

? =ערײַ -- די, באַ [מארק וו 105]. דזוו דפֿוו.

באשוועגערן -- טרוו. נעמען פֿאר א ווייב א ברודערס אלמנה אָן קינדער (לעוויראט - חתונה); מיבם זײַן.

1829 " און יהודה האט געזאגט צו אונן קום צו דעם ווייב פון דיין ברודער און באשוועגער זי". חחת, בראשית, לח - ח.

1941 " איר שוואגער זאל קומען צו איר און זי נעמען פֿאר א ווייב צו אים און זי באשוועגערן". תי, דברים, כה -5.

ם בישוועגרן, בשוועגרן, בישוועגרין.

1610 " אונ׳ ניט דוא זאלשט בישוועגרן אן זיא דיין טוכטר ניט דוא זולשט געבן צו זיינם זון". סח, דברים, ז-ג.

1676 " [...] יהודא הוט אן גיהאבן זיין שון צו לושן בשוועגרן זיין שנור אונ׳ האט צו הינטרשטן ניט וועלן זיין זון לושן בישוועגרין דא וואר אים זיין ווייב אונ׳ צווייא זין גישטארבן". ברנט שפיגל, פפדמ, פרק סב.

1711 " [...] איינר טאר יוא ניט נעמן זיין ברודרש ווייב, דער דא ניט ראוי איז צו בישוועגרן זיא". צאינה, מגילת רות, אמשט, קסג, 2-.

בשוועגרן זיך -- 1. זיך מתחתן זײַן.

1723 " דא (יעקב) איז גילאפֿן פאר עשן האט (יצחק) אים גיבאטן דו זאלשט דיך ניט בישוועגרן מיט דיא קינה חם דען זיא האבן גידאכט אלש (נח) האט געבן

דיא קינדער (חם) צי קנעכט צי דיא קינדער (שם אונ׳ יפת)".
בית ישראל, ז/א, אמשט.

1737 " והתחתנו אתנו - אונ׳ זייט בשוועגרש". מש 21/2,
בראשית, לד - ט.

|| בשוועגרונג -- די, שידוך, משפחה=פארבינדונג.

1743 " אונ׳ דא דורך האבן זיא אים זיין פֿאשטאנד בנומן,
דש ער | הורודוס | צו גיקש זאל מאכין דיא בשוועגרונג
דיא דער קינג גמאכט האט מיט דיא קינדער פון זון
דיא דר שלאגין זיין גווארין". מ.מן, יוסיפון, אמשט,
קכט.

ב א ש וו ע נ ט ש ע ן -- טרוו. פֿא באשווענצען. באשפריצן
מיט הייליק וואסער [ביי קריסטן] % דער גלח האט
באשווענטשעט דאס נייע אויפגעבויטע הויז.

1923 " איך בין געשיקט געווארן פון גאט, אז איך זאל
דיך אראפנעמען, ווארום גאט וויל דיך באשווענטשען,
און ווען דו וועסט דערנאך 'שווענטשען' וועט
ער זיין הייליק [...]". ש. לעהמאן, גנבים און גנבה,
מעשה 5, ביי אונז יודן, ווארשע, ז׳15.

ב א ש וו ע נ צ ל ט -- פֿאדי פֿון באשווענצלען % באשווענצלט
וואסער.

ב א ש וו ע נ צ ל ע ן -- טרוו. 1. (וו.ל. און שפאטיש)
פֿון באשווענטשען ---> % דער גלח האט באשווענצלט
די נייע געביידע, דאס געבעקס לכבוד פּאסכע.

1971 " דער גלח האט געהאט געהייליקט ('באשווענצלט')
דאס ברויט. באש, פּאר, 19/II.

2. (פיג, איר) פֿאַרהייליקן, קאנאניזירן, כשרן.

1973 " האבן אפֿיציעלע 'חסידים' פֿונעם קאטעגארישן '
'לא תרצח' נישט באשווענצלט כלערליי מלחמות?".
מ. שטיגלער, פֿאר III/ 25.

באַשוווּנצלען זיך -- אוסטר. | פֿון שוואַנץ - שוועַנצל, עק׳|. (איר)

" אנטאָן זיך א פוטער וואס האט שוועַנצלער. % זי האט זיך באַשוווּנצלט מיט ווייסע פוקסן [קטור].

באַשווענקען -- טרוו [מארק ווב 676] אפריינינקן דורך וואַסער, איינטונקען אין וואַסער.

ם |באַשוּוער| בשוער -- דער, =ן. נדר, התחייבות.

" אונ׳ מיין בשוער אונ׳ אן ליגן אלש מעלה בכתב גיוועזין אונ׳ אלש דעם גיהיימן יועצים איבר ליפֿרט". גה, ז׳ 361.

באַשווערדלט -- אדי. (שנש) באַוואָפֿנט מיט א שווערד, אנגעטאָן אין א שווערד.

1910 " אין יענעם יאר וואלטן אַנדזערע באַשווערדלטע געסט פֿון די פֿאַרשיידענע לענדער געזען אן אנדער ניו-יארק". מר VI, ז׳ 302.

באַשווערדן -- דאס, (דטשמ) באַקלאַגעניש, טענות.

1956 " קוקט אן דעם פעסימיסט דארט,/ הערט צו צו זיין באַשווערדן, / ניטא, זאגט ער, קיין רויק ארט,/ קיין פלאץ פֿאַרמיר אויף ערדן". ו. זיילין, ציט אין מינפי II, ז׳ 204.

באַשווערונג -- די, =ען. 1. שבועה.

1804/5 " [...] האבן גרושה תחבולות געטאן [...] מוט בשווערנג מוט שמות אונ מוט אן שפראך אונ מוט רייכרין מוט נפש און מוט שועביל". רבקה בת ר׳ יוסף בר׳ מרדכי ספֿרא מבראד איבן, אגרת בעלי-חיים, לבוב, תקס"ה.

2. כישוף-מיטל; באַצויבערונג.

... " וויפל תפילות מע האט ניט אוועקגעלייגט אויף

אים, מיט קללות, מיט תוכחות, מיט באשווערונגען -
ער רירט זיך ניט פֿון ארט [...] דער אנטיכריסט!"
שע, אין שטורם.

0 באשווערונגס-מאכט -- די. כישוף-קראַפֿט, צויבערמאכט.

1966 " ווײַזט אויס, צו שוואך געווען איז מיין באשווערונגס-
מאכט [...]". האל, מיין אוצר, ז' 188.

1963 " [...] ווען ר' נפֿתלי האט זיך אויך גענומען עוסק
זיין אין קבלה למעשה, אויסשטעלן קמיעות, היילן
חולאים דורך אפשפרעכונגען און באשווערונגען".
פּ. מארקוס, שמז /26.

ם בישווערונג -- אייבערגלייבעריש, הייל-מיטל, רפואה.

1728 " פֿר דען מאגין אונ' הערץ בישווערונג.נעם רוטי רויזן
אונ' (בוראגין בלום) אונ' (בוגלאסא) און מעליפה:
אימליכש איין הנט פֿול|...|". אפרים ווערטהיים,
שער אפרים II, סור, כג, II.

באשווערט -- 1. פֿאדי/ פֿאדוו פֿון באשווערן I. 1. מיט
א שווער הארץ, מיט א שווער געמיט.

... " קארקן אנגעטליתט, קעפּ פון שולם באשווערט|פֿאדרו|,
שיין פון ווייסע ליכט איין ברום פֿון ~~ישקהה פארדרפט~~.
תשובה פֿלאטערט". דער גייער.

1946 " צום סוף זיינען מיר זיך צעגאנגען [...] מיט
באשווערטע הערצער און אנגעשוואלענע אויגן".
ה. ל. זשיטניצקי, משהלה, ציט אנטאלאגיע, ז' 351.

1963 " און פֿאליע, ער ציינערט ארויס א באשווערטער [...]".
סוצ, פּור I, ת"א, ז' 461.

2. (איר) באטרינקען, שיכורלעך.
" דערנאך האט ער זיך מיט זיין ברודער צעקושט און
שפעטער, אז ער איז שוין געווען א ביסל באשווערט,
האט ער יעדן איינציקן געקושט". יד , אבן נגף.

|| =קייט -- די.

1955 " ישראל איז פֿון נשיא ייִנגער, - / נאר ניט אין גורל, אין באשווערטקייט |...|". הל, א בלאס אויף אן עפּלבוים, ב"א, ז' 232.

באשוועריקן -- טרוו. שווער מאכן, גורם זיין שוועריקייטן.

1932 " הינטער אונדז רייסט מען בריקלעך אף זומפּיקע ערטער, וואס באשוועריקט אונדזער אפּטרעטן". יודל יאפע, אין קאמף, מאסקווע, ז' 40.

|| =(ק)ייט.

1894 " איצט ער זאל וועלן עפֿנטלעך מודה זיין, וואלט עס געווען גאר לא יוצלח, אט נאר וואס ער וועט זיך אין מיר נאר |נאך?| נייע באשוועריקייטן און קלאפּאטן און ארבעטן". קלמן סוביל, איבן, דער דאקטאר מיט זיין טאכטער, ווארשא.

באשווערלעך -- אדוו. (ארכ) באלאסטיקט מיט שוועריקייטן.

1865 " נעם מיך נאר מיט דיך וועלט דיר שוין גוט זיין, איך וועל דיר גארנישט באשווערלעך זיין. א. ב. רוף, אדעליע-ראזע, ווארשא.

1882 " אין דעם צושטאנד ווי דו אצינד ביסט, איז פֿאר דיר דאס לעבן זייער באשווערלעך". אנאנים, פּרינצעסין עדינא, ווארשא.

|| =קייט -- די. שווערקייט | מארק ווב 1343|.

ם בישוועהרליכי, בשווערליך.

" זוא מיר נון וואול טון אונ' אונזרין גרישן הערין וואול דינין ברענגט ער אונש און ערגענקליך איניז איביגי אויג דער בישוועהרליכי מיא זעליגי וועלט אין אייטיל רויאינג". גה, ז' 2.

1737 " אונ' דר אנדר פרק פון דען עונש לעו"הב אויך ניט צו בשווערליך זיין זאל ער [illegible]"

ספר שיח השדה, פרק א׳, פיורדא, תצ"ז.

באשווערן I -- טרוו. 1. אנהענגען א משא, אנלאדן, אנגרוזעווען.

1921 " באשווערט מיט בלוט די פליגל אייערע, - / און דורכפֿירן וועל איך אייך גיין אליין!" פּמ, די קופּע, ווארשע, ז׳1.

2. פֿארשאפֿן שווערקייטן, שטערונגען, באלעסטיקן, מכביד זיין. % באשווערן דאס לעבן מיט חובות. באשווערן די טעטיקייט פֿון עמעצן.

1885 " וואס אבער ווילט איר פון די ארעמע פֿי, ווארום באשווערט איר אייער יאך אויף זיי". א. ג. ׳דער פראצעס׳, ווארשא, ז׳9.

1967 " מען ווערט א מאל אזוי איינגעפֿלאנצט און באשווערט מיט פֿליכטן, אז עס לאזט זיך נישט אוועקרייסן". יג, טמז, II.3.

באשווערן דאס הארץ -- פארשאפן עגמת-נפש, טרויער.

1908 " מאטיאס! מיין הארץ איז מיר באשווערט!". ה. עפּפּעלבערג, דער קרבן, ווארשא, ז׳71, [?].

|| =ונג.

ם בשווערן, בישווערן, בשווערין.

2. ----

... " נכבד -בשווערן וויר, ל׳ כבידות" רייכלין 8, שמואל ב׳, יג,כה. [תי: פאלן צו שווער].

1626 " אונ׳ דיא אירשטן גראבן דיא פר מיר זיין גיוועזן (הכבידו) האבן בישווערט אויף דעם פאלק מיט דען מס". סהם, נחמיה ה-טו.

1764 " דער הט מיט גיוואלט גוועלטיגט איבר זיין ברודר אונ׳ האט אונזר יאך בשווערט". יוסיפון, פיורדא, ס׳ I.

בישווערין דאס הערץ.

|| בישווערונג -- די, =ען. לאסט, שווערקייט.

1661 " זא ווערט גירינגרט פון דיר דיא בישווערונג אונ׳ דיא מויה׳ דער לאשט דיז פֿולקש". יוספון, אמשט, וב-2.

באשווערן II טרוו. פאר באשווירן/באשווארן.

1. (מליצהדיק) שטארק בעטן עמעס (ניט) צו טאן, פֿארזאגן עמעס. % באשווערן אין נאמען פֿון פֿאטער. איך באשווער דיר, העלף מיר!

... אך מענטשן, איר מענטשן,/איך טו אייך באשווערן: איר זאלט פון מיין לעבן/דאס לידל אויסהערן".

י. ל. כהן, יידישע פאלקס-לידער, יידוא, נ"י, 1957, ז' 12.

" איך האב אים באשווארן, ער זאל דאס קיינעם ניט ווייזן". שע, מ. פּ. דעם חזנס I, ז' 236.

1941 " און איך וועל דיך באשווערן ביי יהוה דעם גאט פון הימל". תי, בראשית כד - ג.

2. באהערשן עמעצן מיט א שפרוך.

1870 " די שפרעכערין: (צעשלאגט די אייער איבער זיין קאפ און זאגט א שפראך) איך באשווער [...] אלע הימלען, אלע שדים, אלע רוחות, אלע מכשפים, ווי עס געפינט זיך ערגעץ [...]". קמ נ' 25.

1959 " כ'בין ניט געווען אזוי רייף און גענייט ווי ער. כ'האב אבער געפילט א באדערפעניש צו 'באשווערן' די שאטנס, אוועקצוטרייבן זיי". שנ, קריטיק און קריטיקער, ב"א, ז' 378.

3. (זן)שווערן, געבן א שבועה.

1852 " גלויב מיר, איך הון דש בעשוועהרען ביי מאהמעדש בראב, אז מיין זוהן הט נישט צו מאהל זיך אומגעזעהן אויף דעם יונגען פראוויאנצימער"ץ. נייאי טויזענד הונד איינע נאכט, ווארשא.

|| =נדיק. --- גאדי.

1948 " ווי א באשווערנדיקער נדר פֿון דער שטאט, / אז ניט צעשיידן וועלן זיי קיין קייטן און קיין קלעמער". פמ, מלחמה, מאסקווע, ז' 13.

ם בשוירן, בשווערן, בישווערן.

1. ←----

1474 " שינדל דו מיך דיקשט פפונג דו מיך ווינקשט איך ששויר דיך בשם השם אלקי ישראל [...] . כ"י ספר

הרפואות, ציס אין דווקא, נ' 17.

1701 " דא בשוועער איך אייך בייא דער שבועה דש איר מיר זאגן פר וועט איר אום גיט [...]". מב, מעשה מ"ב.

1711 " דו אליהו דא בשוועער איך ~~בבבא~~ דיך נעם רשות אונ' קום אראב". נצ 1, בראשית ד/ג.

.2 ←-----

1625 " [...] איין אלטי שלנג [...] ליגט זיא זיך צו פלייש אויף יענם אוהר וואו זיא ניט טויב איז דער ווארטן דז קיין כישוף מכר זאל זיא ניט קענן בישווערן". סהמ, תהילים, נח-ה, לובליך.

ם [באשווערעניש] בישווערניש/בשווערעניש/בישווערנים/משוועריס; -- די. 1. דריקעניש, געפיל פון שווערקייט, קלעמעניש.

1728 " פר בשווערנים דש הערץ, נעם (קאפילארום ווענירישׂ): איז ופך זאפט [...] אונ' גיב אים אבונט אונ' מארגין אלי מאל איין האלבין לעפיל פול, זוא לאנג דיא בישווערנים גיווערט". סור, כב-ב - II.

1648 " דיא זן האבן מיר אונש צו הערצן לושן גון, איין גרוש בישווערנש גיוועשט אונש אלן". מגילת ווינץ אמשט, תח.

1729 " אזו רום איך מיט צובראכני גלידר, מיט בשווערעניש מיין הערץ, מיט אונטר שלאגני אויגן אונ' איך רוף צו דיר אוט דיין דער הארמקייט". אריה לב בר' יהודה זעליגמן, תקוני המועדים, פיורדא.

ב א ש וו ע ר ע ר -- דער, ~~מצ באשווערער(ס)~~. 1. כישוף-מאכער, זנאכער, בעל-שם.

1829 " איר זאלט אייך ניט קערן צו די טויטן באשווערער און נאך צויבערער זאלט איר ניט נאכזוכן". חחת, ויקרא, יט- לא.

1931 " צו [...] צו גלויבן אין רוחות, און שדים, אין לצים, [...] אין באשווערער [...] און אין כישוף-מאכערט". אקסענפעלד, די געגארטע וועלט, סאווא

~~אריסג. I, ז' 239 (?)~~

... " די פרימיעריער ווערן געהאלטן פאר באשווערער
פונעם טייוול". מ. מיזיש, ייבל XIII, 1-2.

0 ~~שלאנגען-באשווערער.~~

... דא זיינען געווען שלאנגען-באשווערער פון אינדיע."
צאנין, ארטאפאנוס, ז' 148.

2. שבועה-געבער.

1953 " [...] פאלגענדע ~~פאלגנדיקע~~, [ווייטערדיקע]
טעג זאל מען נישט באשווערן, ווייל ס'איז א סכנה
פאר דעם באשווערער אויב יענער שווערט פאלש[...]"
ירושלים, ז' 18.

ב א ש ו י -- דער, =ען. (ד) 1. דאס אנקוקן זיך פון
חתן-כלה; אויך דאס באקוקן דורך די עלטערן, שכנים.
% " אויפן צווייטן טאג איז דער עושר מיטן זון געפארן
באשוי "|קווב|. " פרייטיק צו נאכט וועט דער בחור
מיט זיינע עלטערן גיין אויף באשוי" |קטוו|.
1911 " און טאקע ביים ערשטן באשוי האט מען תנאים געשריבן".
ז. מוירער, זיי נישט קיין וואולער יונג I, טארנאוו.
... גייט מען אין קאפע הויז אויף באשוי". ק. הייזלער,
קומארנער פארשוינען, ז' 36.
1938 מען האט איר גערעדט א שידוך. /דער חתן איז געקומען
אויף "באשוי", / האט זיך ארייננגעמישט די קאץ און ~~ס~~
ס'איז געווארן נישט". מאנ, נאענטע געשטאלטן, ז' 225.
2. דאס באקוקן, באטראכטן א זאך.
1968 " און זיין פלאן האט זיך ארויסגעוויקלט אט אזוי: /
[...] איז געקומען פון דער שוסטער-קאמער יענער/
א טראנספארט נאר פאר די דייטשע געטער אויף באשוי".
לע, אפקלייב, נ"י, ז' 160.

ב א ש ו י ב ט -- אדי/אדוו 1. שויבן פון גלאז אדער
אנדערע מאטעריאלן (וועגן פענצטער) % א באשויבטע

ווערא נדע.

1949 "די צוויי פענצטער [...] זיינען אָן גלאַזשויבן, נאר באשויבט (אדורך) מיט שטעקעלעך -נעצן". דוד פינסקי, דער בעל שם טוב און דער גזלן, אקט 1, לאנדאן-קאנאדע, ז' 7.

מ ב אַ ש ו י י ט ס | ארויסרייד: באשוויס? | -- די. געטריקנט, הארט קיכל, ביסקוויט.

1743 " דא האט מאנטעזינוס ארויש גצאגן אויש זיין רייז זאק באשוייטש אודר צוויבאק אונ' אנדר צוקיר גצייג". שאר, קמב.

ב אַ ש ו י מ ט -- אדי. באדעקט מיט שוים.

1910 " שטראלט אויף און זיצט מיט פרייד און לעבן, ווי א באשוימטער, פולער כוס". פרוג I, נ"י, ז' 185.

1963 " באשוימטע אדלערס פליען אן". סוצ, פּור II, ת"א, ז' 40.

ב אַ ש ו י נ ען -- טרוו. (ארכ) 1. שאנעווען, האבן איינזעעניש.

1923 " [די רויבערס] האבן אלע זעלנער געהרגעט, [...] נאר די צוויי פאנגעס האבן זיי באשוינט און האבן זיי אהיים געשיקט". ש. לעהמאן, גנבים און גנבה מעשה 10, ווארשע, ז' 81.

2. טראַקטירן, מכבד זײַן.

1935 " זיי קווענקלען זיך לאנג ביז זיי נעמען די שטיקלעך לעקער, וואס מען באשוינט זיי דערמיט". באש, דער שטן פון גאריי, ז' 104.

3. אנקוקן, באקוקן, באשויען.

1935 " מיט די יונגע ווייבלעך און מיידלעך, וואס זיינען געקומען זי באשוינען, האט זי נישט ארויסגערעדט א ווארט". באש, דער שטן פון גאריי, ז' 19.

ם בשונן, בישינן.

------> 1.

1602 " אונ׳ איך וויל קלאפין זיא איין ברודר מיט דעם אנדרן די ועטיר מיט דען קינדרן שפריכט גאט איך וויל מיך ניט דר ברמן נוך בישינן". שעריר, ספר ירמיה יג - יד. [תי: איך וועל ניט שוינען].

4. אפציילן, אפשאצן.

" לא, יספר ב"שונט, כמו ספירא ל׳ יפה". רייכלין 8, איוב, לח, לז [תי: ציילט איבער].

ב אש ו י ע ן -- טהור. 1. (ארפ) באקוקן, אנקוקן.

1963 " וואס קאן זיין בעסער ווי צו זיצן א נאקעטע אויף דער דאזיקער שטול [...] און צו באשויען די די אייגענע געשטאלט". באש, גימפל תם, נ"י, ז׳124.

2. (ספעצ) באקוקן א כלה און עקזאמינירן זי ווי עס איז געווען דער מינהג געקומען קיין לובלין כדי צו באשויען שפריבצעלען".

1946 " די מחותנתטע זאל קומען צו ׳באשויען׳ די כלה און מ׳זאל האקן טעלער". ייט, מוילן II, ז׳ 181.

באשויען זיך -- קזור. (וועגן חתן און כלה) זיך באקוקן.

... " די קינדער דארפן זיך באשויען, ווי סע פירט זיך ביי יידן". אליצקי, וואלינער יידן", ז׳97 [?47].

ם בישויאן.

------> 1.

... אל טג גינג מרדכי בישויאן// איך הגיש היש דארין ווארן די ורויאן". מגל, שי, 211-212.

1544 דא גינגן די ביטן אונ׳ וואלטן אים בישויאן./ זיין קראנקהייט וואלן מיר ביזעהן שפראכן זיא צו דער וחויאן שמואל בוך, פעדז 464.

|| =ונג -- דז, באקוקן (ס״ס).

1882 " צו דער באשויונג האט מען נאר אריינגעלאזט אזעלכע פערזאנען, וואס האבן זיך געמעלדעט אז זיי האבן געקענט דאס מיידל". ייפאל 17/6.

באש I - 25.

באשוכונג -- די, =ען. 1. אקט אדער רעזולטאט פון באשוכן (אנטאן שוך).

2. (בא) שיך-אינדוסטריע, הנעלה.

1951 " ביי באקליידונג און באשוכונג זיינען אין קאוונער גובערניע געווען פארנומען העכער א העלפט פון אלע יידישע האנטווערקער". י. לעשטשינסקי אין ליטע ב I, נ"י, ז' 859.

3. (מצ; =ען) שוכווארג, שיך.

1962 " אונדזערע לעבנס זיינען געווען פול מיט [...] ווערטער, וואס האבן דערמאנט אן כל המינים באשוכונגען". י. וואלאך, טמז VI/27.

באשוכט -- פאדור פון באשוכן. אנגעטאן אין שיך.

1962 " |...| בלויז בכבודיקע מענטשן זיינען געגאנגען באשוכט". י. וואלאך, טמז V/27.

באשוכן -- טרוו. פארזארגן מיט שיך,

1908 " נישט פיל קינדער האבן געטראגן נייע רעקלעך אדער שיכלעך. די מערסטע כמעט זיינען געווען קוים באקליידט און באשוכט". מ. ראזענפעלד, !!!, נ"י, ז' 203.

1947 " פריינט ווין ע"ה |...| האט אויף זיין אייגענער רעכענונג געלאזט באשוכן א גרויסע צאל קינדער". טשענסטאכאווער יידן, נ"י, ז' 77.

באשוכן זיך -- רעפל.

1951 " אויסגעדארטע, מיט אפגעטראגענע רעקלעך און שיך, האבן מיר אלע זיך באקליידט און באשוכט". א. מוקדוני, אין ליטע ב'-I, נ"י, ז' 1080.

באשולדיקונג -- די, =ען. אקט אדער רעזולטאט פון באשולדיקן, אנקלאג, קיטרוג.% פאלשע, געמיינע, באגרינדעטע, געריכטלעכע באשולדיקונג. אונטער דער באשולדיקונג. ארויסשטעלן, אפווארפן באשולדיקונג.

וואַרפֿן עמעצן אַ באַשולדיקונג אין פּנים.

1887 " [...] אמתע אשמות [...] ווייס יעדערער מער אדער ווייניקער, אָבער פֿאַלשע בלבולים, עלילות, באַשולדיקונג [...]". ה'א'נ'ר', ר' שלמה וואונדערהאלד, ווילנא, ז' 94.

1910 " אזוי, ווייסטו פֿון גאַרניט צו זאָגן — האָט ער געזאָגט, ניט לאָזנדיק זיך אָפּשלאָגן פֿון דער באַשולדיקונג".
ב. גאָרין, שפּרה, נ"י, ז' 35 [?].

1960 " אין דער אמתן איז עס אָבער מער ווי אַ באַשולדיקונג און מער ווי אַן אָפּשפּאָטונג פֿון די קינדער פֿון דעם יידישן אַלרייטניק". שג, שלום אַש, נ"י, ז' 172.

0 באַשולדיקונגס-אַקט -- דער, =ן. אַנקלאַגשריפֿט.
% לייענען, אויסהערן דעם באַשולדיקונגס-אַקט.

1930 " פֿון אָנהייב איז געגאַנגען אַ הקדמה, אַ באַשולדיקונגס-אַקט קעגן די ציוניסטן". דאַ, פֿון בערלין ביז סאַן-פֿראַנציסקאָ, וואַרשע, ז' 220.

1970 " דער דאָזיקער באַשולדיקונגס-אַקט איז אַ דאָקומענט פֿון אַן אייביקן היסטאָרישן ווערט". יזב ספֿר סאַנץ, ת"א, ז' 660.

באַשולדיקונגס-באַנק -- די, באַ. אַן אָרט אין געריכט-זאַל וווּ עס זיצט דער באַשולדיקטער. % אוועקזעצן אויף דער באַשולדיקונגס-באַנק.

1973 " דער באַשולדיקונגס-אַקט הייבט זיך אָן מיט די 14 יידן, וועלכע זיצן אויף דער באַשולדיקונגס-באַנק".
יזב ספֿר פּשעטיק, ת"א, ז' 168.

ם בשולדיגונג.

1743 " [...] אבר דיא בריב האט בייא דען קיסר ניקש אויש גריכט דען מן גלאבט דיא בשולדיגונג פֿון דען בישוף ניט". [...]. שאַר, לט.

באַשולדיקט -- פֿאַדי פֿון באַשולדיקן, וואָס מע וואַרפֿט אים פֿאָר אַ פֿאַרברעכן, עבֿירה. אָנגעקלאָגט. % דער באַשולדיקטער איז ריינגעוואַשן געוואָרן".

1948 " |...| דער באַשולדיקטער זאָל, ווי ווייט מעגלעך, זיך ריינוואַשן און אַרויס אַן אומבאַפלעקטער". נס, די משפחה מאַשבער, נ"י.

1973 " 43 קריסטלעכע באַשולדיקטע און כמעט אַלע פֿון איין שניט – פּויערישע קינדער [...]". רעד ד. שטאָקפֿיש, יזב ספר פּשוטיק, ת"א, ז' 174.

באַשולדיקן -- טרוו. אָנקלאָגן, אויפֿוואַרפֿן עמעצן אַ פֿאַרברעכן, אַרויפֿלייגן די שולד; % באַשולדיקן עמעצן אין עפּעס. באַשולדיקן אין אומטריישאַפֿט, אין גניבה. באַשולדיקן אין פֿיינטשאַפֿט צו עמעצן.

1912 " קיינער וועט ניט האָבן קיין רעכט צו באַשולדיקן אונדז אין איבעראיילעניש ביי אַזאַ וויכטיקן ענין". זשיט, IV נ"י, ז' 57.

1951 " אַפֿילו אין די דורכפֿאַלן פֿון דעם קאַטוילִיציזם צו געווינען די פּראַוואָסלאַוונע וויסרוסן באַשולדיקט מען די יידן". אַ. קאַצענעלענבאָגען, אונדזער ליטע ב I, נ"י, ז' 325.

1966 " די פּאָליאַקן האָבן אונטערגעוואָרפֿן געווער ביי י. ק. און אים באַשולדיקט, אַז ער האָט אויסבאַהאַלטן געווער". ספר זכרון לקהילות שצ'וצ'ין, וואַסיליִשקי...

באַשולדיקן זיך -- רעפֿל.

... " איך האָב מיך אין האַרצן שטאַרק באַשולדיקט, למאי האָב איך אויפֿגערירט אַלטערס אַלטע וווּנדן". ממוס, פּישקע.

1964 " זי האָט זיך באַשולדיקט אין שוואַכקייט". פּ. רודאַי, טמז VIII/ 9.

0 באַשולדיק-רעדע - מור, וועג, 1935, ז' 11 ט

ם בשולדיגן.

1743 " דיא האָבן אַן דיא יהודים בשולדיגט, דש זיא קינדר פֿון דיא נוצרים אנטנומין העטן אונ' איין איין מיל גטיט האָבן". שאַר, פּז.

~~1764~~

1764 " אום דען און גרעכטר גרעכט צו מאכן און׳ דען שולדיגר צו בשולדיגן". יוסיפון, פיורדא.

בשולדיקן זיך -- רעפל

1739 " דעם נארין זיין טואן איז ווען ער זינדיגט, דז ער אנדרי דר מיט בשולדיגט, אדר דער ציכטיגי בשולדיקט זיך בעלבשטן". ספר מבחר הפנינים, הומבורג, ו׳ II.

באשולדיקער -- דער, =ס / מצ וואַץ 1. דער וואס באשולדיקט; אנקלאגער.

1951 " אויב דער קריסטלעכער באשולדיקער איז ניט אין דער לאגע צו דערווייזן זיין באשולדיקונג, ווערט דער גרונטלאזער באשולדיקער באשטראפט". מ. ווישניצער, ~~אין~~ ליטע ב~~ו~~I, נ"י, ז׳ 54.

2. (אין געריכט) פראקוראר, קטיגור, תובע. % דער באשולדיקער האט געפאדערט א הארבע שטראף פארן פארברעכער.

ם בשולדיגר.

2. ←-----

1743 " דא שפראכן דיא בשולדיגר, אונזר הער קינג דא איז איין בריב פֿון דיא נאך פֿארשיר".מ. מן, שמרות ישראל, אמשט, פ״א.

באשופֿן -- טרוו. (שנש) באדעקן מיט שופֿן.

1963 " באשופט מיט גאלד איר לעבעדיקן פֿאנג". פוצ, פון II, ת"א, ז׳37.

באשטאַט I -- דער, =ן. איינארדענונג, באזארגונג, אויסשטאטונג. % " וועט מען זיך דערוויל מוזן באנוגענען מיט דעם באשטאט, וואס דו האסט געמאכט" [קטוו].

באשטאַט II -- פאדי פון באשטאטן. איינגעארדנט, באזארגט מיט אן ארט.

אינעם גראז,

1948 " די קראנקע האבן אויסגעזוכן, באשטאטע

באש I - 29.

ווי שווימענדיקע אויף א ים-דעק אויף א גרינעם".

פמ, מלחמה, ז' 40.

באשטאטן -- טרוו. פאר באשטאט. 1. געבן אן ארט, פלאץ.

... קאפל שמש פלעגט זיך פארשעלטן די יארן יעדן פרייטיק צו נאכט, ביז ער האט מיט גרויסע צרות באשטאט אט דעם אייביקן אורח". ייז, דערציילונגען, ז' 269.

1941 " באשטאט, איך בעט אייך, די דאזיקע פארשאלטענע".

תי, מלאכים ב', ם - 34.

... " באשטאט דעם טשעמאדאן, זעצט זיך אוועק נעבן מנחם-מענדלען". שע, קאמעדיעס, [redacted] אגענטן', ז' 204.

2. פארבאהאלטן, אהינטאן. % ווו האסטו דעם חפץ באשטאט?

|?| 1883 " מע דארף דאס [דאס מעסערל] פון דארטן אראפ-נעמען און באשטאטן אויף א בעסער ארט". שע, דאס מעסערל, מעשיות פאר יידישע קינדער I, אויסג' פאר, ז' 19, 1944.

1961 " מען האט געמוזט ארגאניזירן א קרייז-פארטיידיקונג - זשאנען האט מען באשטאט אין א גריבל [...]". בערג, אויסדערוויילטע ווערק, ז' 646.

באשטאטן זיך -- רעפל.

1966 " |...| זיך ערגעץ דארט באשטאט און קוקט אין נידער". האל, מיין אוצר, מאסקווע, ז' 32.

3. באזארגן, איינארדענען. % באשטאטן עמעצן מיט עפעס.

1890 " וועט איר, ר' מענדעלע, טאקע זיין אזוי גוט, מים דארטן צו באשטאטן מיט א ליטיש קליזל".

צ. ה. הארנשטיין, זלידניעפקער לעבענדע פאטאגר. בארדיטשוב, תכנא, ז' 7 [?].

... ער זאל האבן צייט [...], וואלט ער געקאנט באשטאטן מיט עטיג דריי גובערניעס". שע, דער נס פון הושענא-רבה.

1939 " כ'וואלט וויליק געוועז אלע צו באשטאטן מיט אזא פאנעטישער א". נפ, ייפא, נ' 2.

4. (פיג) געבן אן ארט אויף יענער וועלט, דערהרגענען, ליקווידירן.

1992 " און היינט וועל איך אים שוין באשטאטן, אז ער וועט אפילו צו תחית המתים ניט אויפשטיין". צווישן אלטע באנדיטען, ווארשא, ז' 47

..." |...| ביז ס'איז געקומען חמעלניצקי און האט עס באשטאט". שע, פונ'ם יאריד, I.

1923 " כ'האב אויפגעהערט צו גנבענען און אנגעהויבן צו ראבירן |...| און אפט מאל א מענטשנאך באשטאט". פ. גראובארד, גנזאנגען פון תהום, ביי אונז יודען, ווארשע, ז' 32.

5. פטרן, פארשווענדן, פארלירן. % " און ער האט באשטאט א פאר טויזנט" |קטור|.

ם בישטאטן, בשטעטין.

3. ←-----

1676 " ער מוז זיין גיזינד דר נערין, אויך קינדר בישטאטן ווען די צייט קומט [...]". ברנט שפיגל, פפדם, פרק ה'.

1722 " און' זיא טראכטן ניט אום וויניג צייט און' געלט צו בשטעטין אום זיך שפייז אן צו ברייטן אויף עולם הבא". מהמ, ד/1.

ב א ש ט א ט ע ר -- דער, =ס. (גלש) רוצח, מערדער. % "אוי ווען איך זאל ניט זיין קיין באשטאטער" [קטור]

ב א ש ט אָ ל ן -- טרוו. [מרק ווב 1169] 1. באציען מיט שטאל, פארהארטעווען.

2. (פיג) באפעסטיקן.

ב א ש ט א'ן -- דער, =ען/=עס. 1. א גארטן ווו עס וואקסן קאווענעס, דיניעס.

..." |...| און לויפט אויך אליין אוועק ערגעץ אויפן פעלד צי אויפן באשטאן". אי. קיפניס, פרייד.

... "|...| שמעקט די לופט מיט סטעלניק, לויפֿן פֿון באַשטאַנעס גריסן אײנעם מאָל". פֿעפֿער, היימלאַנד, ז׳111.

1957 " די פֿאַסעקע פֿאַרמאָגט אַ גאַנץ פֿיינע באַלעבאַטישקייט, |...| אַ סאַד מט אַ באַשטאַן, אַפֿילו אַן אייגן וועלדל". ברוס, די שטילע ערד, ז׳ 68.

2. ~~דיניע |?|, קאַרודעניע |?|~~; באַשטאַן-אויפֿסן; [illegible].

1931 " באַם באַאַרבעטן נייע ערדן [...] איז גלייכער צו זייען אויף דיי אײנעם ערשטן יאָר אַנדערע קולטורן, ווי קוקורוזע, באַשטאַנען, אָבער ניט קיין זונרויזן". ג. סאַנדלער, די קולטור פֿון זונרויזן, כאַרקאָוו, ז׳35.

1965 "[...] דער קוקורוזע און דעם באַשטאַן וועט דער רעגן ניט שאַטן". נאָטע לוריע, הימל און ערד, מאָסקווע, ז׳ 150.

באַשטאַנד -- דער, באַ. 1. אַ גרופּע מענטשן, פֿון וועלכע עס באַשטייט אַ געוויסע קערפּערשאַפֿט; צוזאַמענשטעל.

... " אַ מחנה רייטער, אין גאַנצן קריגס-באַשטאַנד, האָט לאַנגזאַם זיך געצויגן [...]". ייִז, שטאָל און אייזן, ז׳ 8. [?].

1953 " צווישן 1700 און 1761 קומט זיך צונויף דער וועד מדינת ליטא נישט מער ווי זיבן מאָל, און דאָס אויך נישט שטענדיק און פֿולן באַשטאַנד". ימ איבז, ש. דובנאָוו, וועלט געשיכטע, VII, ב"א, ז׳ 157.

1961 " [...] קאָנען מיר אַפֿילו באַקומען אַן אַריינבליק אין דעם דאַמאָלסדיקן ווירטשאַפֿטלעכן באַשטאַנד פֿון דער יידישער באַפֿעלקערונג"ץ ייִס, טמז XI/30.

2. ~~אַלע~~ צוזאַמענשטעל, ~~אַלע~~ קאָמפּאָנענטן פֿון אַ זאַך.

1926 " פֿאַר דער אַרבעט [פֿון אַפּטיילן קרייד פֿון זאַלץ] דאַרפֿן די קינדער ניט וויסן דעם כמותדיקן באַשטאַנד פֿון געמיש". יאַכינסאָן, אַרבעטבוך אויף נאַטורוויס, II, קיעוו, ז׳ 149 |?|.

1953 " נאכן ערשטן צעטיילן פוילן איז אין באשטאנד
פון עסטרייך אריין דער גרעסטער טייל גאליציע".
ימ׳לבז, ש. דובנאוו, וועלט געשיכטע VII, ב"א, ז׳ 197.

3. (ד׳) געשטעל |?| % "|...| ווו עס איז געשטאנען
אויף א באשטאנד ניט וויַיט פֿון קוימען דער מאַמעשקעס
גרויסע פֿאטאגראַפֿיע". |קטוו|.

4. (פֿד) שליבטער מצב, צושטאנד.

1938 " כ׳האב אים געטראפן אין א באשטאנד, אויף שונאי-ציון
געזאגט געווארן". ייפֿאַ, ווארשע, ז׳ 8.

1942 " א מאמע זאגט צום שטיפעריש קינד:׳זע וואס דו
האסט געטאן, א שיין באשטאנד האסטו מיר געמאכט".
ל. לעהרער, יישפ !! -2.

1969 " צומארגנס, ווען ר׳ שמעונס ווייב, ביילע-איטע,
איז אריין אין סוכה און דערזען דעם באשטאנד,
האט זי אוועקגעחלשט". י. ווארשאווסקי, פֿאר, VI/ 28.

~~1969 " צומארגנס, ווען ר׳ שמעונס ווייב,~~

5. (פד) אומארדענונג, מושב. % ס׳איז דארט א באשטאנד.
" מאכן א באשטאנד".

1971 " כ׳טו אין שטוב ווען זיי זענען אין דער היים
אויך. ס׳איז א גרויסע דירה און אפילו ווען מ׳מאכט
ניש׳ קא׳ מושב, ווערט א באשטאנד". באש, פאר, VI/ 26.

~~6. (ארכ) מצב, לאגע, צושטאנד.~~

... " מיט טרערן טיט זי דאס באגיסן, /עס זאל פארשטיין
איר באשטאנד". פֿל.

1886 " די זקנים דערהאלטן שטענדיק דעם כלל ישראל, אז
געפינט זיך ביי יידן זקנים האבן זיי א גוטן באשטאנד".
תנחומא, שמות, ווארשא, ז׳ 27 |?|.

1963 " אנשטאט מצב אדער סיטואציע האט מען גענוצט
דאס ווארט באשטאנד (׳אלע מיינע שונאים זאלן
איבערגיין אויף זיין באשטאנד")". ג. בערנשטיין,
יישפ XXIII - 2, ז׳ 49 |?|.

7. (אַרב) גרויסער מעמד, פּאָזיציע, אויטאָריטעט, חשיבות.

1868 " עס טרעפֿט אין דער וועלט דאָס אַזעלכע געשיקטע מענטשן, וואָס קענען זעלבסט פֿאַר קיניגן שטיין, האָבן קיין באַשטאַנד ביי פּראָסטע בעלי-בתים". אמד, דיא דינסט מיידעל, ווילנאַ, ז' 29.

1893 " און זיי [די רעוועררענדן] היטן זייערע ביזנעס, זיי דערוויטערן די ערלעכע ת"ח, זאָלן ניט האָבן קיין באַשטאַנד ביי אין גאַנץ מלכות ענגלאַנד". שמי פּלאַי, ספר האמת והשלום, לעמבערג, ז' 46 |?|.

1953 " אויף דעם יאַפּקעקלעץ איז געווען מיין באַשטאַנד, דאָרט האָב איך די דרשה איבערגעשמיסט |...|" ח. ליבערמאַן, יישפּ XIII/4.

8. (אַרב ?) וועלטאַל, אוניווערס, קיום.

1941 " איך וועל אָפּמעקן דעם גאַנצן באַשטאַנד וואָס איך האָב געמאַכט". תי, בראשית, ז-4.

9. (אַרב) האָפּט, ממשות, קיום.

1832 " אבר דוא גאט בישט א מלך וואש דוא לעבשט אונ האשט א בשטאנד צו אייביג". מלרה, לב/א.

1843 " אלס וואס הש"י האט אויף דר וועלט בשאפן האט ער אינס קעגן דעם אנדרן בשאפן דר מיט דס די וועלט זאל בישטאנד האבן". ר' אהרן מטריבש, ספר מצח אהרן, ווארשע, תר"ג, ד, - I.

10. (אַרב) מצבה (איך באַטייט פון מזבח-שטיין), זיילשטיין, פעסטע זאַך צו ברענגען אויף איר קרבנות.

1829 " איר זאלט ניט מאכן צו אייך אפגעטער, און קיין פסל און קיין בישטאנד זאלט איר ניט אויפשטעלן צו אייך". חחת, ויקרא, כו - א.

11. (אַרג? די?) דאָס ביייזיין, אַנוועזנהייט.

1934 " ס'האָט מיך אַרומגענומען אַ חרטה-געפֿיל פֿאַר דעם ביזיון, וואָס איך האָב אָנגעטאָן מיין רבין אין באַשטאַנד פֿון זיינע אַלע תלמידים". הרב לוי גליקמאַן,

ביראמטשא (~~אקערמאן~~), זכרונות לבית לוי, קעשענעוו, ז' 44.

|| =~~קעעט~~ -- די. שטאַנדהאַפּטיקייט, פֿעסטקייט פֿון גייסט.

1896 " די רוסישע ארבייטער [...] האבן ארויסגעוויזן א זעלטענע באשטאנדיקייט און פֿאַרשטאַנד ווי צו פֿירן זייער שטרייט". דער אידישער ארבייטער ~~| ארנטער-ערד אויסגאבע~~ נ' 1, בערלין, ז' 11.

|| =האפּטיקייט -- באשטאנד, צוזאמענשטעל.

1963 " אויב צו געדיכט, גיט צו מער מילך, צו מאכן די באשטאנדהאפּטיקייט געגוג געדיכט". טמז, 13/VI.

ם בשאנד, בישטאנד.

------> 6.

1739 "אויב גלייך דז איינה (דיא בשולדיגונג) איזט גוויס, אונ' דז אנדרי (דיא פֿראנטווארטונג) איזט דראן צו צווייבלין מעמי איך זיא דאך אן, אום דוא בייא מיר בשטאנד הלטין זאלשט". ספר מבחר הפנינים, ~~הם~~ הומבורג, כג, - II.

------> 8.

1661 " ווייל מיר איצונדר גאנצה אכטצעהן יאר ניא קיין רוא נאך קיין פריד אונ' אויך קיין בישטאנד ניט האבן". יוסיפון, צא.

1723 " אונ וויא די לבנה טואט בייא נאכט אונ' ביי טאג שטין, אזוא הבין ישראל בשטאנד אויף דער וועלט". א. קירכהאן, שמחת הנפש II, ג' - II.

0 באשטאנד - עלעמענט -- דער. באשטאנדטייל, באשטייטייל.

1929 " דאס פארשפרייטן היגיענע און דאס איינפלאנצן היגיע-נישע געוווינהייטן איז אן אומאפטיילבארער באשטאנד-עלעמענט פֿון דער ארבעט [...] פֿון 'טאז'". 'טאז' שריפֿטן, ווארשע.

פראצענט - באשטאנד -- דער. צוזאמענשטעל פון עפעס אין פראצענטן.

1951 " פון דער ציילונג אין 1898 ביז 1937 [...] האט זיך

באַש I -35.

געענדערט דער פּראַצענט-באַשטאַנד צווישן די אַרבעטער און לערן-יינגלעך". י. לעשטשינסקי, אין זב ליטע ב' I, נ"י, ז' 912.

באַשטאַנדטייל -- דער, =ן. קאָמפּאָנענט, באַשטייטייל [טערמינאַלאָגיע אַריטמעטיק, ווילנע, 1920; טערמינאַלאָגיע מאַטעמאַטיק, ווילנע, 1921; טערמינאַלאָגיע כעמיע, ווילקאָמירער רעאַל-גימנאַזיע, 1926]. % באַשטאַנדטיילן פון אַן אַלגעבראַישער גלייכונג, פון אַ כעמישער פאַרבינדונג. דער וואָרצל איז אַ באַשטאַנדטייל פון אַ וואָרט.

1951 " די בערשטער האָבן פאַרגעשטעלט מיט זיך אַ וויכטיקן באַשטאַנדטייל פון יידישן פּראָלעטאַריאַט". מ. לאַדסקי, אין זב ליטע, ב' I, ז' 1259.

1972 " פּרייהייט איז אַן אומטיילבאַרער באַשטאַנדטייל פון דער פּראַכט און שיינקייט פון [באַסמישער האַרמאָניע". ה. זיידמאַן, דער אַלגעמיינער זשורנאַל, III/29.

באַשטאַניער -- דער, =ס.

1922 "[...] חיים יאָסל דער באַשטאַניער - מען רופט אים אַזוי, ווייל ער דינגט אַלע יאָר אַפּשר צוואַנציק באַשטאַנעס. יעקב שטיינבערג, באַשטאַנעס, בערלין, ז' 15.

באַשטאַנען זיין/ווערן -- מאַס, (לאַקל, שידלאָוו - קעלץ) זיין איבערגעשטאַנען, אַן אַ טעם. % דאָס עסן איז שוין געוואָרן באַשטאַנען. "מען האָט צו פרי אָנגעקאָכט די קאַרטאָפל איז ביז מען איז געגאַנגען עסן, זענען זיי געוואָרן באַשטאַנען". [קסוו].

באַשטאַנשטשיק -- דער, =עס. אייגנטימער, אַרענדאַטאָר אָדער אויפזעער, אויף אַ באַשטאַן.

... איך האָב דערזען פאַר זיך אַ באַקאַנטן פאַרשוין, [...]

איך וואלט געמעקט שווערן, אז ס'איז אכרים דער באשטאנשטשיק' שע,מעשיות פאר יידישע קינדער II; 'גרינס אויף שבועות', ז' 128.

באשטארבן -- טרוו. (שנש) פארטיליקן, טויטן.

... "|...| פאר די אנקומענדיקע דאס לאנד צו ארבן;/ איר ערד צו באלעבן, איר ערד צו באשטארבן". בעריש ווייגשטיין, 'מעשה אמעריקע' אין אמעריקע 1/ |?|, ז' 160.

באשטארצעווען -- טרוו. (סטאליעריי) אפגלעטן מיט הובל דעם שטארץ, (קאנט) פון א ברעט.

1929 " די טיר ווערט באשניטן און צוגעהובלט צו דער ברייט [...] ביים זעגן לאזט מען צו צייכן אויף צו באשטארצעווען". י. מ. בערמאן, מעבל ארבעט, ווארשע, ז' 49 [?].

ם |באשטארקן| בשטארקן -- טרוו. פארשטארקן, באקרעפטיקן.

1744 " אדר קען איך דען בשטארקן אדר ביגלויבט מאכין מייני זאגונג ווען דען דז לעצטי דר פון איז ביטר". בע, ח, 2.

באשטודירן -- טרוו. (ארכ) אויסשטודירן, אויסלערנען,

1846 " יעדער שומר איזט פערפליכט דיא היר פאסטגעשטעלטע תקנות, זא פיאל מאהל איבער צו לייענען אונ צו בעשטודירען, ביז ער מיט איהרן אינהאלט גאנץ גענויא בעקענט". תקנות להשומרים אצל הגבינות, אמשטרדם, תר"ו.

באשטויבונג -- די, בא. דער אקט אדער רעזולטאט פון באשטויבן. % קינסטלעכע באשטויבונג פון געוויקסן.

1920 " ווען דאס שנויצל ווערט באשטויבט מיטן בלומענ-שטויב פון אן אנדער בלום, בא דער איבערגעצלמטער באשטויבונג, אנטוויקלען זיך אין בלום א סך

גערזונטע זוימען [...]". ד. האָכבערג, איבז אַמאַ שמייל, געוויקסן, מאָסקווע, ז׳ 195.

0 אַלייִן - באַשטויבונג. פרעמד-באַשטויבונג. ווינט-באַשטויבונג. אינסעקטן-באַשטויבונג. קרייץ-באַשטויבונג.

באַשטויבטע -- פּאַדי פון באַשטויבן. % דער באַשטויבטער מאַנטל פון דעם רייזנדן. בלומען באַשטויבטע דורך בינען.

באַשטויבן -- טרוו. 1. באַדעקן מיט שטויב, פאַרשטויבן.

1913 " און מיט שטויב איז זי באַשטויבט [...]. סליחות, לובלין, תרע״ג, ז׳ 181.

דער סעקרעטאַר האָט אים אַרייַנגעפירט אין זאַל, וווּ אויסגעבעטע מעבל איז געווען באַציגן מיט גרויע ציכן, עס זאָל נישט באַשטויבט ווערן". אַפּאַ, קלעצקין, !!! ז׳ 11.

1940 " און טעג נאָך אונדז שוין איילן די פרישקייט פון ציגל באַשטויבן". אקש, מזרח און מערב, מאָסקווע, ז׳84.

2. (באָטאַניק) באַפרוכפּערן בלומען דורך אַריבערטראָגן דעם שטויב פון די שטויבפעדעם אויפן פעסטל. % די בלומען ווערן באַשטויבט אויך דורכן ווינט.

1926 " וואָס איז פאַרגעקומען מיט די בלומען, וואָס זיינען קינסטלעך באַשטויבט געוואָרן (וואָס איך האָב אויף זייערע פעסטלעך שטויב אַרויפגעטאָן) |...|". יאַכענסאָן, אַרבעטבוך אויף נאַטורוו. קיעוו, ז׳ 180 [?].

1934 " בינען זיינען אין דער לאַנדווירטשאַפט אומבאַדינגט נייטיק, ווייל זיי באַשטויבן די בלומען אין גאָרטן און אין סאַד". ישראל ביבער, זאָאָלאָגיע I, ווילנע, ז׳ 24.

ם באַשטויבן, בישטויבן זיך -- אַרויפנעמען שטויב אויף זיך.

חכמים איין זאמלן און' זיי דיך בשטויבן מיט דער אש פון דען שטויב פון אירן פיסן". [סידור] תפלה למשה..., דעסוי, קטז - 1.

1716 " און' דיא חכמים זאגן לאז דיין הויז זיין דש אורט וואו די חכמים זאלן זיך פרזאמלן, און' בישטויב דיך מיט דען שטויב פון איר פיס". חמ I, קיא - 1.

ב_א ש ט ו י ל ן -- טרוו, באגנבענען.

1894 " שלעכט! שלעכט! ביטער! מען האט מיך באשטוילן". אפרים מרגליות, דיא געפונענע עלטערין, ווארשא, ז' 42.

ב א ש ט ו י נ ע ן -- טרוו. באוווּנדערן, אנקוקן עפעס דערשטוינט, איבערגעראשט.

1934 " ווי מאדנע דאס איז, ווער עס שטייט און באשטוינט מיט א פנים אזוי ווי פון קופער געברוינט, דאס ליכט פון דער זון אויף טורעמס און ווענט". מלה II, נ"י ז' 60.

ב א ש ט ו י ס ן -- טרוו. (סטאליערײַ) מאכן דינער.

1929 " דעם דאזיקן שאבלאן דארף מען איין קאנט און איין שטארץ באשטויסן לויטן ווינקל [...]". מ. בערמאן, מעבל-ארבעט, ווארשע, ז' 11. [?].

ב א ש ט ו פּ ל ע ן -- טרוו. (שנש) מאכן עס זאל זײַן שטופלדיק, ניט גלאט.

1957 "די מיאוסקייט 'באחנט' ניט דאס גאנצע ווערק... עס באשטופלט עס בלויז". יג איך קעמפער, VI 7.

ב א ש ט ו ר ע מ ע ן -- טרוו. 1. ארויסטרעטן קעגן, באפאלן.

1870 " דער רב האט געזען, אז מען באשטורעמט אים פון אלע זייטן [...], האט ער אפגעלאזט דעם מלמד אויף באזשע ווליע". קמ נ' 32.

1951 " די ליטווישע היידנישע אמונה, אגב, איז שוין געווען באַשטורעמט פֿון דער אַרומיקער קריסטלעכער קירך".
א. קאַצענעלנבאָגען אין זב ליטע ב - I, ז' 320.

2. צושטיין, פּאַרוואַרפֿן, באַלעסטיקן מיט עפּעס (בקשות, פֿירלייגן א"ע).

1875 "שדכנים וואס האבן ניט געוווסט פֿון דעם געהיימען פֿאַרשפּרעכן האבן זיי נאך באַשטורעמט | טעקסט: באַשימעט. באַשיירמעט? | מיט שידוכים". אמד, דער פֿינדלינג, ווילנא, ז' 40.

1923 " [דער מענטש] ווייס ניט ווו איין און ווו אויס אין די פֿיל שאלות און ספֿקות וואס באַשטורעמען אים".
זק, נייס, /14.

ם באַשטאַרמען

3. צערודערן, אויפֿרעגן.

1743 " און' זיין הערץ וואַר אים זער באַשטאַרמט, און' אנגשטיג". מ.מן, יוסיפֿון, אמשטרדם, קלא-2.

ב אַ ש ט י ב ע ר ט -- אדי. (שנש) באַדעקט מיט שטיבער.
" די זאַוועריכע [...] האט איינגעשלונגען דעם שיטער באַשטיבערטן דאַרף". ה. גרשביין, רויטע פעלדער I, ז' 389.

ב אַ ש ט י ו ו ל ט -- אדי. וואס טראָגן שטיוול. % באַשטיוולטע פֿיס.

... פֿון דעם טרעפּן-הויז הערן מיר א שווערגעגייט פֿון א סך באַשטיוולטע מענטשן. ייט, פּוילן VI, ז' 235.

1951 " באַשטיוולטע פּויערים און איינגעפּאַטשקעטע גויעס פֿלעגן דא אין א מאַרק נאכמיטאג [...] אפּזיצן שעהען לאַנג". ז. באַק אין זב ליטע ב - I, ז' 1419.

ב אַ ש ט י ו ו ל ע ן -- טרוו. (שנש) באַזאָרגן מיט שטיוול.
... " און בערמאַן האט באַשטיוולט די פֿאַרטייִדיקער פֿון עם גרויסן פֿאַטערלאַנד און באַזאָלט די קאַוואַלעריע".

פם, דור-אויס, דור איין, ז׳ 73.

באשטייאיק -- אדי. [סטוטש 98] שטאנדהאפטיק, פערמאנענט.

|| = ייט. 1. שטאנדהאפטיקייט, פערמאנענטקייט, אויסדויער.

1970 " פארגייאיקייט |...| אדער בלויז באשטייאיקייט".

צייט, אלע לידער און פאעמעס II, נ"י, ז׳ 481.

2. זעלבשטענדיקייט, פארזיכדיקייט.

1912 " ביי דעם היינטיקן טעריטאריאליסטישן סדר איז דעם איטעריטאריאלער אוממעגלעך זיך צו דערשלאגן צו אליין-באשטייאיקייט". ברידער גארדין אונדזערע חבורים, ווילנא, ז׳ 10.

באשטייגן -- טרוו. ארויפגיין, ארויפקומען, ארויפזעצן זיך אויף עפעס. % באשטייגן א בארג. באשטייגן די טרעפ. באשטייגן דאס פערד מיט א שפרונג. באשטייגן די שיף.

1908 " א יענע הויכע ערטער צו באשטייגן, ווו דיינע גרויסע האבן זייער רו". מר I, 174.

1936 " אויב איך וואלט באשטייגן דעם הימל - ביסטו דארטן". נגת, קלט, 8.

1943 " האבן מיר אנגעהויבן צו באשטייגן די הרי יהודה אויף אונדזער וועג קיין ירושלים". אש, דער מאן פון נצרת II, ז׳ 46.

1972 " מיט וויפל פרייד באשטייגט עדי קארוזעלע און ער וויגט זיך צוזאמען מיט די קינדער". ש. טענענבוים, אונדזער צייט, אקטאבער - דעצעמבער, ז׳ 161.

באשטייל -- דער, =ן. קאמפאנענט, באשטאנדטייל [אווו ווב]

באשטיין -- אוטוו. פצ איז באשטאנען. 1. זיין דער תמצית, מהות, האבן דעם אינהאלט, אויסדריקן זיך

אין עפעס. % באשטיין אין [...] אין וואס באשטייט
זיין כוח?.

... " דאס שיינקייט אירס איז באשטאנען אין מעשים טובים".
ס'/
ממוס, הבהמות, ז' 38

... " זיין סיסטעם איז באשטאנען אין ציען, אפזיען, פארציען,
אוועקציען; און וואס מער געצויגן |...| איז אלץ
בעסער". שע, פון כתרילעווקע.

.... " אין וואס באשטייט זיין נגידותשאפט - דאס ווייסט
קיינער נישט". שע ,ז' 173.

1926 " די אייגנטימלעכקייט פון שולחן ערוך באשטייט
נאר אין דעם, וואס ער האט דאס ריזן = גרויסע,
צעווארפענע הלכה-מאטעריאל צוזאמענגעשטעלט סיסטעמאטיש
|...|". ז. ה. עהרמאן, דער שלחן-ערוך, ווארשא, תרפ"ז,
ז' 8|?|.

2. זיין צונויפגעשטעלט פון עפעס, כולל זיין, האבן און
זיך. % באשטיין פון [...] זיין פארמעגן איז באשטאנען
פון א הויז און א קרעמל אויפן מארק. זיין איינביסן
פלעגט באשטיין פון א שטיקל ברויט מיט א ציינדל קנאבל.

1864 " זייער קליידונג באשטייט אין [פון] א געוועב [...]
וואס ווערט אזוי געטראגן ווי א רוימישע טאגא".
קמ ה' 37.

1913 " די ס-קער, ישיבה באשטייט פון איין גרויסן צימער
אויסגעשטעלט מיט טיש און בענק, איינגאנצן ווי א
בית-מדרש". ממוס, שלמה ר' חיימס II, ז' 30.

... דאס ביעלע איז באשטאנען פון 52 בלעטלעך". שע ,
ז' 54, ציט אויסג1937.

1930 " די ערשטע יידישע עמיגראציע אין די אכציקער יארן
פון פאריקן יארהונדערט איז באשטאנען פון אן אנגעלא-
פענער מאסע". דא, פון בערלין ביז סאן-פראנציסקא,
ווארשע, 1930, ז' 138.

1960 " אין דער אפטיילונג 'פאלק און לאנד', וואס באשטייט

פון פיר עטייען, זיינען צעוואַרפן גאר א סך אריסטאָקראַטישע זאַצן, וואס מען וואלט בפֿירוש באַדאַרפֿט פֿאַרגעדענקען".

יג, איך תוך געטומען.

3. זיין, לעבן, עקזיסטירן; האבן א קיום, בלייבן אין קראַפֿט.

1855 " דארך דעם צדיק באשטייט די וועלט וויא אוג פסוק שטייט: וצדיק יסוד עולם". מעשה רבי יהושע בן לוי, טשערנאוויץ, ז' 4.

... " ווייטער שטייט: וואס דו רעדסט ארויס וועט באשטיין, א ליכט שיינט אויף די וועגן וואס דו וועסט גיין". ממוס, זמירות, ז' 96.

1938 " א געוויסער מהלך צווישן זיי און די וואס האבן שפעטער אנגעהויבן [זיך צו ציוויליזירן] איז געבליבן באשטיין ביזן היינטיקן טאג". זק, ייפא נ' 8.

1941 " אלע אירע נדרים [...] ניט באשטיין". תי, במדבר ל, ז.

1970 " די גאנצע צייט, וואס דאס געטא איז באשטאנען, איז ער געווען איינער פון די הויפט-פֿירערס פֿון דער יידישער אליין-הילף". ספר סאנץ, ת"א, ז' 656.

4. מסכים זיין, איינשטימען. % ער באשטייט אויף אלץ. ער איז באשטאנען אויפן שידוך. צום ערשט האט ער זיך געקווענקלט, אבער דערנאך איז ער יא באשטאנען צו קומען.

... " און אז איך וועל דעם שדכן צו דיר שיקן, וועט דיין מאַמע דאך ניט באשטיין". פל.

1861 " איך קען נאך [...] באשטיין צו ווארטן, ביז איר וועט דאס געלט איינקאסירן". עט, סערקעלע, ציט אויסג 1925, ווילנע, ז' 353.

1894 " ווי דער צדיק וועט מיט אונדז טון, אזוי וועלן מיר באשטיין". ל. פינסקשטיין, תיקון לייבאלע, לעמבערג, ז' 17 [?].

1949 " נו, וואס, רב פּישל באשטייט איר דערויף, וואס אַב קאפל האט אייך אנגעשלאגן?". ייז, דערציילונגען, ז' 289.

1971 " די מאמע איז אויך באלד באשטאנען. אט אזוי האט מען ביי אונדז ליב געהאט ענקער משפחה". באש, פּאר /23.

5. האלטן זיך שטארק ביי א מיינונג, איינשפּארן זיך פאַרעקשנען זיך. % באשטיין אויף, באשטיין (דערויף) אז... ער באשטייט אויף זיינע רעכט. זי באשטייט אויף איריקן.

1878 " נאָמען קראטשיק קען שוין באשטיין, זיין טאכטער זאל גיין מיט א בעסערן מאנטל". ימבר"ע, שפּרינצע מירל..., בוקארעסט, ז' 6 |?|.

1962 " ער האט נאך גוט אפּגעשפּילט, וואס איך האב נישט באשטאנען, אז ער זאל גיין גלייך זיצן". ש. ביעליצער, טמז / 28.

1970 " איך קען באשטיין צו פארברענגען מיט יענעמס ווייב און יענער זאל האבן דעם יאך אויפן קאפּ". חג, טמז /13.

6. (ארכ) קעגנשטעלן זיך, אויסהאלטן און בייקומען; ביישטיין. % באשטיין אן אטאק, אן אנגריף, א באלעגערונג. (ארכ) באשטיין קעגן/ פאר.

1855 " און האבין גיזאגט מיר האבין גאר ניט אזו איין גבורה מיר זאלין קענין בשטיין אקעגין די עברים". ספורי מלחמות בני יעקב, טשערנאוויץ, תרט"ו.

1882 " נאטירלעך קענען די אויפשטאנדישע אנטקעגן די עסטרייכער ניט באשטיין". ייפאל / 18.

1941 " און קיינער פון אלע זייערע פּײַנט איז ניט באשטאנען פאר זיי [ישראל]". תי, יהושע, כא 44.

7. שטיין, באזירן זיך, אנשפּארן זיך, האלטן זיך (אויף...).

1864 " איר זאלט וויסן א כלל, די וועלט באשטייט אויף אָפּנארעכץ". ממוס, דאס קליינע מענטשעלע.

באשטיין (מיין) שטעטל -- ~~איך קען זיך אליין באגיין~~, איך קען זיך אליין אן עצה געבן.

1828 " איהר קענענט אַך בשטיהן אייער שטיהטלע איהר וועלטס נעהר ניט זיין און טיטש אללעס דער פּראַה אין שוהן אריין". יוסף הערץ, אסתר אדער דיא בעלאהנטע טוגענד, פיורדא, תקפ"ח, ז' 10.

1895 " ווען ער זאל דא זיין, וואלט ער געקענט זיין שטעטל אליין באשטיין, און בפרט אז מען פאראורטיילט אים אן שום באוויזן". יונה טרובניק, איבו פהיליפזאהן, רבי יהודה הלוי II, ווילנא, ז' 20.

1913 " די גרויסע מלכיות האבן חסד געטאן מיט געוויסע אומות [...] און אפגעלאזט זיי פריי פאר זיך אליין זייער שטעטל צו באשטיין". ממוס _ - __, א סגולה, ווארשא, ז' 20.

... " איטליכער וועט זיך מסתמא באשטיין זיין שטעטל". ייִן, חבר נחמן, ז' 78.

גרין באשטיין -- זיין אין א שלעכטן מצב [סטוטש 498].

~~בלוי באשטיין --- האבן א דורכפאל, האבן היזק.~~

... ריוועלע זאל אבער דארפן ארויסקוקן אויפן יעהופעצער נגיד אליין, וואלט זי בלוי באשטאנען". שע , ז' 232.

באשטיין קעגן צוויי (דריי) -- זיין ווערט, זיין גלייך צו צוויי (דריי) מענטשן.

ער קען שוין פאר א הונגעריקן באשטיין -- ער האט שוין א ביסל איבערגעפיסן, געשטילט דעם הונגער, געכאפט אין מויל אריין.

(א דאנק) איך קען באשטיין - ענטפערט דער, וועמען מען לייגט פאר זיך זעצן,

... " זעצט זיך, ר' בערל! עס מאכט ניט אויס, איך קאן באשטיין, ענטפערט בערל". די ביהן, ערשטער יאהרגאנג, נ' 6, ז' 5.

... " שרה - הנצו |...| איך קאן באשטיין". שע, דראמאטישע שריפטן, דער גט, ז' 31.

שור: א קלאפּ (א פּאטש) פאַרגייט, א ווארט באשטייט -- א

באליידיקונג רירט אן שטארקער ווי א קלאפ. סטרעס 373.

1961 " מער האב איך שוין ניט געקענט אויסהאלטן. כ'האב
ביי זיך געטראכט אזוי: א קלאפ פארגייט אבער א ווארט
באשטייט". ש. ביעליצער, טמז / 18.

... געלט פארגייט, אבער א מענטש (ערליכקייט אע) באשטייט.
[אמד], גדולת ראטהשילד, 1865, ז' 65.

שיינקייט פארגייט און דאס קרן (א מטבע) באשטייט | סטרעס
563.

1897 " שקר החן והבל היופי, האט געזאגט א קלוגער ייד...
שיינקייט פארגייט און א מטבע באשטייט". ג. ח. לעוונער,
אוים ראמאן, ווילנא, ז' 5.

ם בשטין, בישטין, בשטעהן.

1. ←-----

1732 " דא דרינן בשטיט עש, דש ער [דער מענטש] צו אלים
גיסן און טיכטיג [...]". קאל, לב בנים על אבות.
האלוי, יג, I.

1783 " די ארזאך פון דען גאנציך אוהן-גליק בשטעהיט
אין דעם". מעשה גדולה מן אומן, פיורדא | הש I |.

2. ←-----

(?) 1739 " דיא חכמה בשטיט אין צווייא חלקים [...]".
ספר מבחר הפנינים, הומבורג, תצ"ט, ו', II.

3. ←-----

1544 " דש ניך זיינם טוט זיין קויניגרייך ווערט
בישטין. שמואל בוך, סטרז 1088.

... " הימל אונ' ערדא מויכט דוך ניט בשטיין ווען די
תורה וואלירדא בור גון". מגילה מינכן, מ/92 , 92ב.

1546 " עש איז גרוס דיא מצוה ווען איינר צדקה גיבט,
אונ' זיין גירעכטיקייט דיא בלייבט בישטין ביז אין
דיא איביקייט |...|". ספר היראה דר' יונה, ציריך
[ציט איין פש II, 1930, ז' 165].

1680 " |...| געלט אונ' אום רעכט גוואוננן. בישטיט

אז וויא פוטר אין דער זונן". זעליקמן אולמא, דער צוכט שפיגל, פראנקפורט.

5.

" העט אגג קוניק שאולש ווייפא ניט בשטין צו שענדן / זא העט איך מיין ביצים נוך אן מיינן לענדן". מגילה מינכן, מ/ 104ב.

6.

1544 " איך בין איין שלעכטר פלשתי אז איין אנדרר מאן. / דר ווילט אנטר אוייך אלן איינן דער מיך טאר בישטון". שמואל בוך, פערז 335

1610 " אונ׳ ווען איין שטול פון דרייא פיש ניט בשטין קאן וויא זאל איך בשטין ור דיר אין צייט דיינש צאריך". סח, שמות, לב - יג.

1739 " דוא וועדשט ניט בשטיאן קענין אהני זיא, אונ׳ זיא ניט אהני דיר". ספר מבחר הפנינים. תצ"ט, ח. I.

7.

1696 " ער זאגט אויף דרייארלייא בלייבט די וועלט בישטין אויף דער ווארהייט אונ׳ אויף דען גיריכט אונ׳ אויף דען שלום". סידור תפלה למשה, קיז, 1.

8. בלייבן.

1544 " ער וואלט דוא דען יונגן ניט היימלישן גין. / ער שפראך דוא פושט אל מול בייא מיר היא בישטון". שמואל בוך, פערז 391.

9. אויפהערן זיך באוועגן, בלייבן שטיין.

" דאר מיט איז ער אים דער אטים בישטין גיבליבן ויוצאה נשמתו הטהורה. גה, ג׳ 200.

17 שה: העט דער איזל הערנר דא מעכט דיא וועלט ניט בשטין - ספר משלים, פפדם, 1686, כו, I - ס׳איז שלעכט ווען א נער באקומט כוח.

דאש געלט פר גיט אונ׳ דיא עבירה בישטיט - ס׳לוינט ניט

צו זינדיקן, צוליב געלט, צוליב מאטעריעלע הנאה.

1794 " דרום זאל זיך קיינר פון דעם יצר הרע פר פירן לאזן איין עבירה צו טין פון געלטש וועגן, דען דאש געלט פר גיט אונ׳ דיא עבירה בישטיט".

דרך הישר לעולם הבא, פפדם, כב,ב.

ב א ש ט יי ע נ ד -- גאדי. (דטשם פארמע נא) עקזיסטי-רנדיק.

1899 " די ארבעטער קעמפן דאך ניט קעגן איינצלנע מענטשן; זיי קעמפן קעגן דעם גאנצן באשטייענדן סיסטעם".

דער אידישער ארבייטער, נ׳ 7, ז׳ 20.

ב א ש ט יי ע נ ד י ק -- אדי. 1. דזור באשטייאיק

" א באשטייענדיקע זאך און ניט קיין מאמענטאלע ... מאניפעסטאציע פון גאטס כוח". זאלקינד, ברכות פ׳ 208.

2. ניט-נאכגיביק, איינגעשפארט.

1944 " די בריוו פון אלטן טאטן זיינען דערוויילע געווארן האסטיקער, באשטייענדיקער, מיט מער טענה". זש, קיסר און רבי, ז׳ 143.

ב א ש ט יי ע ר ו נ ג -- די. 1. בא. דאס ארויפלייגן שטייערן.

1970 " אין א קליינער שטאט ווי סאנץ איז געווען שווערער זיך ארויסצודרייען פון דער באשטייערונג ווי אין קראקע". ספר סאנץ, ז׳ 201.

2. מצ =ען. געלטביישטייער, קאנטריבוציע, אפט פרייוויליקע.

1951 " אין אנהויב פון דער רשימה פון די מנדבים לטובת די געליטענע פון דער אומגערעטעניש געפינען מיר דער גובערנאטאר, וואס האט דער ערשטער אריינגעטראגן זיין באשטייערונג". ג. אראנסאן, זב ליטע ב׳ I, ז׳ 215.

1968 " מאיר ליפשיץ שוחט |...| האט צוזאמען מיט אנדערע זיך פורים פארשטעלט און געגאנגען איבער די שטובן משמח זיין יידן. געמען פון זיי באשטייערונגען

צום פאַראַגראַפֿן די הכנסות פֿון דער ביקור - חולים-אַ
אינסטיטוציע". ה. גייער, יזכּ אָסטראָווצע [...], ז' 739.

באַשטייערן -- טרו. אַרויסלייגן שטייערן

1947 " אין באַשלאָסן געוואָרן צו באַשטייערן די ייִדן,
וואָס ווילן האַלטן דעם ייִדישן ספֿר". טשענסטאָכאָווער
ייִדן, נ"י, ז' 12.

1951 " די ייִדן, וואָס זײַנען באַשטייערט געוואָרן מיט
וויניקער פֿון פֿיר גראָשן פֿאַרן וועד, טאָרן בכלל ניט
האַלטן קיין קריסטלעכע דינסט". ש. ווישניצער, זכּ ליטע
ב' I, ז' 178.

באַשטייערן זיך -- רעפֿל. בײַטראָגן פֿרײַוויליק אַן
אָפּצאָל פֿאַר אַ געוויסן צוועק.

1954 " מיר האָפֿן אַז קיין שום לאַנדסמאַן וועט נישט בלײַבן
גלײַכגילטיק [...] און וועט מיט אַ ברייטער האַנט
זיך באַשטייערן פֿאַר דעם דאָזיקן צוועק". ה. י. מאַנטעַ,
יזכּ כעלם, ז' 686.

1970 " איצט האָבן זיי זיך פֿרײַוויליק באַשטייערט פֿאַר דער
סאָציאַלער זעלבסט-הילף". ספֿר סאַנץ, ז' 744.

באַשטימונג -- די, -ען. 1. נאָמינאַציע.

1929 " מאָטוויי איסאַיעוויטש האָט באַקומען אַ נײַע באַשטימונג".
מ. טייטש, אַרום דער פֿאַבריק, ז' 92.

1970 " די באַשטימונג [...] פֿון צוזאַמענשטעל פֿון דער
דעלעגאַטור פֿאַר דער שטאָט סאַנץ דאַרף אָפּגעלייגט ווערן".
ספֿר סאַנץ, ז' 746.

2. " פֿאַראָרדענונג, אינסטרוקציע, באַשלוס.

1934 " [זיי] רעקאָמענדירן אין זייערע באַשטימונגען צו
אײַנגלידערן די שטיקאַרבעט אין אַלע אַרבעטן פֿון די
קאָלווירטן. א. קאַנטאָר איבז וו. קאַרפּינסקי,
שמועסן וועגן לעניניזם, מאָסקווע, ז' 267 [?].

1951 " די קלאַנגען וועגן דער וואָרטע וויכטיקע ענדערונגען בנוגע די רוסישע יידן נעמען אַן אַלץ מער רעאַלע פאָרמען און עס איז שוין אַפילו באַשטימט אַ טערמין, ווען די נייע באַשטימונגען וועלן פאַרעפנטלעכט ווערן".

ג. אַראָנסאָן, אין זב ליטע ב׳ I, ז׳ 213.

1963 " אין דער רוסישער ליטעראַטור, ביי פאַרשיידענע שרייבערס, הערט מען פון צייט צו צייט שטימען, וואָס באַווייזן קלאָר און אומצווייידייטיק, אַז דאָרטן נעמט מען נישט אָן אַלץ, וואָס עס גיבאַט די פּאַרטיי-באַשטימונג.לע, טמז /6.

3. דעפיניציע, | טערמינ׳ מאָס׳, ווילנע, 1921|.

1906 " ביז איצט איז דאָך נאָך נישטאָ איין איינציקע פון אַלעמען אָנערקענטע באַשטימונג פאַר אַ נאַציאָנאַליסטס".

ב. ס. איבז ד. געפּשטיין, וועגען די בעלי טובֿות פון יודישען פּראָלעטאַריאַט,ס. פּעטערבורג, ז׳ 14.

4. (גראַם) טערמין פאַר די בייגלידער אין זאַץ, וואָס דערקלערן דעם פּרעדיקאַט, די אומשטאַנדן פון אָרט, צייט און.

1978 " אַלע מינים אַדווערביאַלע באַשטימונגען מוזן זיך ציען צו אַ ווערב". ים, גראַמאַטיק פון דער יידישער כלל-שפּראַך, נ"י, ז׳ 80.

0 באַשטימונגס=וואָרט, דאָס, =ווערטער.

1912 " יעדער געגנשטאַנד האָט זיין גרונטוואָרט און באַשטימונגס-וואָרט. ווען איך זאָג ׳הויזטויבן׳ וויל איך וויסן און רעדן פון טויבן, ווען איך זאָג ׳טויבן=הויז׳ וויל איך וויסן און ריידן פון אַ הויז".

פ. אַבראַמאָוויטש (שאוולי), רעליגיאָן און פילאָסאָפיע, ווילנא, ז׳ 10.

אויפן - באַשטימונג, תנאי -באַשטימונג און (גראַם)

ם בישטימונג. ---- 2 . |יוסף מאַרשן, חנוך לנער, פיורדא, 1774, כא - I |.

ב א ש ט י מ ט -- פאדי / פאדרו פון באשטימען.

1. אויסגעטיילט, באזונדער, דער און ניט קיין אנדערער.

1919 " ער זעט פאר זיך א טייל יידן, קינדער פון א באשטימטן
פאלק, וואס ווילן פון זייער פאלקסהויט ארויסשפרינגען".
זשיט , נ"י, ז' 103.

1953 " [...] אזעלכע ווערטער וואס מע מעג זיי ניצן
בלויז אין באשטימטע פאלן פון לעבן, און די וואס
מע טאר איבער די ליפן ניט ברענגען". ים, יישפ - 4.

2. " וואס מע האט פריער אפגערעדט, פעסטגעשטעלט,
פארויסבאשטימט. % די וועגן פון מענטשן זיינען
באשטימטע, מן השמים. באשטימטע צייט.

1891 " די אויסגעדרעשטע תבואה [...] באשטימט | אדרו |
צו דער זריעה מוז מען האלטן אויף א לופטיק און א
טרוקן ארט". מ. וועבער, דער יודישער פעלדארבעטער,
ווארשא, ז' 48 |?|.

1924 " אלע סחורות וואס דאס לאנד האט פארמאגט, זענען
געווארן איינגעזאמלט אין באשטימטע ערטער".
עוזר ווארשאווסקי, האליאסטרע ב II, פאריז, ז' 42.

1970/71 " דאס הויז ווו דער רבי האט זיך אויסבאהאלטן איז
געווען אויף דער דזיעלנע גאס, און קומענדיק אויף
דעם באשטימטן אדרעס, האט מיך אויפגענומען איינער
פון רבינס זין". ל. וונדה, יזב זלאטשעוו, ת"א, ז' 293.

3. דעפינירט, געוויס, זיכער, גוט באקאנט. % באשטימטע
באשייד.

1902 " די אינטעליגענציע אליין איז ניט קיין באשטימטער
סאציאלער קלאס". דער אידישער ארבייטער נ' 14, לאנדאן,
ז' 118.

1913 " מיין פעקל אויפן רוקן וועט מיך גאנץ באשטימט
|אדרו| אראפציען אין אפגרונט". טעקסט: אפגרונט|".
דפ, בערגשטייגער, דאס נייע לעבן, אפריל, 1913.

1953 " איך האב אים דא ציטירט, ווייל איך אים דירעקט

זיך אויס א באשטימטער אספעקט פון יידישן איינשטעלונג צו זיך און צו דער וועלט". גרינ, איד און וועלט, נ"י, ז' 349.

|| =הייט—(ארכ)

1882 " פֿנגפֿטנס זיינען אלע דיזע סימנים גאר אן שום וויכטיקייטן, אן באשטימטהייט און געוויסהייט אויף די הענט פֿון גאטס פירכטיקע לייט". ר' מ. א. גאלינו, חכמת היד, ווארשא, ז' 5 [?].

|| =קייט.

1964 " איך ווייס ניט מיט א גרויסער מאס באשטימטקייט וואס עס זענען די רעליגיעזע אנטוויונגען פֿון מײַן גוטן פרײַנד". טמז, לואי פינקלשטיין, 1.

ם בישטימט. 2.

1661 " און אן דעם זעלביגן בישטימטן טאג קאמן זיא ביידי אן דש פעלד אונ' זיא שטרייטטן". יוסיפון. אמשטרדם, נג.

באשטימטייל -- דער, =ן. (גראמ) איין א צונויפֿהעפֿט וואנטזייגער, וועקזייגער,—דער ערשטער קאמפאנענט וואס כאראקטעריזירט דעם הויפטטייל פֿון האנטזייגער.

באשטימיק -- אדי. 1. דעפינירנדיק % באשטימיקער ארטיקל. (~~איך באשטימטער ארטיקל~~ ---- ~~ארטיקל ב" 3~~): ~~מענלעך - דער, ווייבלעך - די, נייטראל - דאס, מערצאל פאר אלע מינים - די.~~

באשטימען -- טרוו. 1. באשליסן, דעצידירן, אנטשיידן.

1919 " דער קאנגרעס וועט ווערן די העכסטע אינסטאנץ, וואס האט א רעכט צו באשטימען דעם גורל פון אלע פעלקער און אלע לענדער, וועלכע זיינען געווען באש באטייליקט אין דער קריג". זשיט, נ"י, ז' 138.

באש I - 52.

1928 " זי איז געווען זיכער, אז ער וועט זי ראטעווען, פון אונטער דער חופה אפערנעמען, און האט באשטימט אים גלייך צו זען". אפא , קלעצקין I, ז' 89.

1953 " די געסטאפא-לייט האבן, לויט זייער איינזען, באשטימט וועמען צום טויט און וועמען צום לעבן". א. לידאווסקי, יזב ברנוביץ, ז' 468.

2. דעפינירן, כאראקטעריזירן, פעסטשטעלן.

1926 " דער ארויסקום [=אפשטאם] פון די לידער האט אבער באשטימט זייער טעמאטיק". י. גאלדבערג, דער יידיש-משכילישער אפשטאם פון ליד, אין צייטשריפט, מינסק, ז' 598.

1949 " דער מעכטיקער רעגירט, |...| באשטימט דאס רעכט און דאס אלץ בלויז אויפן סמך פון זיין שטארקייט |...|". ר. ראקער, נאציאנאליזם און קולטור, ב"א, ז' 294 |?|.

3. אפשטעלן| אפרעדן (צייט, ארט).

1958 " דאס רעכט צו באשטימען אן עיבור-יאר איז איבערגע- .885
געבן געווארן אויסשליסלעך צו דער סנהדרין [...] אין ירושלים". נ. שמן, טאג, / 17.

1968 " די ידיעה האט זיך באשטעטיקט, און אויף דעם ערשטן
דעצעמבער 1942 איז באשטימט געווארן די איבערזידלונג". 883
ב. ארענשטיין, יזב אטוואצק, ת"א, ז' 838.

4. (פון) פארויסבאשליסן, פארויסאנטשיידן, פרעדעסטינירן, באשטימען אויף פארויס. באשטימען אין היפוך צו די פאקטן.

1865 " [ער] זאגט צו די דאמע, דו מוזט אויך איינוויליקן, דען זיי זענען שוין באשטימט פאר איינאנדער". א. ב. רוף, אדעליע-ראזע, ווארשא, ז' 47 [?].

1965 " די גמרא זאגט, א מענטש קלאפט זיך נישט אפ דעם
פינגער אונטן, איידער מען באשטימט עס נישט פון אויבן". 887
חג, טמז /1.

5. צוטיילן עפעס, עמעצן.

1958 " דער נייער ראש הישיבה [...] האט שארף פראטעסטירט
צום ריש גלותא פארן רעקווירירן דאס שטייערגעלט [...] 896

וואס איז באשטימט געווען פאר דער ישיבה" א. בורשטין
אמעריקאנער, 27/.

6. אנמערקן; אויסרעכענען, אויסגעפינען. % באשטימען
דעם וועג, דעם קורס.

1936 " איר זייט ניט קיין מאטראס. גיט א קוק אויף
די שטערן. לאמיר באשטימען די ארטלאגע". וו. לידין, 882
שטילער אדער גרויסער, מינסק.

7. איינשטעלן, אריינפירן (פרייז, לוין, שטראף אע).

1900 " די פאבריקאנטן האבן זיך געקלאגט, אז זיי קענען
בשום אופן ניט באשטיין צו צאלן אזא מקח, ווי די
ריכטער באשטימען. די געשיכטע פון די ענגלישע ארבייטער-
בונדען, זשענעוו, ז' 22.

... [...] מער ניט אויף באשטימען א לוין פאר דעם
איינצעלנעם לויט זיין ערך [...]". ליקוטי-אמרים, 892
תניא, אידיש, קלו - 2552.

8. נאמינירן, אנשטעלן צו אן ארבעט, פאסטן, מיסיע.
% באשטימען פאר א דירעקטאר פון א פאבריק.

1948 " די דייטשן [ ] האבן אים באשטימט צו גרינדן און
אנצופירן דעם צענטראלן יודענראט" מ. באכנער
ספר כושאנאוו, רעגנסבורג, ז' 255.

|| =ער. -- דער, =ס. 1. דער דאס וואס באשטימט,
באשליסט. % דייטשע באשטימערס | סטוטש 383 |.

2. (ספעצ) האנטבוך צו באשטימען מינים פון געוויקסן.

1926 " נאך דעם ווי איר האט צונויפגעשטעלט די כאראקטע-
ריסטיק פון אייער געוויקס, קאנט איר באשטימען
ד"ה געפינען זיין נאמען לויט א באשטימער".
יאכינסאן, ארבעטבוך אויף נאטורוו. I, קיעוו.

ס בישטימען
3. ←-----

1668 " אונ' אלזא בישטימטן זיא איינן טאג צו דעם שטרייט".
יוסיפון מז. 20.

1743 "דא בשטימטין זיא זיך מיט אנגדר איין צייט אום אויש
דיא שטאט צו גין בייא נאכט |...|". מ. מן, יוסיפון,
כה. 2.

.5

1679 " מאן גיבט דינן קנעכטן קיין שטרוא, אונ' זאלין דאך
דיא ציגל מאכין, דיא אונז בישטימט זייך". בליץ,
שמות, ה - טז.

באַשטימרעכט -- די, מצ ־ראַצ. | ~~סטוטש~~ 391 |
רעכט צו באשליסן, דעצידירן, ~~צוריק~~ אפשטימען (אויף
א זיצונג, פארזאמלונג בעת וואלן אאַרו); שטימרעכט.

באַשטיפּטלען -- טרו. (אויף פיג) באשטעקן,
ארומקלאפן מיט שטיפטלעך (קליינע שווערקעלעך).

1953 " אפט זע איך, שפעט באנאכט, בשעת איך דרימל אונטער
ביים קאַפּול, ווי דו - מיט שטערן גאלדענע - ~~באַש~~
באשטיפטלסט איבער מיר די נאכט". הר, אין שענסטן טאג
פון הארבסט, לאס-אנדזשעלעס, ז' 168.

באַשטיקן -88- טרו. אויסשטיקן, אויסהעפטן/
אויסהאַפטן. % באשטיקן א חלה=טישטעכל, [קטרו].

באַשטירצט -- אדו. (דטשם, נא) דערנידעריקט,
דערשלאגן, אראפגעפאַלן ביי זיך.

1895 " ער האט ביי מיר געפרעגט א פאס. איך נעם זוכן -
ניטא מיין פאס, מען האט אים ביי מיר ארויסגעגנבעט.
איך בין געבליבן העכסט באשטירצט". ע. בלאשטיין,
איין אלמנה פון איין לעבעדיגן מאן, ווילנא, ז' 35.

ס [באשטירצן] בשטרצן -- טרו. אויסוואלגערן.
" הכפישני - ער בשטרצט מיך. רייכלין 8 [ת"י: הכפישני
באפר - ער האט מיך געוועלגערט אין אש"].

[באשטעטיק] בישטעטיג -- אדוו. שטענדיק, תמיד.

1694 " חי וקים" - אלז לעבנדיק אונ' בישטעטיג איך בין זיא האב איך בישאפן דייך גישטלט". סייטש פון אקדמות, פירש, איך פש ׀׀׀.

‖ בישטעטיקייט - באשטענדיקייט, דויער.

1744 " אונ' דז אנדר ענט פון דיא צייט דאש איז וואן דער מענש פרום איז דען זיכט ער דיא צימליכקייט און בישטעטיקייט". בעןח, 4, 3.

באַשטעטיקונג -- די, =ען. 1. אנווייז, פעסטשטעלונג וועגן דער ריכטיקייט, געזעצלעכקייט, אידענטיטעט פון עפעס / עמעצן.

1963 " די ראנגלענישן פון זיינע יונגע יארן קאנען דינען אלס א קלאסישע באשטעטיקונג פון דעם מאמר חכמינו ז"ל: " אין לך דבר העומד בפני הרצון". ש. וויגאדא, פאר 3/.

2. דאקומענט וואס שטעלט פעסט, ווייזט אן די ריכטיקייט, אידענטיטעט פון עפעס / עמעצן; סערטיפיקאט.

1970/71 " דערווייל האב איך זיך דערמאנט, אז עס געפינען זיך ביי מיר די באשטעטיקונגען אויף דער רעגיסטראציע פון אלע דריי [...] ל. ווגדה, יזב זלאטשעוו, ת"א, ז' 301.

3. גוטהייסונג, אקצעפטאציע פון עפעס / עמעצן. % די תקנה האט מען געשיקט צו דער באשטעטיקונג פון מיניסטער.

באַשטעטיקט -- פאדי פון באשטעטיקן. אקצעפטירט, גוטגעהייסן, ריכטיק. % באשטעטיקטע ידיעות. באשטעטיקטע אינסטיטוציע.

1887 " ערשט ב"ה האט מען שוין כמעט אין אלע שטעט באשטעטיקטע חברות קדושות מיט [...] סטאטוטן און עס איז ב"ה אין פרץ ואין צווחה". יפאל נ' 50.

1922 " געזעלשאפטן, ארטעלן [...] דארפן האבן א באשטעטיקטן סטאטוט אדער אפמאך. ב. האלפערן, א האנט בוך... פון א פאלקסבאנק, ווילנע, ז' 11 [?].

ס בישטעטיגט, 2. מקוים געווארן.

1700 " און דען יהודים וואר ליכט און פרייד אלש דען בישטעטיגטן און ווארן אויף זיך און אויף אירן זאמען מקבל צו איין יום טוב דען זיבן און צוואנציגשטן טאג איין אדר". שי דף עא/2.

באשטעטיקן -- טרוו. 1. אנווייזן, עדות זאגן אויף דער ריכטיקייט, אידענטיטעט פון עפעס / עמעצן.

1947 " גראס' תשובה האט באשטעטיקט, אז מען דארף יידן ווי 'אן אומהארמאנישן ראסע-געמיש' שארף אינטערשיידן פון די מענטשן, ... מוו, היטלערס פראפעסארן, נ"י, ז' 120.

1952 " איך קען באשטעטיקן, אז איך לאדזש האט מען שטענדיק געניצט דאס ווארט אפגוס פאר 'סינק'". יישפ - 3.

1961 " אויף מאירן האט ער נאכדעם איבערגעפירט זיין בליק מיט אזא מינע, ווי ער וואלט באשטעטיקט: ' יא [...], דאס איז ער". בערג, אויסגעוויילטע ווערק, מאסקווע, ז' 674.

2. גוטהייסן, אקצעפטירן עפעס/ עמעצן.

1870 " דעם חשבון האט דורכגעזען די אסיפה כוללת [...] און באשטעטיקט". צעדערבוים, געהיימניס פון בערדיטשעוו, ווארשע, ז' 48 |?|.

1951 " די פריווילעגיע פון יאר 1441 איז ווייטער באשטעטיקט געווארן אין די יארן 1485 און 1492". י. ברוצקוס, ליטע, ב' I, נ"י, ז' 198.

3. (אַרכ) אויפריכטן, באלעבן, געבן א קיום, מקוים זיין.

1818 " איין קליין פייגלי היישט צפור זאגט |...| איך פויגל האב מער ניט צו אכטן אויף דר וועלט נאר דז מיין שפייז אום מייני יונגי קינדר צו בשטעטיגן". שבע זכירות, לעמבערג, ז' 19.

באשטעטיקן זיך -- 1. רעפל, אין ב 1.

1968 " אויך דאס מאל האט זיך באשטעטיקט דער פאקט, אז אפנארעריי און פארברעכן איז דער יסוד פון דער דייטשישער

אקופאציע-פאליטיק". ב. ארענשטיין, יזב אטוואצק, פת"א, ז' 837.

2. (ארק) רעפל אין ב 3.

1924 " די אלע עונשים אויף די עברות וואס זי! געטאן האבן וועלן [אין טעקסט: ווערן] זיך אויף איינעם באשטעטיקן און איינטרעפן". ר' הילל ליכטענשטיין, עת לעשות !!, סאטמאר, כז, !!,

ם בישטעטיגן

3. ←-----

... " ויקם לך - אוינ' ער בשטעטגט צדיר". רייכלין 8, [ת"י: וועט דיר צו שטאנד קומען].

1602 " נון עש ווערן די טאג קומן שפריכט גאט דז איך די גוט ווארט די איך גירעט האב אויף ישראל אונ' אויף יודא בישטעטיגן וויל". שעריר לג - יד [ת"י: איך וועל מקיים זיין].

1798 " אונ דוא נאלש בענשן איר ברויט אונ איר וואשר מיט אלי בענטשונג ~~שרברך אתה~~" אונ דוא זאלשט בשטעטיגן אן מייני קינדר דעם פסוק דאש גשריבן איז". תחנות ובקשות, יג/ב, ווילנע, 1858, איבערדרוק פון דיהרנפורט.

|| בישטעטיגר,

1744 " גאט ב"ה דער איז דער בישטעטיגר אונ' אויף ריכטר פון אונזרן הייליגן (בית המקדש) דש איז דיא בישטענדיקייט פון דיא גאנצי וועלט". בע, לו, 2.

באשטעכונג -- די, [בא?], (שש) שוחד, כאבאר.

1899 " שוחד על נקי לא לקח (שוחד - באשטעכונג)". מקראי קדש... ועם תרגום המלות והענין, תהלים כו, ה, מאת י. אינדיצקי, ווארשע.

1970/71 " ביי אונדזער שטעלע איז געווען א פארארבעטער, וועלכער פלעגט נעמען באשטעכונג". די. גראבינער, יזב זלאטשעוו, ת"א, ז' 340.

באַשטעכן -- טרון, פֿאַר באַשטאַכן. (שש) געבן שוחד, אונטערקויפֿן.

1877 " דער דארטיקער נאמיעסניק [הויכער באַאַמטער אין רוסלאַנד, אָנפירער פון א פּראַווינץ] ווערט פון זיי באַשטאַכן מיט גרויסע שחדים" אמד, איבו, דער ברטנורה, ווילנא, ז׳ 1877.

1961 " וואָס? מיך ווילט איר באַשטעכן? מיך, א קאָמענדאַנט, א. בורשטין, אַמעריקאַנער, 29/.

ם בשטעכן.

1718 " עס איז דאָס איבר גלויבן פון אייערן פאטר פון דיא פּאָלשי פּריסטער, אודר גאר פון אייער פאטרס ברודר זון הער, דער פּיליכט דיא פּריסטער בשטאָכין האָט דען אויז שפּראַך צוא זאגן". מראות הצובאות, וואַנזבעק, דף כא.

|| =לער -- אדי. וואָס איז נוטה צו נעמען כאַבאַר [קטור].

=לעכקייט. [קטור].

באַשטעל -- דער, =ן, באַשטעלונג ב 1.

1971 " אז די קעלנערין איז אוועק ברענגען דעם באַשטעל, האָט די מיס אַרויפגעלייגט איר קליין מיידלש הענטל אויף זיין מענער-האַנט". ב. דעמבלין, פֿאַר __/21.

(0 באַשטעלבוך -- דאָס, מצ ...ביכער. [סטנגטש 488] אין מסחר - בוך וווּ ס׳ווערן רעגיסטרירט באַשטעלונגען אויף סחורה.

באַשטעל-קאַרטע -- די, =ס. מעניו.

1964 ... [...] אפילו ניט באַדאַרפט אַריינקוקן אין דער ברויסער ׳באַשטעל-קאַרטע׳". מ. אבראַמסון, טמז 22/.

באַשטעלונג -- די, =ען. 1. א בקשה, פֿאַרלאַנג אויסצואַרבעטן, צוצושטעלן א געוויסע סחורה אדער אויסצופירן א געוויסע באַדינונג (אויך געזעלשאַפטלעכע).

% דער סוחר האָט געמאַכט א גרויסע באַשטעלונג ביים

בורסאַווניק. אויף די נייע מאַנטלען. נאַציאָנאַלע, סאָציאַלע באַשטעלונג.

1913 " וואָס ווייטער ווערט אַרויסגעשטויסן די באַשטעלונגס-

977 א׳ אַרבעט און איר אָרט פאַרנעמט פּאַרטיקע אַרבעט". זש׳ [?] ׳די נאָדעל׳, ווילנא, ז׳1.

1940 " תרח איז אַוועקגעגאַנגען אין שטאָט אַריין; ער האָט

978 געהאַט מסתמא גרויסע באַשטעלונגען". קאַר II, ז׳ 20.

1964 " אליקום האָט אַרויספאַרענדיקט א באַשטעלונג, א פּאָר דר

979 ווייסע טישן פאַר א קיך". חג, טמז 17/1.

2. סחורה אָדער באַדינונג, וואָס ווערט געגעבן לויט עמעצנס פאַרלאַנג, פאָדערונג. % די פאַבריק האָט שוין אַרויסגעשיקט אַלע באַשטעלונגען צו אירע קליענטן.

3. אָפּמאַך, אָפּרייד (זיך צו טרעפן).

1902 " ווער ווייסט מיט וויפל גנבים ער האָט א באַשטעלונג

984 געמאַכט, דאָס ער זאָל אונדז אַרויסגענאַרן אויס די שטאָט, און די גנבים וועלן אַריינקומען און אַלץ אויסליידיקן". ~~מ. מ.~~ ווי, מען האָט געשחטן קליינע יונגלעך, וואַרשא, ז׳ 21 [?].

1972 " ער האָט גלייך אויפן אָרט געמאַכט מיט איר א באַשטעלונג".

984 א׳ באַש, פּאַר / 5.

מאַכן / אַרבעטן אויף באַשטעלונג - אויספאַרטיקן מיט סעריעסווייז, א געוויסן פּראָדוקט פאַר א געוויסן קליענט. % פאַר זיינע גרויסע פיס דאַרף מען מאַכן שיך אויף באַשטעלונג. דער שניידער אַרבעט נאָר אויף באַשטעלונג.

באַשטעלן -- טרוו. 1. בעטן, פאַרלאַנגען אויסצו-אַרבעטן, צוזושטעלן א געוויסע סחורה אָדער אויספירן א געוויסע באַדינונג. % באַשטעלן א פּלאַץ אין א פּענסיאָן. ~~באַשטעלן ביי א פּויער א שליטן~~. באַשטעלן ביי א שרייבער א פּיעסע.

1947 " עטלעכע אויפלאַגעס פון ענגלישע איבערזעצונגען וואָס דאָס אויסערן-מיניסטעריום האָט געהאַט באַשטעלט [...] זיינען פאַרברענט געוואָרן [...]". מוו, הישלערס

פראפעסארן. נ"י, ז' 233.

1963 " טאפעלע שויבן באשטעל איך צו שיצן מיין גליק פון די מענער". סוצ, פור 2, ז' 168.

1973 " באשטעלן ביים חסיד ווייַן אויף די ארבע־כוסות". חג, זקנים און קינדער, פאר / 1.

2. דינגען עמעצן צו טאן אן ארבעט, א שליחות,

1882 " איך זאלט איר באשטעלן בעל־מלאכות איינצולייגן
1007 די פראנטאוונע כאלופקע". א. מארגאלים, די געהיימניסע[...]
ווארשא, ז' 22 |?|.

1970/71 " מיר האבן היינט באשטעלט צוויי פרויען [...],
1008 און דערנאך האט זיך ארויסגעוויזן, אז דאס זיינען
יידן". ל. וונגדה, יזב זלאטשעוו, ז' 301.

3. אפגעבן עמעצן צו לערנען א מלאכה. % באשטעלן פאר (ביי א שניידער.

... " אלץ, ברוך השם, פארקויפט [...], דאס לעצטע קישעלע
1010 [...], דאס קינד באשטעלט ביי א לון [...], אלץ
צוליב אים |...|, אלץ צוליבן קראנקן". שע, ~~מ.פ.~~ דעם
חזנס I, ז' 23.

4. אפרעדן ~~זיך~~, אפשטעלן א צייט, אפשמועסן.

1844 " ר' חנינה וועט נישט קאנען קומען צו דער זמן חתונה וואס ער באשטעלט האט". פאוויר, ספורי הפלאות, ווארשע, ב־ I.

1928 " אזוי? אויף היינט אין אונטן האט איר אים ביי
1015 זיך באשטעלט? גוט [...], איך וועל מיך זען אויסרייסן"
ממוס , דער פריזיוו, ווארשע, ז' 13.

1960 " זי איז געקומען פרעגן דעם טאטן א שאלה צי זי מעג
1016 ברעכן דעם תקיעת־כף. אויב יא, האט זי געוואלט
באשטעלן א 'שטילע חתונה"". י. ווארשאווסקי, פאר /25.

5. אנשטעלן א סך זאכן, ארומשטעלן מיט עפעס. % באשטעלן דעם טיש מיט ~~עסנס~~.

1018 19... " די אויפנאך־צימערן [...] זיינען געווען באשטעלט
מיט הויכע ברייטע אמפיר־שראנקען". אש, פעטערבורג,
ז' 8.

1930 " דער וועג וואָס פירט אהין מיט ביימער איז באשטעלט".
ש. דריז, ליכטיקע וואר, קיעוו, ז' 9 |?|.

1961 " אלע וועגן זיינען באשטעלט געווען מיט אוקראַינער, וועלכע האבן דערמארדעט יידן וואס האבן געפרווט אנטלויפן". ב. ראטניעווסקי, ספר לוצק, ז' 521.

6. אונטערקויפן [קשוו] % " באשטעלן די דאקטוירים דורך א 'מאכער'".

7. (ארפ) באזארגן, פארזארגן, איינארדענען. % באשטעלן א קינד אין " אויך זאלט איהר בעשטעלען פאר אייער אוועק פארען מיט אייניגע קרובים אונ רייכע גוטע פריינד אז זייא זאלען אייך אלע יאהר וואס באשטימטעש אונטערשיקען". 'שבחי האר', קעניגסבערג, א. י.

1818 " גאט האט'ס אמיסנע אזוי בשטעלט כדי מזאל פאר אים מורא האבין". מס, קהלת, ג – 14.

1879 " [...] איך זע א יידענע וועלכע עס האט ליב מצוות |...|, פאר ליידיקגייער באשטעלן קצבות און ארעמע יתומות מיט קלויזניקעס חתונה צו מאכן". פ. א. ר., דער ארעמאן, ווארשא. 1035

2. אפריידן זיך וועגן א צייט, באגעגעניש אע. % מיר האבן זיך באשטעלט צו טרעפן ביים וואקזאל.

8. (ארפ) ~~אנגעבן, פרעזענטירן עמעצן.~~

1851 " איך מאך אויף אייך היינט עדות [...] דעם הימל מיט דער ערד ווארום זיי האבן אייביק א קיום דרום 1023
באשטעל איך זיי פאר עדות". חעט, דברים ל – יט.

באשטעלן זיך -- 1. אננעמען א שטעלע, אנדינגען זיך.

... " טאמער וואלט איר זיך באשטעלט ביי אונדז פאר א 1025
בלאזער אויף ימים נוראים?". שע, מר|מיסטער?|גרין.

באשטעלן קעסט, שבתים (א שבת) – טעג – (פון יידישן שטייגער) באזארגן עמעצן מיט שפייז אויף שבת אדער אנדערע טעג.

1890 " א מאל האט מען זיי ביידן באשטעלט שבת ביי איינעם א קארגן גביר". ר' יעקב מדובנא, משלי חכמה(שמונה), 1030
ווילנא, יד.

1898 " פ"א האט נעמליך פאר גאנץ פסח זיך און שמעון ביי

1026 ראובן קעסט באַשטעלט" מ. מ. אויזערקיס, דער פּריוואַט-

לעהרער, דראהאביטש, ז' 3 [?].

" פאַרן פון איין שטאט אין דער אנדערער – 'באַשטעלן 1886

1031 שבחים ;" שע, יוסילע טאלאווי.

1923 " ער איז אים געפעלן געווארן [...] און האט אים

1033 צוגעזאגט צו באַשטעלן גוטע טעג". יב"א זיו, דער

ישיבה בחור [...], ווילנא, ערשטע [?] אויסגאבע 1897, ז' 6.

אז מען וויל ערגעץ פארן, זאל מען באַשטעלן דריי פאַרמאַנקעס:

איינער זאל מיך איבערפירן | נישט האלטן דעם צוזאג

אז ער וועט פארן |, דעם צווייטן זאלסטו איבערפירן,

און מיט דעם דריטן זאלסטו פאָרן. [גלייכווערטל,

שידלאָוו-קעלץ, קטון].

ם בישטעלן, בשטעלן.

1. ←------

1686 " איך דיען דארף בייא אונזרן אנדרן גיזעלן איין

1037 גוטי הערברג [הארבעריק?] וועלן מיר אונז בישטעלן"

ספר משלים, פפדם, יא, [!].

2. ←------

... " ער שפרך איך וויל דיר איינץ בשטעלן // ליבר מיין

1038 גזעלן". מגילה מינכן, מ/103 א [?].

1735 " דארטן בישטעלט דער שפיטאל מיינסטר איין ארמי

1039 פרויא דיא מוזט דען קראנקין איילין שפיגל ווארטן".

איילין שפיגל, פראג.

4. ←------

1676 " עש איז איין משל איין הער ביט זייני קנעכט אויף

1045 איין סעודה אונ' בשטילט אין איין צייט [...]".

ברנט שפיגל, פפדם, פרק ח'.

7. -------

... " מרדכי האט ער בשטאלט / דש ער הט גרושן גיוואלט"

1041 מגילה מינכן, מ/108 א [?].

1721 " וועק אבר איינר שטערבט אונ' איז איין צדיק געוועזן

דא האט ער זייני זאכן וואול בישטעלט אויף דער וועלט
און' ווערט איין נאמן איין גטן לון אויף יענער וועלט".
מחזור ר"ה ויו"ה, הומבורג, קטז, 1.

8. באגנבענען

1732 " איז אבר איינר דען אנדרן אום טרייאה און באשטעלט
אים זיין ברויט, ווער אים בעשר זיין טוט (טוים)". 1047
עיון יצחק, ו/5.

בשטעלן זיך. ------ 2.

1743 " דא האט זיך דש גמיין פאלק איין גזאמלט, גלייך
אלש זיא זיך בשטעלט האבן". שאר, קכו.

באַשטע --- די, =ס. 1. טורעם פון א שלאס(פעסטונג)
% מע שיסט פון דער באַשטע.
... " זי האט זיך שוין פון אים מיאש געווען, איז מען איר
געקומען די גוטע בשורה אנזאגן, אז מען האט די ביידע
יינגלער געפונען אויף דער צווייטער זייט פון דער באַשטע".
אש, 'דער תהילים ייד"

2. אַסטראג, תפיסה [מארק ווב 660].

באַשטעלער -- דער, =ס/ מצ 1. דער וואס
פארלאנגט פון פריער א געוויסע סחורה, באדינונג.
% די באַשטעלערס דארפן אפנעמען די סחורה אויפן
לופטפּאָרט.

1964 " אז מען וועט דארפן טאבאק שיקן אויף דער פאסט
[...], איז דאס אויף חשבון פונעם באַשטעלער".קם, נ' 27. 1073

1953 " די סאוועטישע באַשטעלער און פארגיכטער האבן געוווסט
דעם גרויסן אנטשיידנדיקן ווערט פון גייסטיקן המשך".
ש. ביקל, שרייבער פון איין דור, נ"י, ז' 290.

2. (אקטיאריש) בלאַפער, ליגנער, באַרימער [קטוו].

|| =ין (=קע) - ווע

1962 " מיכה דער שניידער [...] האט גענומען די 'מאס'
פון באַשטעלער אויפן קוק [...]". מ. אונגער, טמז / 25. 1075

באשטענדיק -- אדוו. 1. שטענדיק, תמיד, כסדרדיק. באשטענדיקע געסט.

1865 " באשטענדיק | אדוו | באמיט אפצוהיטן די אינטערעסן 5015
פון דער אפּעקע, וואס איז מיר איבערגעגעבן געווארן".
קמ, נ׳ 29.

1873 " מיט איטלעכן פירן זיי באשטענדיק | אדוו | קאנטעס".
ממוס, קלאטשע, 176720

1963 " באשטענדיק | אדוו | ווארטן מיר און בענקען".
טצצ, פוו II , ת"א, ז׳ 322. 5045

2. פערמאנענט, דויערנדיק, סטאביל (להיפוך פון צייטווייליק)
באשטענדיקע צייך. גארנישט איז באשטענדיק | אדוו |.

1842 " ביז אין די טעג פון מרדכי איז דער עונש פון
(מכירת יוסף) בשטענדיק. ר׳ אהרן מטריבש, ספר מצח 5051
אהרן, ווארשע, יז, ב - I.

1947 " בויט ער [דער ייד] אין באשטענדיקן גלות-מיצרים
פיתום ורעמסס פאר פרעה, קלייבט אליין דאס שטרוי 5006
און זיפצט [...]". פרץ, אלקא , ז׳ 400.

1959 " די ארטאגראפיע-קאמיסיע איז א באשטענדיקער ארגאן,
וואס צו איר דארף מען זיך ווענדן אין אלע ספקדיקע 5005
אויסלייג-ענינים". ימ, יישפ - 3, ז׳ 87 |?|.

ס בישטענדיק

1698 " דער קיסר קאָיו איזט אין זיינם רשעות בישטענדיק
פון אן פאנג ביז צום ענדין |...|." ר׳ זלמן הענא 5024
איבז ר׳ דוד גאנז, צמח דוד, פפדם, תנ"ח.

1738 " בייא בשטענדיגי פורכט פר ליהרט זיך די האפנוג
|האפנונג?|". ספר מבחר הפנינים, הומבורג, תצ"ט, ב - II 5029

1679 " אביר פר וואר, דעש וועגין האב איך דיך לאזין
בישטענדיג בלייבן, אום דיך צו לאזין זעהן מיין 5028
קראפט". י. בליץ, שמות, ט - טז. [תי: און נאר דרום האב
איך דיר געלאזט באשטיין, כדי דיר צו ווייזן מיין כוח].

" אונ' איין בישטענדיגין פרידן מיטביידן רייכין זולטין
5021 אן ריכטין". זכרונות מרת גה, ז' 94.

באַשטענדיקייט --- די, באַ. שטענדיקייט,
סטאַבילקייט, כסדרדיקייט, שטאַנדהאַפטיקייט.

1940 " לעבט דער שטיינערנער ספינקס - הייסט עס, אז עס
5063 איז דא עפעס פעסטקייט א באַשטענדיקייט". א. קאַראַלניק
III, נ"י, ז' 83.

1965 " אפשר ליגט די אמתע באַשטענדיקייט דווקא אין דער
5068 צייטווייליקייט". בצג, טאָג, 9/10.

ם בישטענדיקייט:

1724 " די הצלחה אונ בישטענדיקייט פון קיניגליכי פאלאשט
5059 האט גיהאנגן אן בית המקדש". בית ישראל ובית הבחירה,
אמשט', תס"ד.

באַשטענדיקן -- טרוו. (אַרט) געבן א קיום,
אויפשטעלן, עטאַבלירן, מאַכן דויערדיק, קיומדיק.

1843 " לקיים דס זיי אוף זיך זאלן בשטענדיקן דס זיי
5071 זאלן מאכן דם פירצהנטן טאג צו דם מאנהייט אדר
[...] איינם (יום טוב)". ר' אהרן מטריבש, ספר
מצח אהרן, ווארשע, לי III.

1956 " לערן זיך אויס צו באַשטענדיקן דיין שיינקייט נישט
5070 מיט פֿאַלשע וויראַזשן". יג, פון מיין גאַנצער מי,
נ"י, ז' 30.

ם בישטענדיגן.

1610 " אונ' איך וויל בישטענדיקן מיין ריד מיט דיר דש
5073 איך האב גירעט צו דוד גינם וטר." טח, שמות ו - יב.
[תי: וועל איך מקיים זיין אויף דיר דעם צוזאג, וואס
איך האב צוגעזאגט דיין פאטער דוד].

1716 " אונ' דוא בישטענדיגשט דיין וואר האפטקייט צו דיא
5074 דא שלאפן אין דער ערד". ש. פראַנקפורט, ספר החיים II,
תע"ז, נ. 2.

ב א ש ט ע פ ן -- טרוו. (שניידעריי) ארומשטעפן ברעגן פון א בגד. ~~אאאאא~~, מאכן ספעציעלע שטעפ ביי זיי.

% דער שניידער האט באשטעפט דעם קאלנער מיט זיידענע פעדעם.

ב א ש ט ע ק -- דער, בא. א קאמפלעט פון לעפל, גאפל, מעסער; מעסערווארג. % זילבערנער באשטעק.

1944 " מ'האט אויסגעשטעלט טיפע ערדענע שיסלען, ערדענע פויערישע קריגן און ביליק באשטעק פון בלעך און פון 5082

האלץ". ייש, פוילן I, נ"י, ז' 107.

1972 ביבאוו דרשנט צו די לאדזשער יידן, זיי זאלן זיך פרייוויליק צושטעלן צו דעם טראנספארט [...], מיטנעמען: 5080

טעפ, געפעס און באשטעק". ח. ראזענבארג, דער בוים פון לעבן III, ז' 575.

ב א ש ט ע ק ן -- טרוו. 1. ארומנעמען, באלייגן מיט א באפוץ. % באשטעקן מיט קאמען (קעמלעך), באשטעקן מיט פעדערן.

1844 " דאס [...] בעט וואר געמאכט אויף פיר גילדענע רעדער, די קישן וואר מיט פערל באשטעקט". א. פאוויר, 5089

ספורי הפלאות, ווארשע.

1878 " זי [דאס מיידל] וואר גאר פון אויבן ביז אונטן מיט פערל און דימענטן באשטעקט ". טויזנט און איין 5088

טאג, ווילנא, ז' 10 |?|.

1862 " ...|...| אויסקנעטן פון ליים יענעמס אפבילד און עס באשטעקן מיט נאדלען". באש, פאר XI/30. 5034

2. (ארכ) אונטערקויפן, געבן שוחד.

1838 " דיא וועכטער דיא וואס זענען באשטעקט געווארן פון די 5090

שופטים לאזן מיך ניט ארייך צום קיניג". א פאוויר, גדולת יוסף, יוזעפאף, יד - ב - II.

ם בישטעקן.

3. צונויפנעמען, איינזאמלען.

■ די שטערן — שטרוו. גרוישטערן, גרינשטערן

1668 ~~...~~ .. און זי [די בוימען] ווערן דערשטיקט מיט אורלען געטייטן

פון שמאריקל [שמאַראַגדן] און פון פערל מתר״. ולסופין, נח.

[בוימשטערן]

צו/ם ערשטן געמיינט!

66 .ז 13

רעד: דזוו באשטעכן?

אפשר טעות הדפוס?

1676 " די חכמי הקבלה שרייבן איין מלאך היישט אוררי יום
און׳ ווען ער הערט דאז זיך איינש בעלברט שילט דא 5027
בישטעקט ער די קללות". ברנט שפיגל, פפדם, פרק נא.

באשטערענען -- טרוו, 1. באדעקן מיט שטערן.
1958 " געפרייט האט זיך אויך דער פאעט און געלאכט
דערפאר וואס מען האט אים איין מיטן דער נאכט א רגע 5099
פון יענער זייט פרגנד באשטערנט, און ער האט א געוונג
געזען און געלערנט". אלף כץ, א מעשה מיט א נ׳,
~~א=מעשה=כ=ט=א~~ חלום עליכם, נ"י, ז׳ 92.

2. (פיג) באלייכטן (ווי מיט שטערן).
1968 " און אויב ער [א. צייטלין] הערט קיין מאל ניט
אויף צו פרעגן: ׳וויפל חושך האסטו באשטערנט?׳ - 5103
קאן מען גריילעך זאגן, אז זיינע לידער - ספערן
באשטערענען דעם חושך פון אונדזער חורבן". י. שפיגעל,
גק נ׳ 63/62, ז׳ 318.

~~באשטערנט -- פאדי.~~

1963 " שווער איז אונדז לעבן איין טורמישע בלוטיק -באשטערנטע
שטעט". סוצ, פוו I, ת"א, ז׳ 53. 5101

באשטראלונג -- די, =ען. 1. אקט אדער רעזולטאט
פון באשטראלן, בב 1, 3.

2. (מעד) באהאנדלונג פון קראנקעמיט רענטגען-שטראלן
אא.
1965 " אונדזער פריוואטער רענטגען-קאבינעט האט דורכגעפירט
איבער 2000 קעפ -באשטראלונגען". ח. ~~לייקאוויטש~~, ליטע 5109
II, ז׳ 464.
1966 " האט מען אנגעהויבן א סך מער באנוצן דעם איראדיאציע
(באשטראלונג) = פראצעס אין דער אינדוסטריע, אגריקול- 5117
טור, מעדיצין [...]". י. וואלאך, סמז III/13.

באשטראלן -- טרוו. 1. באווארפן מיט שטראלן, באליי-
כטן און באווארעמען.

1920 " נאר פלוצלינג האט א שטראל א ווייסער/די אויגן זיינע ווי באשטראלט".דא, גש I, ווארשע, ז' 140. 5120

2. אויסשטעלן אויף דער ווירקונג פון געוויסע שטראלן (אין מעדיצין אע). % דער דאקטער האט באשטראלט דעם קראנקן מיט א רענטגען־אפאראט.

3.

|| באשטראלט -- פאדי. באלויכטן, באגלאנצט, מיט שטראלן

1910 " די קעניגין גייט צום באשטראלטן אלטאר/ און קניט פאר די הייליקע בילדער". פרוג, פון II, נ"י, ז' 81. 5114

1953 " געהערט משה רבנו |...| דעם פאלק וואס איז |...| באשטראלט געווארן פון אים |...| דעם פאלק וואס איז |...| באשטראלט געווארן פון אים |...|. גרינ, איד און וועלט, נ"י, ז' 29. 5105

1969 " די דריי גרויסע און לעצטע וואלאזשינער ראשי ישיבה |...| האבן ווי די דריי אבות פון חומש א רומגערינגלט דעם דינאבורגער עילוי און אים באשטראלט מיט זייערע גרויסע אויגן". חג, טמז V/22.

באשטראלטקייט -- די. ~~מארק ווב 618~~ | ~~אייגנשאפט~~ פון ~~פאדי~~ באשטראלט, אלץ ב"ז, מצב

באשטראלער -- דער, =ס. ~~סטוטש 289~~ | עפעס אדער עמעצער וואס באשטראלט.

ב א ש ט ר א מ ע ן -- טרוו. (שנש) פארגיסן (ווי) מיט א שטראם.

~~1963~~ " אזוי וואלט איך וועלן מיין ווייטיק באשטראמען // און פאנגען זיין צייט אין די איביקע תהומען" סבצ, פון I, ז' 144. 5126

ב א ש ט ר א פ ו נ ג -- די, =ען. ~~פראצעס~~ אדער רעזולטאט פון באשטראפן. ~~שטראף~~.

1848 " אונ דו בדארפסט ווישן אז אלי שולדיקייט פון דיא הערצר אונ בשטראפונג פון דיא לייבר דיא גייאן אריין כלומר דיא זעניך איין גישטעלט אין די צען שרשים [...]". חח !!!, ז' 55. 5129

3. (<u>פיג</u>) ארויסווייזן עמעצן ווארעמע באציונג, דערהיימן,
גייסטיק באלייכטן.

1898 " דער געריכט האט צוגעמשפט 500 ארבייטער פארשידענע

5134 א׳ באשטראפונגען". ווי האבען די בעלגישע ארבייטער

געשטריטען פאר דער פרייהייט, אפריל, ז׳ 5.

1938 " |...| ווי אזוי עס קען דורכן מקוים ווערן פון

5128 א פארלאנג נולד ווערן עפעס אזוינס וואס איז גאר

שטארק אומחענוגדיק דהיינו א באשטראפונג". מוז איבז

פרויד, אריינפיר אין פסיכאאנאליז, ז׳ 188.

ב א ש ט ר א פ ל ע ך -- אדי. וואס עס קומט דערפאר א שטראף.

1938 " [זי] האט אונטערגעהאלטן באשטראפלעכע באציונגען

5140 מיט קארל [...]". מוז איבז פרויד, אריינפיר אין

פסיכאאנאליז, ווילנע.

ב א ש ט ר א פ ן -- טרוו. ארויפלייגן א שטראף, א מאסמיטל

קעגן עמעצן וואס איז באגאנגען אן עבירה, פארברעכן.

% שטרענג באשטראפן. די מאמע האט

1836 " אבער די שטרענגקייט דארף זיין צוזאמען מיט ליבשאפט

5154 [צום קינד], מען דארף אויך ניט באשטראפן א קינד

מיט גרויס כעס דען דא דורך ווערט עס איינגעשפארט".

מלכה בערלאנט, די גליקלעכע מוטער, ווילנא, ז׳ 60 |?|.

1911 " פאר די דאזיקע זינד [...] ווערן מיר באשטראפט

5161 מיט גרויסע צרות, מיט אונטערדריקונגען, גזירות

רעות |...|. ממוס, קליאטשע, קאמפ׳ 978660

1959 " ווען דער קריטיקער איז נישט צופרידן, ווען ער

5163 ׳רייסט ארונטער׳ א בוך [...], איז ער געגליכן צו א גוטן

לערער, ווען ער באשטראפט זיין תלמיד". שנ, קריטיק

און קריטיקער, ב"א, ז׳ 136.

|| =ט -/ פאדי. דאס באשטראפטע קינד

1956 " געגאן ווי א באשטראפטער איז דער שניי, / און

5133 נאכגעקוקט מיט שאנד פון הינטן האט די רחבות".

פמ, מלחמה I, נ"י, ז׳ 239.

=ער -- דער, =ס. וואס באשטראפט.

1961 " ווען דער מערדער ווערט יאַ באַשטראָפט, איז עס אַ
גאולה, און דער באַשטראָפער איז אַ גואל". ה. זיידמאַן, 5168
טמז /14.

ב אַ ש ט ר יי ט ב אַ ר -- אַדי/אַדוו. (דטשם) דזוו
באַשטרייטלעך

1940 " ניט באַשטרייטבאַר אַלץ, וואָס אונטער צייכן/פון דיין
הארבן אייזערנעם באַדינג". אקש, מיזרעך אונז מיירעוו, 5172
מאָסקווע, ז' 171.

ב אַ ש ט ר יי ט ל ע ך -- אַדי/אַדוו. | סטוטש 323 | וואָס
לאָזט זיך באַשטרייטן, אָפּפרעגן. % באַשטרייטלעכע
מיינונגען. די פּראָבלעם איז געבליבן באַשטרייטלעך, |אַדוו|

ב אַ ש ט ר יי ט ן -- טרוו. 1. באַקעמפן, אַנטקעגנשטעלן זיך.

1908 " [...] וואָס איך האָב אָנגעגרייט איף שרעקלעכע
ציינן/ מיט זיי מיינע אַלע שונאים צו באַשטרייטן". 5176
מר I, נ"י, ז' 181.

1945 " ביי גאָר דער וועלט ביסט גרייט די פרייד באַשטרייטן"
האַל, ערדישע וועגן, מאָסקווע, ז' 89. 5179

1964 " פּרובירט מיך נישט צו באַשטרייטן אין דעם עסק
[...]". לואי פינקעלשטיין, טמז, /1. 5180

2. אָפּפרעגן, אַרויסטרעטן קעגן אַ געוויסער מיינונג, אידעע.

1951 " דער מערעטשער רב האָט אָנגעשריבן זייער אַ פיינעם
ספר, ווו ער באַשטרייט העפטיק דעם דור-דור ודורשיו". 5174 א'
פ. מאַרקוס, ליטע ב' I, נ"י, ז' 672.

באַשטרייטן די הוצאה -- (אהכ) אַרויסקומען מיט
דער הוצאה, זיך אַן עצה געבן.

1873 " מיין געהאַלט איז קוים דרייסיק טאַלער, און דיזעס
איז ניט גענוגענד צו באַשטרייטן די הוצאה פון 5175
לעבן מיט איינער פרוי וואָס איז אַ טאָכטער פון אַזוי
אַ גרויסן גביר". אמד, דיא צווי אונגלייכע ברידער
מאָטקע און הערשקע, ווילנא, ז' 53.

ב אַ ש ט ר ײַ כ ן -- טרוו. ( ) באשמירן, אפשמירן.

1883 " קום און זע ווען מען באשטרייכט די אויגן מיט

5184 פוך". נופת צופים אויף חומש, ווילנא, לה"ז.

1900 " מ'קען אויך פריער ארומוויקלען די קליידער ארום

א אפרעטור-צילינדער און דערנאך איינטונקען א בארשט

5185 אדער א הובקע אין די גומע-וואסער און פון אויבן

באשטרייכן דערמיט". ש. שאפירא, קליידער פארבעריי,

ווארשע, ז' 125 [?].

ם בישטרייכן

" אונ' זאלט פון זיינם בלוט [פון קרבן] נעמן, אונ'

5187 זאלט דא מיט בישטרייכן,ביידי פאסטין, אונ' דיא

עבירשטי שוועלין [...]. י. בליץ, שמות יב - ז [תי:

ארויפטאן].

1718 " קייא איין ווייניג פייגל וואורצל און בישטרייך

5182 די ציין דער מיט [...]". קונשט ביכל, אמשט, תע"ח.

ב אַ ש ט ר ײַ מ ל ט -- פאדי/פאדוו פון באשטריימלען (זיך),

וואס טראגט א שטריימל, מיט א שטריימל אויפן קאפ.

1952 " איך זע בערדיקע, באשטריימלטע יידן, וואס גייען

5192 צום דאווענען". י. גראנאטשטיין, דאס בוך פון לובלין,

פאריז, ז' 632.

1973 " איך האב זיך אפילו איינגעקוקט אין די פנימער

5192 א' פון באשטריימלטע יידן". דלוזשנאווסקי, צוק, יאנואר

73, ז' 14.

ב אַ ש ט ר ײַ מ ל ע ן (ז י ך) -- [סטוטש 522]

אנטאן (זיך) א שטריימל.

ב אַ ש ט ר ײַ פּ ט -- אדי/אדוו. וואס האט אויף זיך

שטרייפן, פאסן. % דער יעגער האט זיך געיאגט נאך

דער באשטרייפטער זעברע. די וואקט איז א ווייסע און

א באשטרייפטע מיט צוויי בלויע קענטלעך אין מיטן.

1919 " א שווארצער לייב מיט בלוט באשטרייפט, א פנים

פעך מיט אויסגעקערטע ווייסלען [...]". יהואש, לינטשן.

באַשטריקן -- טרוו. „באזארגן מט אויסגעשטריקטע
מלבושים א ריי מענטשן [קטוו].

באַשטרעב -- דער, =ן. דזוו באַשטרעבונג.

1923 " דער איצטיקער כאראקטער פון דער קולטור-ליגע-שול
5203 מיטן באוווּסטזיניקן באַשטרעב צו פארשטויסן אל דאס
נאציאנאלע איז קעגן די האפענונגען און כוונות פון
דער יידישער אינטעליגענץ". ים, נייס.

1958 " קען זיין אז אין אויפהיטן די טראדיציע אין דער
שרייב-שפראך האט געשטעקט נים בלויז אפשיי פאר איר,
נאר אויך דער באַשטרעב אז דאס וואס מע דרוקט אין
אמסטערדאם אדער אין קראקע, אין פיורדא אדער אין
פראנקפורט-מיין -זאל אומעטום פארשטאנען ווערן".
ים, יישפ - 2.

באַשטרעבונג -- די, =ען. דויערנדיקער פארלאנג,
ווילן צו דערגרייכן עפעס; שטרעבונג.

1923 " אלע מענטשלעכע דער אפילו איבערמענטשלעכע באַשט-
5207 רעבונגען, דערגרייכונגען און אויספירונגען מוזן
זלאגן זייערע ווארצלען אין דעם באדן פון אינדיווידו-
אליזם". וו. נאטאנסאן, שפינאזא און בערגסאן, ווארשע,
ז' 19 ז' 19.

1951 " די השכלה-קרייזלעך [...] האבן זיך באצויגן מיט
5205 סימפאטיע צו די באַשטרעבונגען פון דער רעגירונג צו
'ציוויליזירן' דעם יידישן המון". מ. ווישניצער,
ליטע, ב' I, נ"י, ז' 80.

באַשטרעבן (זיך) באשטיין אויף א געוויסן
פארלאנג, ווילן עפעס צו דערגרייכן; שטרעבן.

1867 " אונטער די קהילות די זיך באַשטרעבן די עכטע יידישקייט
5215 אונפארפאלשט צו ערהאלטן, פארדינט די קיש קורוזשער
קהילה מיט רום זייער געהויבן צו ווערדין". י. שלעזינגער,
עמוד היראה, אונגוואר.

1903 " דאס באַשטראַבן, דאס דיעזער אינסטיטושאן זאל זיין א צענטרום (מיטלפונקט) פאר אלע יידישע אנגעלעגנהייטן, האט געהאט א גלענצעדן ערפאלג". ניויארקער חברה מפיצי השכלה, שלום עליכם צו אימיגראַנטען, ניויאַרק, ז' 54.

1930 " [...] טוביה רופא איז באַשטרעבט צו ווייזן זיך דא אלס שטרענג ארטאדאקסאלער ייד [...]". י. שיפּער, טאז נ' 5 - 6. 5211

1973 " [...] יעדער אמתער געטרייער ייד [...] דארף זיך באַשטרעבן מיטצוהעלפן מיט ראט און טאט". אברהם גאלדפאדן, פאר 7/. 5211 א'

באַשטשעקען --- טרוו. [קסוו]

1. בילן אויף אלע זייטן; ארומלויפן ארום עמעצן און בילן.

2. (פיג) באַשמוצן עמעצן מיט דערציילן שלעכטס וועגן אים; באריידן. 5217

P: obszczekać

ם באַשי -- דער, =ס. ראש, עלטסטער, שעף (אין טערקיי).

1769 " עס איזט אמאל איין באַשי געקומען נאך א"י דר ווערט גיהייסן אויף טייטש איין עיענראל". ספר ידי משה, תקכ"ט, 13 יח. 5218

באַשיבוזוק -- דער, =ן/ =עס. 1. א זעלנער אין די ניט־רעגולערע איינסן פון דער טערקישער ארמיי אין 18־טן און 19־טן י"ה.

1968 " ער האט [...] א לייבוואך פון דריי הונדערט באַשיבוזוקן, באוואפנטע פון קאפ ביז די פיס". ברוס, גק נ' 62/63, ז' 167. 5221

2. (אַרכ.) גזלן, רוצח, אכזריותדיקער מענטש.

1864 " דער ווילדער באַשיבוזוק האט דעם קרעמער אויסגעלאכט". קמ נ' 47. 5222

1893 " ווען פארבלענדעטע באַשיבוזוקעס טוען זיך א ווארף

5225 אויף יידן [...], ליידן דערפון די ארעמע יידן; די רייכע נעמט דער שווארץ-יאר ניט". ב. פייגענבוים, דיא גאולה, נויארק, ז' 6.

2. באַשטונג -- 2. די, באַ. פּפֿ, באַשטעניש. דאָס באַשטן דעם חתן מיט זיפּוואַרג,

1911 " עס ווערט שבת, מען מאכט איין גרויסארטיקן באשטונג

5231 פאר דעם חתן". ר' יחיאל ציגעל פון לאדז, די שעהנע וואונדערליכע געשיכטע פון הרב הצדיק ר' ישראל מרדכי, פעטרקוב.

1917 " באשטונג. פאראן מקומות ווו היינט איז איינגעפירט

5229 צו באַוואַרפֿן דעם חתן מיט ראזשינקעס אין דעם שבת פאר דער חתונה". עלזעט, רשומות, אדעס, תרע"ח.

1960 " דער חתן און אלע מחותנים זיינען געקומען צופארן

5230 קיין קראקע אויף שבת, און דא האט אויך געזאלט פארקומען די 'באשטונג'. ש. וויניצער, פאר, 1/.

באַשטעכץ -- דאָס, באַ. דאס זיפווארג מיט וועלכן מען פלעגט באווארפן דעם חתן (------ באשטן דעם חתן).

באַשיטן -- טרוו. פאר באשאטן/באשיט. 1. באדעקן מיט עפעס וואס איז שיטעוודיק (זאמד, ערד, זאלץ, צוקער אע) % באַשיטן די פיש מיט פעפער.

1850 " איין זייגידיקע פרויא זאל אלי אוף דער נאכט

5244 בראטין איין מייאהר און באשיטין צוקער און עסין". תולה ארוכה, לבוב.

1866 " ווער עס איז ניט זוכה אין ארץ ישראל מקובר צו

5250 ווערן, זאל ער זיך כאטש משתדל זיין דאס מען זאל באשיטן זיין גוף מיט ארץ ישראל ערד". דרכי עולם יהוא אוצר חיים, ווילנא, ז' 135.

1947 " האט מען געוואשן די פאדלאגע [...] און באשאטן

5234 מיט געלן זאמד די שוועל אין אריינגאנג". ל. לאזאראוויטש, טשענסטאכאווער יידן, נ"י, ז' 364.

1963 " זייך קאפ מיט אש האט ער באשיט". י. יאנאסאוויטש,

א שטוב אין שטעטל, ב"א, ז' 90. 5251

2. ארומשיטן, ארומגראבן (פלאנצן).

1920 " די גערטנער 'באשיטן' די יונגע קארטאפל געוויקסן,

ד"ה זיי גראבן אן בערגלעך ערד ארום אונטערשטן טייל

פון איבערערדישן שטענגל". א. גאלאמב איבז ג. באטש,

געוויקסן I, ווארשע, ז' 37.

3. (פיג) געבן עפעס בשפע. % באשיטן מיט שבחים,דאנקען,

קושן, קלעפ.

1904 " מענטשן [...] באשיטן איר [די קורטיזאנקע] מיט

חרפה און בזיונות". פ. לאפארג, רעליגיאן אפון קאפיטאל, 5244 א'

זשענעוו, ז' 18.

1973 " [...] האט פאר א צולאג באשאטן די משפחה מיט

געלט און מתנות". באש, פאר, VIII/24. 5240 א'

[7] ער איז באגראבן און באשאטן געווארן -- "האט א סך

אנגעווארן אין געשעפט" [קטוו].

באשיטן א חתן -- א מינהג צו באשיטן דעם חתן מיט ניס,

ראזשינקעס אא זיסווארג נאך דעם ווי ער באקומט אן

עליה צו דער תורה דעם שבת פאר זיין חתונה.

באשיטעניש -- די. דזוו באשיטונג [א. לעווין,

כי ווב, ב"א, 1913].

באשייד -- דער, בא. לייזונג, ענטפער אויף א געוויסער

פראבלעם. % געבן, זוכן, וויסן א באשייד. ריכטיקער,

טרעפלעכער באשייד, באשייד אין אן אומענדלעכקייט

[טערמינ' מאט', ווילנע, 1921]. באשייד פון א רעטעניש.

1941 " און ער וועט פרעגן פאר אים דעם באשייד פון די

אורים פאר גאט". תי, במדבר, כז - 21. 3030

1953 " איך האב געזוכט דעם באשייד און האב שואל געווען:

ווען קומט דער קץ? ". ים איבז ש. דובנאוו, וועלט 3030

געשיכטע VII , ב"א, ז' 50.

1972 " ווייסטו וואָס ס'מיינט גליק?/ גיב אַ באַשייד, זאָג!"

3002 א. יאַכימאָוויטש, אונדזער צייט, אקט' - דעצ', ז' 148.

ם בשיידא, בשייד.

... " המן גידוכט אין זיינמא מויט גר לײדאן/ איקליכר מונט

3021 ואנדא זיין בשיידא". מגילה מינכן, מ/92ב [?]

1648 " פום ראס צאל לייאט מן איקליכס זיין בישייד".

3013 מגילת ווינץ.

1732 " וועגן דוא ווילשט אויף איין זאך קלאהר בישייד ווישן

קאנשטו זאגן האט ערש טאן זאגין |...|". עיון, 9/2.

באַשיידונג -- די, באַ. דזוו באַשייד, אקט אָדער רעזולטאַט

פון באַשיידן I. % באַשיידונג פון דרייעק [טערמ'. געאָמ'.

און טריג']

1875 " די עלפטע מצוה איז מען זאל קיין שנאה ניט נאכטראגן

4099 אויף דעם חבר און דאס איז די באשיידונג פון די אלע

מצוות אין די פרקים [פון ספר]". ל. יאַסעלאָוויץ,

ספר תוכחת מוסר (רמב"ם), ווילנא, ד'.

1962 " ווען מיר הערן וועמען דערציילן וועגן די 'זיבן

גוטע [...] יאָר', האָט דאָך דאָס צו טאָן מיט פּרעהס חלום

4092 און יוספס באַשיידונג וועגן די זיבן מאָגערע זאַנגען

און פעטע זאַנגען". מ. וו. בערנשטיין, פּאַר, III/11.

ם בשיידונג, בישיידונג.

?| 1505 " פרשת -דבשיידונגא,ל' פירוש". רייכלין 8, אסתר,

ד' ז.

1625 " אונ' איצונד (הועלו) זיין איין גיבראכט גיוואָרן

5000 פֿרמיר דיא קלוגן דיא ציידבר דאש כתב זאלן לייאנן,

אונ' דאש בשיידונג לאזן וויסן". סהמ, דניאל, ה - 16.

באַשיידלעך -- פּאַדי / פּאַדוו. 1. וואָס לאָזט זיך

לייזן, געפינען אַן ענטפער; פּאַרענטפערלעך. % די פּראָבלעם

פון ראַק איז דערווײַלע ניט באַשיידלעך. אַ באַשיידלעכע

אַלגעבראַישע גלייכונג.

2. קלאָר, בפירוש.

1832 " זייא שטייאן בשיידליך |פאדוו| אן גשריבן אין
דיין תורה דאש זייא ווערין אן גרופין דיין עלצטיר
זין". מחזור לימים נוראים, צג/ב, סלאוויטע. 4084

1885 " זיי האבן געהערט דעם [...] פארכטיקן שם המפורש,
דאס ער איז באשיידלער |פאדור| ארויס פון דעם מויל 3055
פון כהן גדול". מוסף ויו"כ, ז' 235.

1939 " דאס געמעל ווייזט אונדז באשיידלער |פאדוו|
און פרשימדיק דאס וואס מיר האבן נאך פריער געזאגט 4071
אין אלגעמיין". ממון, די שווארצע פינטעלער", ווילנע,
ז' 164.

ם בישיידליך.

------> 2.

דא וויל איך זיא אויז ליגן ווייידליך/ נוך דעם אלף
בית גאר בישיידליך". בבא בוך, הקדמה, 35 – 36. 3059

" מיר האבין ר' יודא ארינטליק אונ' בישידליך גישריבן
ער וויסט |[illegible]| וואול וואז ער זיך פר שריבן העט". 3048
זכרונות גה, ז' 114.

1723 " [...] דרויף איז אויז גיגראבן גיוועזין דער הייליגי
נאמן ה' אלהים צבאות בישיידליך אויף דעם שטעקן". 4081
בית ישראל, ז/ג, אמשט'.

ב אַ ש יי ד ן I -- טרוו. 1. לייזן, פארענטפערן א געוויסע
פראגע, פראבלעם, געפינען א דערקלערונג פאר אן אומקלארן,
קאמפליצירטן ענין. % באשיידן א מאטעמאטישע אויפגאבע.
זיין האבי איז צו באשיידן רעבוסן.די יידענע פארנעמט
זיך מיט באשיידן חלומות.

1962 " דער יונגער מזל האט געשוויגן, // זיין ערשטע
גלוסטונג ניט געקענט באשיידן". מאל, דער יונגער מזל 3055
– אין ירושלים קומען מלאכים.

ם בשיידן, בישיידן.

------> 1.

... אונ ער הט גיפופין אלי ווס קענין באשיידין אחלום
אונ איטליכר הט זוך [זיך] פותר גיוועזן". סיפורי 4000

באַש -78.

מעשיות פון ר' נחמן בראסלאַווער, מעשה נסים | ז' טז/ד|.

2. -------

1505|" נמלצו - ווירדן בשיידן, ל' נפרשו". רייכלין8,

3097 אַה' קיט-קג.

1790|?" אלי דינים פון פרידן | דיני אבילות | אויף טייטש

3081 גאר וואול בישיידן". ש. פראנקפורט, ספר החיים II,

שער-בלאט.

ב א ש יי ד ן II -- טרוו. אנטאן א שייד, א שיידל [קסור].

ב א ש יי ד ן III -- אדי/ אדוו. 1. עניוותדיק, צניעותדיק

צוריקגעהאלטן, ניט בארימעריש. % ער איז געווען שטיל און

באשיידן. א באשיידענעם מענטשן איז אפט שווער אין לעבן.

... " ער לאזט אויס גאנץ באשיידן [...] מיר האבן פיינט

4004 בארימען זיך מיט אונדזער גאזעט". שע, פון כתרילעווקער,

~~פראגרעס~~ כתרילעווקער פראגרעס, ז' 17.

1946 " [...] ס'מיידל מיט די רויטע פלעמלעך אויף די

4016 באקן [...], מיטן באשיידענעם שמייכל ארום די מוילווינק-

לען". יוסף סמאלאזש, אנט, בוים איבערן קבר, ז' 408.

2. פשוט, ניט לוקסוסדיק, באגרענעצט, % באשיידענע

דירה. א באשיידענער אנצוג. זיינע פארדינסטן זיינען

גאר באשיידענע, אבער ער גיט זיך אן עצה.

" אן ארט האט מען אים אפגעגעבן א באשיידענעם,

4023 ווי ער אליין". שע, פונ'ם יאריד II, ז' 138.

1951 " שוין געליינט דאס דאזיקע קליינע און באשיידענע

4017 ביכעלע א צווייט מאל, און די איינגעלעבטקייט ווערט

ניט שוואכער". י. לעשטשינסקי, פאש VI/8.

1959 " עס שאדט נישט, אז די רעצענזיע גופא זאל זיין

4008 א באשיידענער צושטייער צו דער ליטעראטור פון דעם

קעגנשטאנד". שנ, קריטיק און קריטיקער, ב"א, ז' 275.

ם [באשיידן]! ב ש יי ד ן IV -- אדי. אנטשיידן, באשלאסן.

1505|" נחרצת - בשיידן ל' אתה חרצת". רייכלין8.

דניאל ט-כו.

באשיידנהייט -- די, בא. דזוו. באשיידנקייט.

" דא האט יעדער פון אונדז ארויסבאוויזן אזוי פיל ...

4067 באשיידנהייט און ענוות, אז מע האט זיך ווידער

געמוזט צעקריגן". שע, פיר זיינען מיר געזעסן, ז' 177.

ם בישיידנהייט

1774 " דישקורעצי [אן], בישיידנהייט. יוסף מארשן,

4069 חנוך לנער, פיורדא, כא.

באשיידנקייט -- די, בא. ענוות, צניעות, צוריקגע-

האלטנקייט, % דער פרוים באשיידנקייט - איר בעטטע

צירונג | ..... .איבערגעטריבענע באשיידנקייט איז

אויך נים קיין גרויסע מעלה.

1947 " ער איז געווען פון אזא עקסטרעמער באשיידנקייט,

4059 אז ער האט קיינעם נישט דערלויבט צו קוקן אויף זיין

ארבעט". רעד. ה. מאהלער, טשענסטאכאווער יידן,

נ"י, ז' 161.

1964 " איך געדענק דעם איינדרוק אי פון דעם אויטאריטעטישן

4055 טאן, אי פון דער באשיידנקייט=מאסקע בעת אן אינטערוויו.

לע, טמז, 30/IX

באשיידעניש -- דאס, בא. (ארך) דזוו באשייד.

1818 "איך אלימען וואס פר לויפט זיך אונטר דר זן

4050 [זון], וואס איינרלייא בשעדעניש האבן אלי". מס,

קהלת, ט' - ב'.

1848 " אונ איך וועל זאגין איך דעם בשיידניש וואס

4052 איז דיא זאך פון דער תשובה". חה !!!, ז' 115.

1927 " און גלייך האט אנדראניקאוו די באשיידעניש

4046 פון זיין רעטעניש געפונען". איבז, נס פון א. אראסיעוו,

ערשט ניט לאנג, קיעוו.

ם בישיידניש, בשיידנוס.

1610 " אונ' זיא זאגטן צו אים איך טרוים האט געטרוימט

1047 אונש אונ' בישיידניש ניט צו אים". טח, בראשית,

מ - ח.

1774 " בשיידנוס פון די ראשי תיבות די אין דיניק ביכליין גיפונדן ווער". י. מארשן, חנוך לנער, א - II. 4048

באשיידער -- דער, =ס/ מצ וראא. (ארט) דער וואס באשיידט (בב 2,1)

1885 " בן פורת יוסף דאס איז טייטש דו הביסט דער באשיידער פון חלום פון די בהמות וואס פרעה האט געזען". 4029
תנחומא, בראשית, ווארשא, ז׳ 179 |?|.

1918 " די דורות דערנאך | נאך די תנאים | האט מען גערופן 'אמוראים', דאס איז באשיידער |...|, זיי באשיידן 4032
דאס משניות". ססיII.

ם בשיידר, בישיידר.

1610 " נון איין טרוים, דר טרוים איז אויז אונ׳ בישיידר ניט בישיידר, בישיידר ווארן אבר ניט צו פרעה ווארום 4030
עז גינג אים ניט איין". טח - רשי, בראשית, מא - ז׳.

1721 " מיט דר שלאגונג (ר׳ חוצפית) דר דא וואר איין בשיידר דיא (דרשוח) פון דען נשיא, איין ציטרנש 4031
זאל בגרייפן איטליכן דר שדש הערונג הערט". מחזור ר"ה ויו"כ, הומבורג, רלה. 2

באשיידערײַ -- דאס, בא. (איר) דאס פרוּווּן טרעפן, לייזן.

1938 " די גאנצע באשיידעריי טויג צו גארנישט". מוו איבז פרויד, אריינפיר אין פסיכאאנאליז. 4024

באשיילעכן זיך -- דעפּל. אנטאן זיך א שייטל, (א ווײַבערישן פארוק) סטוטש 522.

|| באשייטלט -- פּאדי.

1963 " אבער די מאמע האט טרויעריק געשאקלט מיט [...] באשייטלטן קאפ". י. ווארשאווסקי, פאר, 27/IX. 5264

1973 " דערנאך איז זיין בליק געפאלן אויף [...] באשייטלטע און שייטללאזע קעפ, דערנאך אויף דער וואסער-באנק". 5265
ה. ראזנפארב, דער בוים פון לעבן, ישראל, ז׳ 114.

באשייטערן -- טרוו. (שנש) באלייכטן (ווי) מיט שייטער.

5267 ... "אזוי בושעלעס א צוג בלויע הויך באשייטערן". פמ.

באשיימפערלעך -- אדי/אדוו. בפירוש, קלאר, קענטיק; וואס מען קען אויפנעמען מיט די חושים.

% מ׳זעט באשיימפערלעך, באווייזן, פילן באשיימפערלעך. באשיימפערלעכע אייגנשאפט | מאס |. דער באשיימפערלעכער לימוד באשטייט אין אויפנעמען זאכן, דערשיינונגען דורך די חושים (אודיא-וויזועלע מיטלען אע).

1865 "איצט זעט מען שוין באשיימפערלעך |אדוו| וואס דאס באטייט". קמ, נ׳ 43.

1911 "איך זע דערינען באשיימפערלעך |אדוו| דעם בעסטן סימן". ממוס, קליאטשע, ק׳ 973690.

1956 "מיט באשיימפערלעכן שטאלץ א ווייז געגעבן אויפן קינד: - דער טאטע זיינער פליט". פמ, מלחמה I, נ"י, ז׳ 230. 5299

ס בשיינפרליך.

1610 "אום וועגן דש זיא הבן גיהורט וועגן דוא גאט בישט רוען אין צווישן זיא אונ׳ בישיינפרליך צו בישיינפרליך בישטוא דיך ביווייזן צו זיא אונ׳ אלז דורך וועגן ליפשפט". טח - רשי, במדבר, יד - יד. 5289

1743 "[...] וואז ווערט עש ערשט פר איין פרייד זיין די עז ווערן (זוכה) זיין צו זעהן בשיינפרליך דש גאט ווערט ווידר קערן דיא ווידר קערונג פון ציון". מ. מן, יוסיפון, אמשט׳ קמח. 5290

באשיימפערלעכקייט -- די, בא. אייגנשאפט פון זיין באשיימפערלעך.

1956 "[...] האט דער קאנאניקער באמערקט, [...] אז נעמען מיר, למשל, דאס יידן-פאלק [...], זיי ווילן איבער-קליגלען די צייט און בלייבן פארעקשנט, קעגן יעדער באשיימפערלעכקייט, ביי זייער טעות". פאריזער צייטשריפט נ"12, ז׳ 97. 5328

1973 " זעט אויס, אז אויך ׳באשיימפערלעך׳ איז געווען

5320 צווישן נוסח-למותע ווערטער, ביז וואנען מען האט עס

׳אטכאיעט׳ און אים אפילו צוגעגעבן א טערמיניקן טייטש,

א שטייגער ׳ דער מעטאד פון באשיימפערלעכקייט".

מורג III, ז׳ 20.

באשיינונג -- די, =ען. באפוצונג, דעקאראציע.

1939 " די איינציקע באשיינונג דא איז געווען די קיילעכדיקע

5333 פלומפ". פערלע, יידן, ז׳ 387.

1964 " [...] הנ׳בן זיי [די יונגע לייט] גלייך אן

5336 צו פיפקען ציגארעטלעך, און זיי האלטן דאס פאר

א באשיינונג פון זייער יוגנט [...]" יג, טמז, I/17.

באשייניקונג -- די, =ען. [דעשם?], דאקומענט

וואס באשטעטיקט עפעס; צייגעניש, שיין. ~~% ארויסגעמען~~

~~א באשייניקונג.~~

1968 " אויפן גרונט פון דער אונטערזוכונג וועגן דער

5344 עוואלויזונג-שיין [...] האט ער באקומען א באשייניקונג".

ב. ארענשטיין, יזב אטוואצק, ת"א, ז׳ 813.

באשייניקן -- [מארק ווב 1013] באשטעטיקן.

ם |באשייניש| בשוינש -- באשיינונג.

1676 " שלמה המלך זגט אין משלי (ברוב עם הדרת מלך) דז

5330 איז טויטש מיט פיל פאלק איז אייך בשוינש דעז קויניגש".

ברנט שפיגל, פפדמ, פרק לה.

באשיינען -- טרוו. 1. פארשאפן כבוד, פרעסטיזש,

דערהייבן.

1814 " אגרוסע אומה בשיינט אמלך [ברוב עם הדרת מלך].

5363 מס, משלי, יד - 28.

1863 " וווהין וועסטו אנטלויפן פאר אונדזער גאט, דו

5379 שלעכטער מענטש, דען אונדז וועט ער באשיינען און

דערהייבן". סיפורי מלחמות, ווארשא, הר"ע.

1910 " רבנים, דיינים באשיינען זיין נאמען און ביקן זיך,
קניען פאר אים". פרוג, פון II, נ"י, ז' 16. 5353

2. באצירן, באפוצן, שיין מאכן.

1907 " די הימל - שפראך מיט וועלכער כ'פלעג מיין ערד=
אינסטינקט באשיינען [...]". יהואש, זעלבסט נארעריי. 5370

1938 " קיינער האט ניט באשיינט מיט דעם חן פון דער פאעזיע
די קראפט פון זיין שכל". א קאראלניק, I, נ"י, ז' 78. 5359

1946 " מ'וועט צוקריגן א שיינדל [...], וואס וועט באשיינען
די מזרח-וואנט מיט זייד און אטלאס". יקיר מווארשאווסקי 5368
ר' יוסל מינץ, אנטאלאגיע, ז' 219.

|| באשיינען זיך ~~באדל~~. -- רעפל.

1961 " מאכט דעם אנשטעל, אז ער באשיינט זיך מיט זייער
כבוד". שעליובסקי, אין יארן ארום, ז' 272. 5393

|| באשיינט -- פאדי.

1881 איך טו דיך לויבן מיט מיין גאנצן הארצן דען דו
ביסט איין באשיינטער גאט ביי אלע לייט". איין נייע 5338
שס תחנה, תחנה אמהות, פיעטרקוב.

באשיינער -- דער, =ס. קומט אין באהעפט' מיין באשיינער'
(אויסדרוק פון צערטלעכקייט, ס'רוב צו קינדער).

באקריינען און באשיינען - באפוצן, צוגעבן כבוד,
גלאנץ, חשיבות. באשיינען די חתונה - צוגעבן גלאנץ,
חשיבות מיט עמעצנס אנוועזנהייט אויף א חתונה אדער
אנדער שמחה.

1969 " ... א בדחן וואס באשיינט יענעמס שימחות דארף
אליין זיין א ייד וואס טראגט א טלית". י. פערלאוו, 5383
פאר, 2/II.

ם בישוינן, בשינין

2. <-------

1723 " אונ' אלי האבן |...| גשפראכין דאש איז מיין
גאט איך וויל אים בשינין". א. קירכהאן, שמרת הנפש II 5362
פיורדא, יא - II.

? ---------> 1.

1610 " דיא איר דיש לרנוז צו דיר זיא ווירט קומן בוקס

5386 בוימען און׳ פלאדרן און׳ לינדן מיט אננדר צו בישוינן
די שטאט מיינר היייליקייט". טח, בדברים (כי תבוא
הפטורה. ישעיה ס - יג) [תי: באַשיינען].

בישינען זיך - רימען זיך.

1610 " ווען ער הוט דר ליזט גאט יעקב און׳ אן ישראל ער
5394 איז זיך בישינן". טח, ויקרא (הפטרה, ישעיה מד - כג)
[תי: טוט זיך רימען (מיט ישראל)].

1730 " זוכי זולכי [פריינד] די זיך בשיהנן, ווען דוא דיך
צו זיא געזעלשט". ספר מבחר הפנינים, הומבורג, כא. ...

באַש יי נ ע ן -- טרוו. באַלייכטן, געבן שיין. % נייע
נעאַנלאַמפן באַשיינען די גאסן מיט א געלבלעכן ליכט.

... " גאר ווי מיט א גילדענעם זוים // איז אפגעלאַמעוועט
5394 דער בוים // די [לבנה] באַשיינסט אים זיינע צווייגן".
עט, לידער.

1911 " אין דער אלטער שול, דאָרט ווו די ווייבער זיצן,
5384 ווען א הייליק שטראל איר בלאס געזיכט באַשיינען".
דא, מיינע לידער, ווילנא, ז׳ 21.

1948 " די שטחים, די טאלן... ווי פינסטער זיי זיינען -
5376 די זון ווען א מדבר אזא נישט באַשיינען". סעג, איצטער,
נ"י, ז׳ 119.

ם בישיינן

1718 " ווען די זון זעלט בישיינן קענן דיא גאנצי ערד
5375 קוגל זיא ווערט נימר קיין נאכט |...|". קונשט ביכל,
אמשט׳, תע"ח.

1794 " [...] ווען אין קינד האט דיא לבנה בשיינט און
5337 קען ניט צו נעמין |...|". סוד ה׳, נאווידוואהר,
תקנ"ד.

באַש יי נ ק ע ן -- טרוו. ---> באַשענקען.

באַש יי ס ן -- טרוו. (ווול) 1. באַדעקן מיט עקסקרעמענטן,
צואה.
2. שטאַרק און גראָב זידלען, שעלטן, באַשמוצן.

ם בישיסן׳

-----> 1.

1734 " דא ליפּזאיילין שפיגל אויז דעם זאק איין ברוט

5403 אויף דר ערד איין דרעק פאלן. אונ׳ היבט עז גישווינד

אויף פון דר ערד. אונ׳ זאגט צו דען יונגן דש ברוט

איז בישיסן איך טאר עז מיינם הערן ניט איין דז הויז

ברענגן" איילין שפיגל, פראג, תצ״ה.

1798 " אונ דר אנדר פוילר מן, דר זאק זיך זעלבסט אן,

5404 א׳ ווי ער זייני קליידר הט צו ריסן, אונ מיט דרעק

בישיסן". משל הקדמוני, אוסטרהא, תקנ״ח, ז׳ 26.

-----> 2.

[1686/1696?] " אונ׳ דיא וועלף מוזן דיך צו רייסן/דוא האשט

5404 מיך אך וועלן בישייסן". ספר משלים, פפדם, תמ״ו - תנ״ו,

מא, - יז.

בישיישן זיך -- רעפל.

1544 " אידלר קויניג דוד דוא דונקשט דיך גאר ווייז. אונ׳

5406 בישיישט דיך איך דער ווישהייט דא מיט איך דיך

ניט פרייז". שמואל בוך, פּעריז 942.

[באַשוקכן]

באַשיכורן -- טרונ. אנטרינקען (ווי) מיט וויין,

שיכור מאכן.

1912 " אוי, לאזט נישט פארציקערן, איר גיפט-כוס באַשיכורן

5409 פארפירן די ריינע בת-ציון". ברכיה שאפיר, דער נייער

׳שושנת יעקב׳ קראקוי.

עלס?

באַשילדט -- אדי. (שנש) באשיצט מיט א שילד.

5416 א׳ 1938 " ס׳קומען אן באַשילדטע ריזן" נג, אידן, נ״י, ז׳73.

ם [באשילטן] בשילטן -- טרונ. באשיצן, באווארענען,

פארהיטן.

1744 " דען וואַרפט דר לופט ארונטיר שטיקר שניא עז

5417 קען ניט בשיצן אדיר בשילטן קיין וואנט פון וועגין

דיא גרויזזימי פרירונג". בע, יז.2.

באַשימלט -- אַדי. באַדעקט מיט שימל, פאַרשימלט.

1963 " אונטער די טריט איז מיין היימלאַנד, באַשימלט

מיט גראָז|...|" סוצ, פּוּרזז, ת"א, ז' 170. 5418

באַשימפן -- טרוו. (דטשמ) אויסזידלען, שעלטן.

1895 " ווי איינער זאָל ניט באַשימפן די סאָציאַליסטן,

וועט ער מוזן איינזען, אַז אין דיזען הינזיכט זיינען 5420

זיי גערעכט". ניעדער מיט דיא סאָציאַליסטען!, איבערזעצט

און באַאַרבייטעט פון דייטשען פון ש. פּעסקין, נויאָרק, ז' 5.

1970/71 " דער וואָס האָט פאַרנומען אונדזער דירה, האָט אַ מאָל

געאַרבעט ביי אונדז [...] ער האָט באַשימפּט מיין מוטער 5423

אויף אַן אָרדינערן אויפן." ל. ווּנדה, יזב זלאַטשעוו,

ת"א, ז' 291.

||=ונג -- די =ען. (דטשמ) זידלונג.

1920 " דער וואָס וויל דינען זיינע מיטמענטשן, מוז

[...] קענען אַריבערטראָגן באַשימפּונגען | אין טעקסט: 5425

באַשימפפונגען| פון זיינע גוטע פריינד" ווינטש I,

נ"י, ז' 246.

באַשיסן -- טרוו. פּאַר באַשאָסן. באַוואַרפן מיט קוילן

פון ביקסן, האַרמאַטן, פייער-געווער. באַשיסן די שטאָט

מיט שווערע אַרטילעריע.

1938 " פּלוצעם האָט [...] די דייטשע אַרטילעריע אָנגעהויבן

באַשיסן די רוסישע טראַנשייען". נויער לוריע, עליע 5438

יאַרש, בערדיטשעוו.

1947 " דעם 25טן יוני 1943 נאָך מיטאָג ווערט דאָס קליינע

געטאָ אַרויגערינגלט און באַשאָסן". דער ר. מאַהלער, 5429

טשענסטאָכאָווער יידן, נ"י, ז' 197.

||=ונג -- די, =ען. אַקט פון באַשיסן.

1968 " [...] אַריינקריכן אין דער ערד און זיך דאָרטן באַהאַלטן

פון דער באַשיסונג". חג, טמז II/2. 5426

באַשיצונג -- די, =ען. 1. אַקט אָדער רעזולטאַט

פון באַשיצן. % אַלע האָבן זיך באַטייליקט אין דער

באשיצונג פון דער שטאט.באשיצונגס=ארט. באשיצונגס=
איינשפריצונגען.

" גאט איז מיין שטיין כלומר מיין שטארקער וואס איך 1851
טו מיך באשיצן אונטער אים אזוי ווי איין שטיין 5451
איז איין באשיצונג צו די עוברי דרכים פון רעגן און
פון ווינטן". העט, דברים, הפטרת האזינו, שמואל ב׳,
כב - ג.

" זיי פלעגן אויסגעבן א סך געלט אויף יורידישער 1947
באשיצונג מצד דער שטאט - אדמיניסטראציע". יעקב 5446
שאצקי, יזב טשענסטאכאווער יידן, נ"י, ז׳ 14.

" ס׳איז פאראן איין באשיצונג קעגן די אלע פלאגן: 1973
די תורה". באש, פאר, ט/6. 5440

ס בשיצונג

" איך האב גטאן אן גוט דען הרן מיין בשיצונג צו 1625
דר צילן (כל מלאכותיך) אף דיין באשפט [...]". 5452
סהמ, תהילים, עג - כח.

" אונ׳ דיזר מאן וואר איין בשיצונג אונ׳ איין 1764
הילף צו דש פאלק יהודה". יוסיפון. פיורדא. 5445

ב אַ ש י צ ן -- טרוו. 1. פארהיטן, באווארענען פון אן
אַנפאל, ספנה, באשיצן די שטאט פון שונא. באשיצן
מיט געווער דאס פאטערלאנד. באשיצן די עקזיסטענץ
פון פאלק.

" ~~א מלאך~~ [...] האט געשוועבט און האט איבערגהיפט 1848
איבר די ישראל אין מצרים צו בשיצן זיי". מחזור 5472
מן שלוש רגלים, טשערנאוויץ, תר"ח.

" א מלאך ווי א מענטש קען דארט באשיצט ווערן". ...
ממוס, זמירות, ז׳ 43. 5477

" די אויגנלעפלעך [...] באשיצן דאס אויג פון דער 1921
סכנה". איסעל איבז אטטא שמייל, דער מענטש, 5474
ווילנע, ז׳ 13.

" ס׳ איז תמיד גוט צו וויסן וואס פאר א מין געטער 1954
עס באשיצן דיין שונא [...]". גרינ, בלעטלעך פון 5467
א טאג-בוך נ"י, ז׳ 272.

2. פארטיידיקן עמעצנס מיינונגען, רעכט, אינטערעסן אע,

% באשיצן די אינטערעסן פון די לערער.

1922 " דער געדאנק באשיצן די נאציאנאלע אפשפליטערונגען

5481 דורך דער נאציאנאלער אויטאנאמיע איז דערווייל ניט קיין

אלטער". ים, אייגהייטלעכע פאלקשול.

1964 " אזא פאלק [די דייטשן] קען נישט האבן קיין

חרטה=געפילן [...], די קאנסטיטוציע אירע באשיצט

5463 דא [די ערגסטע פארברעכערס פון אלע צייטן." יג, טמז,

29/XI.

באשיצן זיך -- רעפל.

1867 " עס זאל אויפגיין פון אונדז אונגדזער אנטלויפונג

5487 וואס מיר אנטלויפן צו גאט און באשיצן זיך אין אים בעת

צרה". מחזור, ליל יום כיפור, ווילנא, תרמ"ח.

5461 1973 " יעדער איינער באשיצט זיך מיט בויך-סברות און

5461 אפשניצלעך". אליצקי, וואלינער יידן, ז' 278.

|| באשוצט -- פאדי/פאדוו. % א באשיצטע פעסטונג.

|| =קייט.

1965 " עס זענען געזעסן פריינד, וואס זענען געווען מזלדיק,

5458 ווייל די לאמפן זיינען אויסגעגאנגען אין דער באשיצטקייט

פון דער היים". יג, טמז, 14.XI.

באשוצלער. (זן) דזוו באשיצער [סטוטש 430].

|| =לעריי. (זן) דאס פארנעמען זיך מיט באשיצן % דאס

באשיצלעריי פון אומפאסיקע מענטשן האט אים ניט

פארשאפט כבוד.

ם בשיצן

1. <--------

1716 " אונ' זעלט בשיצן אום דען פאלק פון לנד דז

5470 דש לנד זאל ניט פר דארבן ווערן [...]". סהם, יחזקאל

כב - ל, קח. II.

1760 " יודא מכבי דער בשיצט זיין פאלק מיט זיינם שווערט"

5482 [...]. ספר יהודית וספר יודא מכבי, אמשט.

בשיצן זיך -- רעפל.

1625 " [...] דאש זעלביגש מאל ווערט זייך דער קענט (אשרי)

5492 דיא לוב פון דיא דאזיגן דיא זיך בשיצטן אן גוט".

ספמ, ההילית, ב - יב.

1722 " (אברהם אבינו) האט דיא מענשן גיבראכט צום רעכטן

5493 גלויבן, דאז זיא זיך בשיצט האבן אונטר דיא פליגל

פון (הש"י)". מהמ, רי"ז/א |?|.

באשיצ|ער -- דער, =ס. דער וואס באשיצט, פארהיט, באווארנט.

1803 " זי האט פיינט צו איהרי גוטה פריינד צו זייך אין

5496 בעשיצער". ר' יחיאל מיכל בר' יהודא ליב מקאלווארייע, מרגניתא, ווילנא, תקס"ג.

1930 " ער [דער נעגער] האלט זיך אבער אן יידן, ווייל

5502 [...] זייער אפט מרעט דער ייד ארויס אלס באשיצער

פון נעגער". דא, פון בערלין ביז סאן-פראנציסקא,

ווארשע, ז' 258.

=ין -- וו'. 13

1951 " זעלדע איז געווען מיין באשיצערין און באשירמערין

5503 און מדריכטע". אבא גארדין, ליטע ב' ! , נ"י, ז' 1391.

ם בישיצר.

5500 1696 " איך וויל בישינן גאט מיין בישיצר און מיין דר ליזר".

[סידור] תפלה למשה, דעסוי, קסה, 2.

באשיקלען -- אומו. (שנש) קוקן קרום, קאסאקע.

1936 " א פילגיבליקער בארג איז דער בארג בשן! פאר וואס

באשיקלט איר, פיל-גיבליקע בערג?". נגת, סח, 16 - 17.

ם באַשיקן -- צונויפרופן.

1595 " אויף דעם פרנס החודש איז דאז מצווה, דז ער זול

5506 בשיקן כל הקהל [...]". קראקאווער קהלה תקנות.

1692 " וגם זיין תקונים ישנים געווען דס איטליכר פה'
זאלל אללע שבועה א' פעם גיין בשיקן, דאס געשיכט 5506
לע"ע ניט". תקנות פון פראגער חברה קדישא.

|| =ונג -- די, בא. רוף.
1743 " דען זיא גדאכטן זיך דש עש דורך דיא גאטליכי
בשיקונג ווער גשעהן". מ. מן, שארית ישראל, כה, 2. 5504

באַשירעמען -- טרוו. פּפֿ באשערעמען. באשיצן,
פאַרטיידיקן, אפהיטן,
1882 " ווען ער [דער מענטש] האט מליצים טובים [...],
אזוי ווירד ער באשירעמט [אין טעקסט: בעשארמט] (?פ) 213
פון משפט". ר' יצחק האמבורגער מילדי ותושב,ק"ק
קראקא, שיח יצחק, איבז פון העברעאישע ספרים.

1920 " די יאגדע איז פון דרויסן באדעקט מיט א וואקסענעם
באצוג, דער באצוג באשירעמט די פירות פון פייכטקייט".
ד. האכבערג איבז אטמא שמייל, געוויקסן, מאסקווע, ז' 36.
... " באשירעם מיך, גאט, פון ספיקות". צאנין, ליבשאפט,
ז' 154. 5135 א'

ם בשירמן
... " ויחלצם - אונ' ער בשירמט זי.כמ' יחלץ עני בעניו
(איוב לו, טו). ל' ויצילם. רייכלין 8. תה' לד ח. 5135 ב'

| באשכינען | באַשכינהן -- טרוו. (שנש)
באדעקן מיט שיין פון הייליקייט, מיט דער שכינה.
1964 " סע זאל עס די בלויע הייליקע באשכינהן". ל. אליצקי, 5507 ב'
פון אייגענעם פעלדז, ת"א, ז' 28.

באַשלאָג -- דער, =ן. פּפֿ באשלעג, (זן) באשלאג.
דער מאטעריאל מיט וואס מע באשלאגט (באדעקט).
1921 " [...] ווייסן זיידענעם קלייד מיט גאלדענעם באשלאג
פון אונטן". אש, א שטעטל, ז' 112. 5005
1927 " אין קאבינעט איז נאך איינער א דעפעקט געווען

[...], די שטול, וואס עמעצער האט מיט א מעסערל דאס 5006
זיידן-געמאלטע באשלאג אירס אויסגעשניטן". דער נסתר
איבער א. אראסיעוו, ערשט ניט לאנג, קיעוו.

1928 " ער האט ארויסגענומען פון א וועסטל-קעשענע א פאונטיין-
פען מיט א זילבערנעם באשלאג". אפא, קלעצקין III, ז' 227.

0 באשלאג - מעסער [סטוטש 161]. באשלאג - צווּעקלער
[טערמינ' צו ארבעט בוך איף נאטורוו', I - II, יאכינסון,
קיעוו, ז' 157].

באשלאגן I -- טרוו. פאר באשלאגן. 1. באדעקן,
ארומנעמען מיט עפעס (אויף פיג). % באשלאגן מיט ברעטער,
אייזן, רייפן, לייסטן, פוטער אא.

" איין קאטלער - באטלער האט געהאט // צען קעסטלעך
צו באשלאגן". 5017

1859 " דיא שטיוועל זיין באשלאגען געוועזען מיט האכע
פאטקאוועס וויא דיא פויערן שטיוועל". הרב משה סופר
אדב"ק פרעסבורג, שו"ת חתם סופר II, דף סז/1.

1937 " [...] די מאמע האט זיך אוועקגעזעצט נייען און
שטריקן. די ווייסע העמדער זענען באשלאגן געווארן 5023
מיט א גרין=גראלעכער שייך". א. קאגאנאווסקי, פיגורן,
די מומע הדס, ווארשע.

1969 " דערצו האט ער דעם דאזיקן פלויט באשלאגן מיט
שטעכיקע דראטן". ה. אקערמאן, טמז, V/31. 5016

2. (ספעצ) טאפעצירן.

1895 " מעבלען מיט גארניטורן אונטער זיידענע און טאמעטענע
מאטעריעס באשלאגן". לינעצקי, דאס פוילישע יונגל, 5020
אדעס, ז' 120 [?].

1965 " [...] מייערע טעקסטיל=לייוונטן, וואס ווערן
געברויכט אויף באשלאגן מעבל". אפא, טמז II/4. 5019

3. (ספעצ) שמידן/ קאוועז (פערד).

1872 " אלס דער שמיד האט שוין דעם פערד באשלאגן (אפגעשמידט),
האט אים דער קיניג געגעבן א טאלער". אמד, דיא אורחים 5059
אין דוראצעסאק, ווילנא.

4. (ספעצ) באצירן מיט עפעס.

באש - 92.

1856 " יעדער קאנט [פון קעסטעלע] איז געווען באשלאגן מיט גאלד". פאלקס מעשה, הנסיון, ווילנע. 5022

1967 " [...] א מאמערשטול מיט אנלענען און באשלאגן מיט ביינערנע קנעפלעך - א שטיקל מעבל פון מלך באביעסקיס צייטן". באש, פאר II/29. 5021

|| =רגג |מארק ווב 617, 893|. =עכץ |2ל| =ער |טייטשווערטער צוגאב צו ט. בערלס מענטש-מאשין, קיעוו, 1927|.

עס באשלאגט א שווייס (א קאלטער שווייס, א טויטשווייס) - ווערט באדעקט מיט שווייס (פון שרעק, שוואכקייט אע)

1873 " איך בין צוגעקומען נעענטער און א קוק געטאן, האט מיך א קאלטער שווייס באשלאגן". ממוס, קליאטשע, 1873, קונק׳ 120400.

1922 " אזוי האט ער זיך אראפגעלאזט אויף א צעבראכן בענקל ~~אדן עס האט אים באשלאגן א קאלטער שרעקען". באשלך האט א הדיזמער שטעט!" פם מלחמה מאסקוועע ז׳65.~~ און עס האט אים באשלאגן א קאלטער שווייס". שע, בלאנזשענדע שטערן I, ווארשע, ז׳ 283. 5036

1948 " באשלאגן האט א שווייס, באפאלן האט א היץ: מע שיסט!" פם, מלחמה, מאסקווע, ז׳65. 5038

אנגסטן באשלאגן ~~עמעצן~~ - ~~עמעצער~~ דערשרעקט זיך שטארק.

1876 " אנגסטן באשלאגן מיך, אז איך דערמאן מיך ווי ניט איין מענטש איז שוין ארויס פון דעם וואלד מיט א מיאוסער נאז". גאטלאבער, דעקטור, ווארשע, ז׳ 54 |?|. 5052

1910 " האט קוים געאטעמט פאר היץ, אנגסטן האבן אים באשלאגן". ממוס, פישקע דער קרומער, נ"י. 5047

1946 " ביי נאכט האבן זי אנגסטן באשלאגן, ווען זי האט געהערט מײנע קולות". ייט, פוילן II, ז׳ 13. 5050

ם בשלאגן

<------ 1.

1675 - 81 " שבת אונ׳ וואך אלז גלייך: איין ראק איין הוט די שוך מיט נעגל בשלאגן". בשריבונג פון אשכנז אונ׳ פאלק, פראג, ז׳ 105 [איז פש III]. 5056

<----- 3.

1669 " אונ׳ בכפר אחד בשמו טענשין זיין סוס באַשלאַגין
5060 לאַזין". כתב יד וועגן דעם מעצער עלילת דם, אוך פש !!!.

0 בשלאגר לון - באַשלאַגער לוין, שכר פאַר קאָווען אַ פערד.

1669 " עז ווער סמוך ללילה גוועזין דאַ ער דאַריך טענשין
5064 גריטן איז אונ׳ דש בשלאגר לון בי צאַלט". כתב יד וועגן
מעצער עלילת דם, אוך פש !!!, ז׳ 254.

באַשלאָגן !! -- טרוו. (לאַקל?) שעדיקן, צעשטערן
(האַנדל, פּרנסה); דערשלאָגן.

1973 " צו סחורה איז נישט געווען וואָס צו פאַרנעמען. דעם
5065 תבואה מסחר האָבן נאָך די דייטשן באַשלאָגן. א. פאַקס,
דער אַלגעמיינער זשורנאַל, 23/X.

באַשלאָס -- ---> באַשלוס.

ם בשלאָס - שלאָס, פאַרשליסונג.

1721 " אונ׳ טוא אויז לערן איין שפּיס קיגן זיא אונ׳א
5067 איין בשלאָס |...|". מחזור ר"ה ויו"כ, הומבורג, קסא-1.

באַשלאָסן -- פאַדיקל פון באַשליסן. % די זאַך
איז שוין אַ באַשלאָסענע, מע קען שוין קיין זאַך ניט בייטן.

ם בשלושן - פאַרשלאָסן.

... " נעול - בשלושן, כמ׳ דלתות העלייה נעוולות". שדפ׳ ג,
5071 כב. רייכלין 8,

באַשלאָסנקייט -- די, בא. אומבאַשלאָסנקייט,

1911 " איר טראַכט צופיל פון יעדע נאַרישקייט, דערפאַר
5092 א׳ האָט איר קיין באַשלאָסנהייט ניט צו טאָן עפּעס".
י. גאַרדין, גאַט, מענטש און טייוול, אַקט 2, נ"י, ז׳ 38.

באַשלאָסנקייט -- די, בא. אַנטשלאָסנקייט,
דעצידירטקייט.

1961 " זי איז געגאַנגען אַהין מיט דער פולער באַשלאָסנקייט
צו דערגיין דאָרט ביי מאַקאַרן איינמאָל פאַר אַלע מאָל,

5072 א׳ וואס האט ער עס געמיינט מיט די ווערטער". בערג, אויסגעוויילטע ווערק, מאסקווע, ז׳ 666.

באשלאפן -- טרוו. באזיצן סעקסועל א פרוי, אויספירן דעם געשלעכטיקן אקט.

1837 " |...| האסטו זיא נמאל בשלאפן זיא וויא איין מאן

5084 בשלאפט זיין ווייב". א. פאוויר, גדולת יוסף, יוזעפאף, תקצ"ח, כב - II.

1930 " פיליפ האט אליין געקאנט א ווייב באשלאפן, ער האט

5084 א׳ קיין מיטשלאפער ניט באדארפט". דוד פינסקי, אלעקסאנדער און דיאגענעס, אקט 2, ווילנע, ז׳ 76.

5078 א׳ 1947 " בענקען א בענקשאפט צו דעם, וואס באשלאפט" בארישא א דור, נ"י, ז׳ 44.

|| =עריי - דאס, בא. (שנש) זנות, ניאוף, אויסגעלאסנקייט,

5093 "צו, וואס לעבסט פון אומצוכט און באשלאפעריי"...

ם בשלאפן

... " תסחן - וורט בשלפן, ל׳ תשמיש המטה" איוב לא,י.

5079 (רייכלין 8).

1610 " אונ׳ דער מענש בישלוף חוה זיין ווייב אונ׳ זיא וואר

5085 טראגן אונ׳ זיא גיוואן קין". טח, בראשית ד - א.

| תי: און דער מענטש האט דערקענט זיין ווייב חוהן|

1764 " דא נאם זיא דער קינג תרכינוס מיט גוואלט אונ׳

5088 בשלאפט זיא". יוסיפון, פיורדא, ה - I - I.

באשלומפערט -- אדי/אדוו. שמוציק, ברודיק.

1899 " די באשלומפערטע יידענע האט ניט געוואלט אריינציען

5094 אין דעם פירשטס גרויסן פאלעי". [פ״ק] יהל, די קאלאניסטן II, ווארשא, ז׳ 50.

ם בשלומפירט

1735 "איין טרעגר מענש דר [...] זיצט בייא דעם

5095 פייאר אונ בייא דר ווארם אונ גיט אום בינטליך אונ בשלומפירט |...|". שלמה זלמן לונדן איבן אורחת צדיקים אמשט, תצ"ה דף מט,ב.

באַשלוס -- דער, =ן. פּפֿ באַשלאָס. 1. אַן אויספֿיר,
מסקנא צו וועלכע מע קומט נאָך אַ באַטראַכטונג; דעציזיע.
% קומען צו אַ באַשלוס. צואײַלן זיך מיט אַ באַשלאָס.
פאָרויסיקער, ~~פאָרויסגענומענער~~, אײַליקער, צוגעאײַלטער,
דורכגעטראַכטער, פעסטער באַשלוס.

1929 " דו ביזט ניט אים שטאַנד מיך פון מיין באַשלוס
אפצופירן, ווייל איך קען דיר אין דער זאַך ניט גלויבן". 5117
יהל, די קאָלאָניסטן I, וואַרשאַ, ז' 18.

1940 " זיינע ווערטער - אָפּגעהאַקטע [...], הינטער זיי -
רו און באַשלוס" הל, דראַמאַטישע פּאָעמעס, נ"י, ז' 373. 5126

1970/71 " דער ערשטער טייל פון באַשלוס - צו אַנטלויפן -
איז אָנגעקומען לייכט, אָבער וואָס ווייטער צו טון - 5098
האָט קיינער נישט געוווּסט". ל. וונדה, יזב זלאָטשעוו,
ת"א, ז' 304.

2. באַשטימונג, רעזאָלוציע. % אַרויסטראָגן (אָננעמען)
אַ באַשלוס. אויספירן א באשלוס.

|?| 1932 " פאַראַן אַ באַשלוס, מען זאָל יאָסלען איבערוואַרפן אין ד
דער געהיימער טיפּאָגראַפיע". בערג, באַם דניעפּער II, 5114 ב'
ז' 223.

1948 " [...] ביים אָננעמען געזעצן און באַשליסן./ביי
וואַלן פון אַ נייעם פּרעזידענט". סעג, אַ בוים פון 5096
פוילן, ב"א, ז' 148.

ם בשלוס

1. <------

700 " האבן זיך דיא ארמי יודן פר זמילט אונ האבן גפאשט
דריא טאג אונ האבן איין בשלוש גמאכט [...]" 5101
ר' אליקים חזן מק"ק קאמארנא יבז, ר' שלמה וירגא,
שבט יהודה, אמשט, דף מב/2.

2. <------

1685 " דער מלך איז גשטורבן האט קיין (זרע) גלאזן דיא
(שרים) האבן אונטר זיך איין בשלוס גימאכט דש זי 5119
ווייטר וואלן קיין מלך [...]". עפש, דרך הישר לעילם הבא,
פפדם, מה. 1.

4. אפּשלוס, פאַרענדיקונג.

1676 " דער בשלוס פון אַלע ברכות איז שלום". ברנט שפּיגל,

5116 פּפּדם, פּרק יט.

5. מיטל צו פאַרמאַכן, פאַרשליסן.

1625 " ציך אויס (ממסגר) פון בשלים מיין לייב צו לובן

5136 דיין נאָמען". סחם, תהילים, קמב - ח.

באַשלייכן -- טרוו. (דטשם) דורכדרינגען, אַריינגנבענען [illegible]

1912 " ווער עס פּאַרט דאָס ערשטעמאָל קיין אַמעריקע [...]

5146 א' מוז אים באַשלייכן אַ שטיקל אומעט |...|". יודישער

פאַלקסקאַלענדאַר תרע"ב, רעד גרשם באָדער, לעמבערג, ז' 61.

באַשלייערן (זיך) -- אומוו. |סטוטש 522|

אַנטאָן אַ שלייער, אַרומוויקלען (זיך) מיט אַ שלייער.

[7] באַשלייערט פון אַלע זייטן / גוט באַשלייערט - זיין אויף

צרות, אין אַ פאַרפּלאַנטערטן און שלעכטן מצב. |סטוטש 498|.

באַשלייפן -- |סטוטש 526| (שניידעריי) אַרומנעמען,

באַוואַרפן און אָפּגעשניטענעם ברעג (זוים) מיט פאַדעם,

ס'זאָל זיך ניט אויסטעפּען די שטאָף.

באַשליניען - ----> באַסליניען.

באַשליסונג -- די, =ען. (אַרכ) באַשלוס, רעזאָלוציע.

1900 " אין 45 באַשליסונגען פון די 60, וועלכע מ'האָט

5143 או' אַנגענומען אויפן קאָנגרעס, [...] פאָדערט מען פון

דער רעגירונג [...] צו שיצן די עקספּלואַטירטע קעגן

די עקספּלואַטאָרעס". די געשיכטע פון די ענגלישע

אַרבייטער-בונדען, ושענעוו, ז' 112.

בשלישונג, בישליסונג. [באַשליסונג II] [III]

2. מחיצה, פאַרצוימונג, פאַרשליסונג.

5138 ... " הגדרות - דבשליאשונגא, י"א דמורן. רייכלין 8,

יחזקאל מב - יב.

1661 " און׳ זיא אופנטן צו איבן דיא בישליסונג דער איין

גענג דער זעלביגן בערגן די דא בישלאסן ווארן מיט

איינזרנן ריגלן". יוסיפון, אמשט, שנה ... 2. 5144

3. שלאס צו פארמאכן.

... " מנעליך - דין משלשתהא בשלישהנגא, במ׳ ואביון

בעבור מעלים (עמ׳ ב, ו). רייכלין 8, דברים לג, כה. 5148

1713 " ער האט געפנט דיא בישליסונג מיין גפענקנס"...

מחזור חלק שני, שלוש רגלים, אמשט׳, קע, 2. 5142

4. רעם.

... " מסגרת - בשלישונגא ל׳ ויסגור בעדו". רייכלין 8

שמות כה, כה. 5139

ם [באַשלאָסעק] ב ש ל י ס י ק -- אדי, וואס פארמאכט,

באשליסט, צוימט אפ.

1744 " אויך האט דיא ברוק קיין בשליסיק גלענדר אדר איין

אן ליינונג". בע, ה 3. 5149

ב אַ ש ל י ס ן -- אוטוו. פאר באַשלאָסן. 1. באשטימען,

קומען צו אן אויספיר, דעצידירן. % באשליסן אויף

פארויס. באשליסן אין היפּוך צו די פאקטן. נאך א לענגערן

יישוב=הדעת האט מען באשלאסן צו קבוען דעם בנין.

דאס האבן זיי זיך געאײלט דום מיטינג; געדארפט [1931-1926]

באשליסן, צי די האפן-ארבעטער זאלן ארויס אין שטרייק,

צי ניט". אפא, קלעצקין IX, ז׳ 90, „די טענצעריך". 5163

?[1940 " דא באלד ווערט באשלאסן וואס גיפער אויפשטעלן

די טיפּאגראַפיע". בערג, באם דניעפּער II, עמעס, ז׳ 275. 5183

1970/71 " מ׳האט באשלאסן זיך אריבערצופעקלען פון ווארשע

אין א קלענער ארט". ל. וונדה, יזב זלאטשעוו,

ת"א, ז׳ 292. 5183 א׳

17 באשליסן ביי זיך -- דזוו. באשליסן

1898 " ער האט באשלאסן ביי זיך אים [דעם קאנקורענט]

אראפּצויאגן פון וועג מיט וואס ער וועט נאר קענען". 5151

ב"א זיו, דער ישיבה בחור [...] ווילנא, ז' 9.

ם בשליסן

1. ------>

1648 " [...] דז מיר אל מקדש השם וואלטן זייך טעטן מיר
בשליסן פֿר אלי זכן. מגילת ווינץ, אמשט'. ז' 20|?|. 5194

1743 " איש אלי דיא ריד קענין מיר בשליסן דז דיא צעהן
(שבטים) האבן זיך אויז גשפרייט אויף פיל ערטיר". 5141
מ. מן, שארית ישראל, אמשט', ד' 2.

2. פֿארשליסן, פֿארמאכן, פֿארשפּארן.

" דיא מויר זולט איר בישליסן ווען זי
קומט הינויש". שמואל בוך, 1362. 5204

1546 " אונ' דו זולט ניט בישלויסן דיין האנד בין צו
לייהן אינם עני |...|". ספר הוראה לר' יונה, ציריך 5184
| פֿש II, ז' 165|.

1661 " [...] אונ' ער בישלוס דען איין גאנג דער זעלביגן
שטאט מיט גרושן שטיינן". יוסיפון, אמשט', נא 2. 5193

3. איינשליסן, כולל זיין.

1696 " צעהן (דברות) האט ער גישריבן צו מיינר
גימייך אונ' האט דארינן בישלוסן הונדרט אונ' דרייא 5203
צעהן (מצות) די מיר ביפולן זיינן". [סידור] תפילה
למשה, דעסוי, קנט 1.

1763 " אך צו צייט דרינן בישלאסן איז מיינם קאפף סברות,
אך מיט שינה משלים אלש היפש אך גיצוגן". ר' יעקב 5203 א'
בר' יצחק סגיל ש"ץ דק"ק רימלויא. קהלת יעקב, פראג.

4. אפשליסן, ענדיקן (רייד אע).

" גינוצט לאנגש העד מיין ריד וויל איך בישליסן.
דר לויבט מיר מער צו ריידן אונ' לושט אוייכש 5202
ניט בור דרישן". שמואל בוך, סטראָף 1391.

1708 " [...] דרום וויל איך עז איין קארצין בשליסן
אונ דז מיר זאלין זכות אבות גניסן". 5202
א נייא קלאג ליד אויף א משרת פון פראנקפורט, האנוי
פס II, 1930, ז' 173.

פּש II, 1930, ז׳ 173.

באַשליסן זיך -- פּוטוו. פֿאַר (אָרב) באַשלאָסן זיך, באַשליסן (ביי זיך). אין רעזולטאַט פון באַטראַכטונג, ספקות, ענדגילטיק אויסקלייבן, באַשטימען וואָס צו טאָן (ניט צו טאָן). ניט קענען באַשליסן זיך. באַשליסן זיך אויף אַ פֿאַרצווייפלטן טאַט.

1835 " ער באַשלאָס זיך אויף דס בעטלען צו לעגען". טויזענד אונד איינע נאַכט", וואַרשע, תקצ״ה, ז׳ 247. 5157

1903 " איך מוז מיך באַשליסן אפּצושיידן מיט איך, אפשר וועל איך אייך פאַרגעסן". ספּ, יידישער קאַלאַניסט, 5210

ציט אויסג, 1929.

באַשליפּעט -- אַדי. וואָס טראָגט שליפּעס.

1972 " אַ פּאָר מונדירטע באַשליפּעטע אפיצירן זיינען געשטאַנען אין דער ביר-האַלע". ח. ראָזענפֿאַרב, דער בוים פון לעבן II, ישראל, ז׳ 608. 5217

באַשליק I -- דער, =עס. אַ וואַרעמער קאַפּצודעק מיט אַ שפּיץ אין דער הויך און צוויי לאַנגע פּאַסן וואָס פֿאַרבינדן זיך אַרום האַלדז; געוויינלעך טראָגט מען עס איבערן היטל.

" ער האָט זיך באַשטעלט אַ פּאָר גרויסע שטיוול, אַ סאַלדאַטסקי באַשליק און איז געווען מוכן ומזומן אַריינצוטרעטן אין דער דינסט". שע, פון׳ם יאַריד, 5228

II, ז׳ 213.

1972 " פאַר דעם יידס דירה שטייט זיין ווייב איינגעוויקלט אין אַ פּאָר פּאַטשיילעס, מיט אַ באַשליק אויפן קאָפּ".
ח. ראָזנפאַרב, דער בוים פון לעבן I, ישראל, ז׳ 608.

באַשליק II -- דער, =עס. טערקישע מטבע. (קטנה)

1961 " [...] אַ ביסל פעדערן אָדער אַ פּאָר באַשליקעס [...] אויף שבת אַריינצורוקן אין אַ שעמעוודיקער האַנט". 5231

ד. פלינקער, טמז 13/.

באשלמען [פר באשאַלעמען, וואלין: באשילעמען] —
-- טרוו. אין פארשטעלטן לשון: באצאלן.

1957 " מכוה פעטיע-מעטיע, וועגן באשלמען, זארגט זיך ניט,
ר׳ יאנטשעלע". ב. רעסלער, איק, רה"ש, ז׳ 52. 5247

באשלעגער -- דער, =ס. בעל-מלאכה וואס באדעקט
דעכער מיט שינדלען אע.

... " לייבל דער באשלעגער [...] פלעגט ארויפקלאפן נייע
שינדלען אויף אלטע דעכער". מ. ווייסמאן, פון בריסק
ביז בעמיאטיטש, ז׳ 80.

1973 " זייער טאכטער, דוואשע, [...] טוט איצטער דאס
אייגענע וואס די מאמע פאר איר מאנס וועגן, שמוליק 5256
דעם באשלעגער". ל. אליצקי, וואלינער יידן, ת"א, ז׳ 333.

באשלעפן זיך -- אומוו. (איר) באגיין זיך
אַז, אויסקומען אַן, (~~וועגן מענטשן, זאכן~~). "איך 5259
וואלט זיך גאנץ גוט געקאנט באשלעפן אַן זיי". [קסוו].

באשלעפערן -- טרוו. (אַרס), פארשלעפערן,
דערפירן צו א מצב פון שלאף.

... " דער אלטער שלאף האט אים מיט איין טויטשטראף
באשלעפערט". אמד. 5260

באשמאל׳א -- די. (לאקל, אדעס) א טערקישע פלוים
[ל. פיינבערג, יישפ, ~~IV~~- 3 - 6, ז׳ 125]. 5264

באשמוגלען -- טרוו. אפנארן, [?] האנדלען מיט
קאנטראבאנדע [?]

1968 " גדליה [...] האט מורא געהאט, אז מען וועט אים
חושד זיין, אז ער האט באשמוגלט דעם קאקציז" [ווער 5268
איבן] ש. עגנון, טמז !!!/31.

באשמועסן -- טרוו. ארומשמועסן, ארומרעדן ברייט און געמיטלעך.

" איינעם וועט זיך דוכטן 'אז די ענייניס ווערן 1929
5270 דא צו ברייטלעך באשמועסט". ים איבן יינגל און מיידל.

" ס'זיינען זיך צונויפגעקומען חברותאס [פון די 1968
5272 ארומיקע דערפער] באשמועסן [טעקסט: באשמיסן] די נסיעה צום רבי אויף ראש השנה". ש. רוזמן, ספר זכרון קדושים ליהודי קרפטורוס - מרמורש, רחובות, ז' נט.

באשמוצן -- טרוו. 1. מאכן אומריין, פארברודיקן.

" איך איין פרימארגן האט מען געפונען די טעראסעס 1947
5277 פון 'פאמניק' באשמוצט מיט אפפאל". דעד ר. מאהלער, טשענסטאכאווער יידן, נ"י, ז' 33.

2. (פיג) פארשווארצן ס'פנים, רעדן/שרייבן אויף עמעצן שלעכטס, רכילות.

" פון זיין ליריזם שמעקט מיט פאמעניצע, ער איז 1931
5273 גרייט באשמוצן דעם אלימפ און זיך וואלגערן אף א קופע מיסט". איבן וויקטאר הוגא, די פארשטויסענע, אדעס.

" אויך קיין שמוץ קען דיך ניט באשמוצן, דו ביסט 1935
5276 ברענענדע פייער, דיך קען קיין פייער ניט פארברענען. מחזר ע"פ בית ישראל [...] יום כפור, שיר היחוד ג', ז' 95.
=ונג. ||

" עס איז א משפט קעגן א העסלעך-אנטיסעמיטישער אויס- 1973
5276 א' גאבע אין וועלכער מען קען געפינען [...] א ריי געמיינע באשמוצונגען [...]". ל. לענעמאן, פאר, II/22.

באשמוקט -- אדי. באפוצט, אנגעטאן אין צירונג.

5278 "די כלה - באשמעקט און באשמוקט" קסוו.

" ניט דער סקיף אויפן פייערדיקן פערד, באשמוקט 1953
5279 מיט א זילבערנעם נאזבאנד". ברוס, ביי די טייכן פון פאליעסיע, נ"י.

באשמחהט [באסימכעט] -- אדי/אדוו. באַערשט פון פ פרייד, דורכגענומען מיט פרייד.

5281 1946 " א באַשמחהטער פון ביטערן טראָפן [...]". ייִט,פוילן II.

5282 1972 " ווען דעם קראַנקן פלעגט ווערן בעסער, [...] פלעגט שיינדל, באַשמחהט [אדור], א פאל טאָן צו זיין פנים". ח. ראָזענפֿארב, דער בוים פון לעבן II, ז׳106.

באשמטקייט [באשעמטקייט] -- די, בא. באוווסטקייט, באַרימטקייט.

5287 1917 " די גרעסטע קרבנות מעג די רעגירונג פארלאנגען פון יעדן איינעם, כדי צו דערגרייכן [...] די גרויסקייט און באַשמטקייט פון איר מלך". זשיט V, נ"י, ז׳ 150.

באשמידן -- טרוו, 1. באדעקן מיט א מעטאל (זן - מיט אנדערע שטארקע מאטעריאלן) % באַשמידן דעם קאסטן מיט אייזן.

5286 1935 " די ענגע ווענט פונעם שאכטע - ברונעם [...] זיינען באַשמידט מיט דעמבענע איינפֿעסטן". ע. פיינינבערג איבז א. אודייענקא, איך האב ליב, מאסקווע.

2. (זן) קאָוועןָ, אַרויפטאָן פּאדקאוועס אויף א פערד.

3. (שבש, פיג) באשיצן, באפעסטיקן.

5286 א׳ 1923 " איך בין פון גאט מיט מוט באַשמידט [...] וואס לאזט מיין רוקן זיך נישט בניגן". רחל קאפלאן, ציון, || =ונג -- | מארק ווב 617 |.

באשמינקען -- טרוו. 1. באדעקן דאס פנים מיט שמינקע, קאסמעטישע פארב.

... "[...] ווער סע גארט נאך [...] רייד, ווי נאך הורן אין די נעכט, באַשמינקט און באצירט". מלה, די גאלדענע פאווע, קליוולאנד, ז׳ 156.

2. (פיג, איר)באפוצן, באצירן.

1954 " היינט ריידן זיי [...] 'יידיש געצערטלט': מיט
מער מוזיקאלישער אינטאנאציע און א ביסל באשמינקט 5290
מיט דייטש-מעריש". גרינ, בלעטלעך פון א טאג-בוך,
נ"י, ז' 374.

באַשמירן -- טרוו. 1. אנשמירן, באדעקן אן אייבער-
פלאך מיט א דינעם שיכט פון א פעטן אדער פליסיקן שטאף.
% באשמירן ברויט מיט שמאלץ. באשמירן די רעדער מיט
סמאלע.

פל " האט עס געכאפט א שטיק מארך / און האט באשמירט
משהן דעם פארך". 5310

" האט ברוך משה גענומען זיין פיריאריקן זון, אין
טלית איינגעוויקלט. די מאמע האט א בייגל מיט האניק 5312
באשמירט, אין האנט אריינגעשטעלט, געטראגן אין חדר
אריין". אש, דער תהילים ייד,

1968 " א שטיק דאך וואס איז גראד געווען דיק באשמירט
מיט גלאנצנדיקער סמאלע, האט געשיינט ווי א שטייענדיק 5313
וואסער". יזב אטוואצק, ת"א, ז' 368.

2. פארשמייניקן, פארשמוצן, פארשמירן.

1864 " זיינען די ישראל געגאנגען איסער דעם ים און האבן
זיך ניט אפילו באשמירט די פיס". נשיקות משה,
ווילנא, ז' 15.

1954 " די שטיוול זייערע | פון די געסטאפא=לייט // באשירט
מיט בלוט און געמישט מיט בלאטע". י. אנטמאן, יזב 5316
כעלם, יאהאנעסבורג, ז' 584.

3. (פיג) געבן כאבאר.

1965 " [...] סיידן דער ייד איז ניט געווען קיין נאר
און באשמירט דעם 'היטער פון געזעץ' מיט א מטבע, 5317
אים אריינגערוקט ' א מכה אין דער יד', ווי מ'פלעגט
עס רופן". פ. רודאי, טמז 24/X.

באשמירן מיט פוטער - | סטוטש 585 | צונפענען זיך,
צולעקן זיך.

ם בשמירן.

-----> 1.

1696 " די נרין, בשמירן און' בזילפרן אירי קליידר"

ספר סוד הנשמה, אמשט' דף ג - 2. 5318

-----> 2.

1723 " און' באשמירט דז כלי מיט אייטל קוט און' ער

שווענגט דאז כלי ניט אויז, אודר ער שווענגט עז

ניט רעכט אויז". לט1, 2/ה, אמשט'.

ם בשמיריקייט -- די. פארשמירטקייט, שמוציקייט,

1700 " האבן זיא דאש פיך גטריבן דער מיט זיא דאש

פיך דא האבן גוואשן אונ גריינינגט פון אלר בשמיריקייט". 5305

ר' אליקים חזן מק"ק קאמארנא, איבז, ר' שלמה וירגא,

שבט יהודה, אמשט' שף 2/30.

באשמירעכץ -- דאס, =ער. פוטער, שמאלץ, מארמע-

לאדע אא פראדוקטן, וואס מען שמירט אויף ברויט

אא געבעקס.

1972 " זי האט געהאט אוועקגעשטעלט אויף דעם סעקרעטער

[...] אלערליי סלאַיען און פלעשלעך מיט באשמירעכצער 5304 א'

און באשמעקעכצער". באש, פאר 5/V.

באשמעלצן -- טרוו, פאר באשמאַלצן.

1. מאכן פעט, באשמירן מיט שמאלץ אדער אן אנדער

פעטס. % באשמעלצן די לאקשן מיט פוטער.

1973 " עס קלעקט ניט קיין מאל דעם ברויט צו באשמעלצן".

אליצקי, וואלינער יידן, ת"א, ז' 419. 5334

2. (פיג) מאכן ווייכער, פארלייכטערן ~~באשמעלצן~~ %

דאס אויפנעמען א געוויסע דערשיינונג. % באשמעלצן

א שלעכטע ידיעה.

1937 " אז א מענטש טרויערט, דארף ער זיך אויך ניט

איילן. א ביסעלע עבבחת קומט שטענדיק צונוף, 5333

עס באשמעלצט די שמחה". מ. בורשטין, ביי די טייכן

פון מאזאוויע, ווארשע.

|| =וונג -- |מארק ווב 150|

|| =עכץ.

באשמעלטשעכטס איר פון | באשמעלצעכץ | -8 (איר)

5329 כלומרשט א מעלה, א ייחוס | קטוו |. % " אויך

מיר א באשמעלטשעכס וואס די שוועסטער גייט ארום מיט

א שייגעץ!".

באשמעלצן די קאשע -- פארבעסערן די לאגע. % די

פאר גראשן וועלן שויך די קאשע ניט באשמעלצן!

ב א ש מ ע ל ק ע ט ווערן -- אוטוו. ווערן א שמעלקע,

ווערן נאענט, באפריינדט, ווערן אויסגעבונדן.

1919 " הייסט עס, אז די אייגענע יידישע היים [...] איז

5335 נייטיק נאר אויף דערווייל, ביז דער יידישער ארבעטער

וועט 'באשמעלקעט' ווערן מיט דעם אמעריקאנער".

זשיט, X, נ"י, ז' 232.

ב א ש מ ע ק ט -- אדי/אדוו. 1. ווויל -שמעקעוודיק,

מיט א גוטן ריח, טעם.

... " נישט געווען קיין גרעסער פארגעניגן, ווי זיך צו

5342 זעצן איבער די באשמעקטע שיסלען מיט פאריק געקעכטס".

אפא, פלאמען, קלעצקין V, ז'120.

1948 " דער טיש געדעקט מיט א געפרעסטן טישלעך /, באלאדן

5342 א' און באשמעקט | אדוו | מיט אלדאס קוטס". ייש,קענטאקי,

נ"י, ז' 227.

2. שיין, צארט, מיט א טעם. % איז דאס א באשמעקט מיידל!

1874 " דער דלות האט היינט גאר די האלבע וועלט געירשנט,

5339 א' ער שטייט איין אין סאלעט, גאר די באשמעקסטע [...]".

זלמן סאבעל מזאמושטץ, זווגים,ווארשא.

|...| =" צו דעם אלעם איז עס געווען א באשמעקטער מענטש,

5340 א הדרת=פנים - די שכינה כביכול האט אויף אים גערוט".

ציט אויסג ציקא V, נ"י, ז' 94.

1967 " גיי אריין, באַשמעקטער מענטש" קצ, געזאמלטע

5341/א שריפטן I, ת"א, ז' 125.

באַשמעקן -- טרוו. 1. שמעקן פון אלע זייטן, געפינען

דעם ריח.

1863 " דו וועסט די וועלט קוים באַשמעקן, מיט אירע תענוגים

5347 זיך קוים באַלעקן". אמד, אמרי בינה.

1924 " האט זי געקלאגט, אז אפילו די הינט, וואס האבן זי

5349 באַשמעקט און באַקוקט, האבן זיך וואיענדיק אפגערוקט".

מלה, די גאלדענע פאווע, קליוולאנד, ז' 34.

1963 " רב נתן באַשמעקט מיט די נאזלעך דעם דברך - ס'איז

5350 פאליע. סוצ, פון I, ת"א, ז' 475.

2. פארשפּרייטן א (גוטן) ריח; פאַרשמועקן.

1942 " ווייסער בעז האט באַשמעקט די שטיבלעך". אש, קידוש

5352 השם, ז' 109.

באַשמעקן זיך -- אוטוו. זיך פארפומירן, זיך

באַשפּריצן מיט אדעקאלאן.

1967 " [...] זיך באַשמעקט מיט איר | דער אייגנטימערינס

5353 פּאַרפום, זיך געפודערט מיט איר פודער". באש, פּאַר

III/ 4.

באַשמעקעכץ -- דאס, =ער. פאַרפום.

1963 " דער מאן האט איר געבראכט באַשמעקעכץ פון לענטשיץ,

5354 און ס'שמעקט פון איר מיט רויזנוואסער און נעגעלעך".

באש, גימפּל תם, נ"י, ז' 127.

באַשנאַלט -- אדי. מיט שנאַלן, מעטאלענע קלאַמערס.

1960 " אלע זיינען געווען אנגעטאן אין ווייס-זיידענע

5361 מלבושים |...| און מיט גאלד און זילבער באַשנאַלטע

שיך". ש. ראזענבערג, די כוזרים.

באַשנאַפּן -- טרוו. ארומשמעקן. אויסשפּירן פון אלע זייטן

1963 " שוואַרצאַפּל - געשטאַלט באַשנאַפּן, באַשמעקן / דאָס
5362 לייב מיינס וויחיות אין אַקערשט -געבוירנס". סאַץ
פּוו I, ת"א, ז' 446.

באַשניאַשקעט -- אַדי/אַדוו. (שש) שיכור, גוט
5363 אונטערן גלעזל; פאַרשניאַשקעט, [קטוו].

באַשנידלען -- טרוו. [לאַקל?] באַזידלען.

1898 " דו האָסט אָפּגעווענדט אַלע דיינע קרעפטן צו פאַרשליסן
5365 די טויזנטער מיילער וואָס האָבן באַשנידלט, באַזידלט
אויף די גאַנצע וועלט [...]". א. מאַרגענשטערן, עגל
הזהב, וואַרשע,

באַשניטן -- 88 פּאַדי/פּאַדוו. (איר אָדער גענוצט דורך
ניט-יידן) געמלט.

1894 " ברענג געשווינד דיין זון דעם באַשניטענעם, איך
5367 וועל דיר אים אומבייטן אויף מיין זון דעם אויבאַשניטענעם,
[...] זאָל דערפון ניט וויסן איין לעבעדיקעס וועזן".
צ. נ. גאַלאַמב, דער פאַרבאָטענער ברית, ווילנא.

1966 " ווען אַ 'באַשניטענער' וואָלט געהאַט אַט דעם גויס
5368 געלט, וואָלט ער זיך [...] געבאָדן אין סמעטאַנקע".
נאַד, אונטער דער זון, ת"א, ז' 25.

ער איז אַ גוטער גוי, כאָטש אַ באַשניטענער - וועגן אַ
5372 יידן אַן עם-הארץ, אַ גראָבן יונג, [קטוו].

◻ בשניטן

.2 --------

1679 " אונ' וואו איין קנעכטליין ניט ווארט בישניטן
5373 אן דער פארהויט זיינש פלייד, דעסן זילן אויז גיראטיט
ווארדין אויז זיינם פאלק [...]". י. בליץ, בראשית
יז - יד. [תיזמלן].

2. אויסגעשניטן, אויסגעשניצט.

5374 א' ... " נחתך - וו"רט בשניטן ל' חותך וכריתה". רייכליך 8

1743 " און זיא [די מענטשן אין דעם לאַנד] זיינען שין
5374 א׳ בשניטן פון גלידער, פון הענד און פיס, און איר קעפּ
זיינען אום גוואונדן מיט טיכר". שאר קמג, 2.

באַשניטנהייט -- די, באַ. (ארכ) דזוו באַשניטנקייט.

5369 1871 " אויב איר ווילט זיך מיט אונדז מחתּן זיין, מוזט
איר זיין גליך מיט אונדז מיט דער באַשניטנהייט". צור.

באַשניטנקייט -- די, באַ. דאָס זיין געמלט.

1944 " איך לייג קיין תּפֿיל, קיין טלית, און בענטשן
5370 בענטש איך ניט. באַשניטנקייט איז אַלעס / מיט וואָס
איך בין אַ ייד. נאַד, מודה אני, נ"י, ז׳ 150.
"אַרטאַפּאַנוס האָט געליטן פון זיין באַשניטנקייט, ווען
5369 א׳ פלעגט זיך דאַרפן גיין באָדן צוזאַמען מיט זיינע חברים".
צאַנין, אַרטאַפּאַנוס, ז׳ 18.

באַשניידבריטל -- דאָס, =עך. מכשיר אין
גאַרבעריי [קטוו].

באַשניידונג -- די, =ען. 1. אַקט אָדער רעזולטאַט
פון באַשניידן.

1900 " די אַלע באַשניידונגען [פון די וואָרצעלעך] מוז
5377 מען מאַכן העכסט פּאַרזיכטיק". מ. וועללער, ווי מען
פלאַנצט אַ סאַד, ווילנאַ, ז׳ 27.

2. אַקט פון מילה, זז ברית-מילה.

1844 " ווען איר איין חתונה מאַכט אָדער איין באַשניידונג
5378 זאָלט איר מיך דער צו רופן דען איך וואָלט עס גערן זען".
פאַוויר, ספורי הפלאות, וואַרשע, יא, [אויסלייג
מאָדערניזירט דורכן אויטשרייבער].

1942 " דענסטמאָל האָט זי דאָס געזאָגט ׳אַ בלוט-חתן׳, פון
5380 וועגן דער באַשניידונג". תּי, שמות, ד - 26.

ם בשניידונג.

<---- 1.

... " וקצב - איר בשנידוינגא ל׳ גזרו את הילד".

5384 רייכלין 8, מל"א ו - כה [תי: איין שניט].

<---- 2.

1743 " אונ׳ דש דו זאגשט דש זיא (טמא) זיין וייל זיא

5382 נים גטופט זיין איר בשניידונג דש מאכט די ריין"

שאר, פח.

3. אויסזען, פארם, געשטאלט.

... " גזרתם - איר בשנידוינגיא". רייכלין 8, איכה ד - ז,

5383 [תי: געשטאלט].

באשניידן - טרוו, פאר באשניטן. 1. ארומשניידן

עפעס, אפשניידן די ראנדן, ברעגן. % באשניידן די

ביימער, די ראנדן פון די זוילן, די שפיצעס (פון א ראד).

" א זשיד וואס בעשנייטן מטבעות / א זשיד וואס פעקילט

5392 פרעמדי סחורה". א. ב. גאטלאבער, דער יוד אין קיעב,

שף הש - I.

1922 " דאס ווערט דערגרייכט [די רייניקונג פון דער

רויער פעל] מיט [...] מעכאנישע מיטלען ווי אויסהארן,

5392 א׳ באשניידן און אנדערע ארבעטן אויף דער קלאץ". וואולאר,

האנטביכל פאר לעדער אויסארבעטער I פעטער, ז׳ 12.

2. מלן, מלע זיין.

1867 " אויף דעם אכטן טאג האט מען מיך געיידישט, דאס

5393 הייסט באשניטן, נון האב איך אפגעקרענקט דערפון

עטלעכע וואכן". אמד, דער רענדיל, ווילנא.

ם בישניידן

<------ 1.

... " יזמר -׳ווירט בשניטן; כמ׳ וכרמך לא תזמר".

5396 א׳ רייכלין 8, ישעיה ה, ו.

1700 " דא קומן ווידר דיא |...| גוים און בראכטן פאר

5395 דעם קיניג פאלטשי צייגן וויא זיא העטן גיזעהן

איין יודן בישניידן די מינץ. אליקים חזן מק"ק

קאמארנא איבז שלמה וירגא, שבט יהודה, אמשט׳ דף כח.

.2 ←----

14. י"ה. " און' איר קינדער זי מיט איינם שער מעשר בישניידן".

מגל, ש' 502.

1610 " און' ער בשניד דש ולייש אירר ור שטופפונג אם

לוטרן טאג דעם דאזיגן". טח, בראשית יז-כג. 5398

3. באַקערן זיך צו, גלייבן אין.

1610 " און' ער ווערט בישניידן גאט דיין הערץ

און הערץ דיינש זאיין | זאמן?| צו האבן ליב גאט דיין 5400

גאט". טח, דברים ל-ו, |תי: באַשניידן|.

1767 " נייג אונזר הערץ צו פערבטן דיין נאמן און' בישנייד

אונזר הערץ און מיר וועלן ווידר קערן צו דיר". 5401

מחזור יו"כ... והדרת קודש אויף טייטש, 'אמשט', קא.

באַשנייט -- פּאדי / פּאדוו. 1. באַדעקט מיט שניי.

1944 " די קינדער זיינען צוריק ארויסגעקומען פּייכטע,

באַשנייטע, באַבלאָטיקטע". אש, ווארשע, ז' 47 5410

2. (פּיג) ווייס ווי שניי.

1943 " א קרעפּטיקער מאן מיט א ווייסער, באַשנייטער באָרד",

אש, דער מאן פון נצרת [!], ז' 39. 5409

באַשנייען -- טרוו. 1. באַדעקן מיט שניי | מארק

רוב 671.|

2. (פּיג) באַדעקן מיט ווייסקייט, קלאָרקייט, שיין.

1967 " לבנה - נאכט טוט נאך אל. די בערג פארשנייען און

זאשנייט מיין כלהס בלאַנדע צעפּ". יעקב פרידמאן, 5411

ליבשאפט, ת"א, ז' 108.

באַשניע -- די, =ס. (רוטיצ, נא) טורעם; טייל מאַל:

ספּעציאַלער בנין אין א טורמע.

1864 " די טערקישע שאנצן און באַשניעס פון גרויסע שטיינער

[...] גיבן איר [דער שטאט] א גרויסן חן און א 5416

בכבוד אויסזעען". קמ נ' 9.

1959 " איך בין געזעסן איין אן אייזל=באשניע" הל, אויף צארישער קאטארגע, ה"א, ז׳ 400. 5415

באשניפלען -- טרוו. באשמעקן, באניוכען.

" ... דעם טעם פון ווארעם ברויט" נאד. 5418

באשניפן -- טרוו. באשמעקן; באניוכען; באשנאפן.

1945 " זיי האבן באשמעקט מיך, באשניפן". הל, אין טרעבלי-קע בין איך ניט געווען, נ"י, ז׳ 130. 5419

באשניפן -- טרוו. (גלש) באגנבענען. % " ווי ס׳איז געווארן נאכט, זיצן זיי און טראכטן וועמען צו באשניפן די היינטיקע נאכט". | קטוו |. 5420

באשנירן -- טרוו. אנטאן א שנירל (מיט פערל, קרעלן).

" שטיינדלעך צארטע [...] וועלכע ציען צו די אויגן ... [...] צו דעם האלדז, וואס זיי באשנירן, // צו דער פרוי, וואס זיי באצירן". האפ, גאלד, געקליבענע שריפטן, ז׳ 91. 5421

באשע -- דער, =ס. ? פפ באשא. טערקישער טיטל.

1873 " איך וועל דיר פארקויפן צום קאכמייסטער פון אונדזער באשע, וועל איך געגוג געלט קריגן און וועל נאך גנאדע האבן ביי דעם באשע". היסטאריע פאן אלגירדען מיט דער וואונדערבארע רינג, ווארשא. 5428

באשעדיקן -- טרוו. קאליע מאכן, ברענגען שאדן.

% די באמבע האט באשעדיקט עטלעכע הייזער. די נירן זיינען באשעדיקט.

1864 " ווען איין טהורה קאן באשעדיקט ווערן פון רעגן [...]". הרב א. ברודא, הליכות עולם, אונגוואר, נו. - II. 5449

1951 " [די יידן] זענען געווען שטארק בארואט און אויך באשעדיקט [...] דורך דער אפענער און באהאלטענער

אנטיסעמיטישער ליניע"...". ליטע ב - I, ז' 273.

=ונג.

בישעדיגן.

1676 " גמיינקליך זאגט מן דש מן קיינם גנב זול אין דיא אויגן גין דען דיא רופות רעות וואנן בייא דען רשעים אונ' זיא מויכטן איין בישעדיגן". ברנט שפיגל, פרק כב. 5439

1764 " אונ' ער בשעדיגט די מענשן אונ' ער טאט שאלקהאפטיקייט ..." יוסיפון, פיורדא, קיג I - I. 5448

ב אַ ש ע ה ע ן -- אוסוו. (אַרכ) נאר אין די אויסדרוקן: נישט באשעהט זאל ווערן / זיין; די שעה זאל נישט באשעהען, דער טאג זאל ניט באטאגן און די שעה זאל ניט באשעהען - הלוואי זאל ניט געשען; חס וחלילה.

1922 " אפשר טוט א פרומער רבי איצט דיין באבען מזכיר-זיין; אפשר, נישט באשעהט זאל ווערן - אפשר גאר דער טויט אליין!". מרים אולינאווער, דער שלוקערץ, אין דער באבעס אוצר, ווארשע, ז' 59. 5452

1928 " אבער גזלן, וואס טו איך, די שעה זאל ניט באשעהען, און מען נעמט איבער אלע פערד? הא? ווילסט זיין א זותף צום שאדן? שווייגסט?" אפא, קלעצקין I, ז' 32. 5455

ם בשיהן - געשען, פארקומען.

... " מה ילד יום - וואָס בשיהט האטא. ל' מה יהיה היום" רייכלין 8, משלי כז א [תי: וואס דער טאג וועט געבערן] 5457

1680 " דרייא שרייאין נאך רעכט אונ' גריכט, דער צו אינן קיינש בשיכט. זעליקמאן אולמא, דער צוכט שפיגל, פרנקפורט. 5458

ב אַ' ש ע כ ע -- די. ----> בע'שעכע. 5459

ב אַ ש ע ל ט ן -- טרוו. שעלטן א סך, באדעקן מיט קללות.

1919 " ווער האט עס אזוי פיל אטעם אין זיך צו באשעלטן אלצדינג וואס איז ווערט באשאלטן צו ווערן". נאד, 5462

מיינע הענט האבן פארגאסן דאס דאזיקע בלוט", נ"י, ז' 135.

ם בישעלטן

1668 " פו' וואר ער וואורד אין זער בישעלטן דער קיניג אונ'

5463 ער וואורד צו אים זאגן ווארום בישטו היניין קומן

צו מיר [...]". יוסיפון, 'אמשט' רמ"ז.

|| בישעלטונג -- קללות, זידלעריי.

? 1661 " אונ' דש איר ווערדט לאסן הערן אייערי שטימן מיט

5460 קריגן אונ' בישעלטונג". יוסיפון, 'אמשט', רט"ז, 2.

[באַשעלקן] ב ש ל ק ן -- טרוו. אפנארן, אויסנארן.

1737 " ויעקבני זה פעמים - אונ' ער האט בשעלקט מיך".

5465 מש, 17/2.

באַ ש ע מ|ע ן -- טרוו. (אָרכ) פארשעמען, מביש זײַן.

1837 " דיא דעפוטאטין זעניין בישעמט גיווארין". איין

5469 קיצור פון די מעשה פון די יודין, ווארשא.

1872 " [...] ניט באשעמען אונדזערע אלטע יארן". הילל ליבטענשטיין, עת לעשות I, סאטמאר, ציט אויסג תרפ"ה, הקדמה ב'.

|| =ונג -- (אָרכ) פארשעמטקייט, בושה.

1894 "ביילע איז געווארן רויט פון באשעמונג". פאפ"ד,

5466 דיא צוריקגעקומענע ליעבע, ווילנא, ז' 51.

ם בשעהמן

1737 " ווען זיינה ווארטין ניט גלייך מיט זיינע ווערקן

דער בשעהמט זיך זעלבשט". ספר מבחר הפנינים, הומבורג,

ז' I.

באַ ש ע נ ע ר ע ר -- דער, מצ באשענערערס,/באשענערער .

1922 " אין גאנצן איבערגעגעבענע פארבעסערער און באשענערער

5481 פון גלות קענען זיי [די ציוניסטן] ניט באשטעלן".

ימ, נייס.

ב אַ ש ע נ ק ט -- פאַרב צו, דזוו באשאנקען, באגאבט, טאלענטירט.

27 באשענקט און באגאבט.

ב אַ ש ע נ ק ע ן -- טרוו. פאַר באשאַנקען, זו באשענקט (עלטערע פאָרמען). 1. געבן עמעצן, שענקען געוויסע קאנקרעטע זאכן (ווי מתנות), ס'רוב א סך. % באשענקען דעם חשובען גאסט מיט בלומען. קומענדיק פון דער רייזע, האט ער באשאנקען די קינדער מיט א סך מתנות.

1836 " דער זייער פאר ארימט וואר, און גיבט אים טאביא צעהן פונד זילבער, וועלכע דער קיניג אים באשיינקט האט". מעשה טאביא. 5487

1927 " דערפאר וואס ער פלעגט זיך ביי יעדע זאך פאר דעם רב אויסדינגען, פלעגט ער אים באשענקען מיט זיינע אלטע הישלען". י. בודזאהן, דער מקח טעות, ווילנא, ז'13. 5401

2. געבן אן אויסדרוק פון געפיל, באציונג, מזכה זיין, באגליקן. % באשענקען מיט סימפאטיע, חסד, א שמייכל, פריוויליגיעס. די נאטור האט אים באשאנקען מיט א סך טאלאנטן.

1883 " משה האט געהייראט מיט זיינער פרוי אידלען, האט אים גאט אין צוויי יאר ארום באשאנקען מיט איין טאכטער". ד. ז. רובינשטיין, דער שרעקליכער קנס=מאל, אדעסא, ז'7. 5486

1930 " אבער ווי שיין דארף זיין א לאנד, ווו די נאטור האט עס באשאנקען מיט א בליענדער פרעירי". דא, פון בערלין ביז סאן-פראנציסקא, ווארשע, ז' 195. 5426

1968 " ביי די טישן זענען דא געזעסן אויסגעפוצטע דאמען און הערן און פון אינדערפרי ביז נאכט האט מען זיך באשאנקען מיט קאמפלימענטן. 5501

~~1973~~ 1973 " ער איז אויך באשאנקען מיט דער פעיקייט אינטואיטיוו און אינטעלעקטועל צו באנעמען די אינטימיטעטן פון א באהאנדלטן ווערק". יוסף אקרוטני, די צוקונפט, יאנואר. 5436

|| =ונג. =ער.

באשענקען מיט מכות—(איר)

ם בשענקען ----> 1.

1743 " און׳ עס קאמען אלי טאג בייא אים ליישקפון פרעמדי

פלאצן אים צו בזוכן און׳ בשענקען". שאר, קה. 5494

באשעפטיקונג -- די, =ען. 1. די ארבעט,

מיט וועלכער עמעצער פארנעמט זיך, פון וואס ער ציט

זיין פרנסה; פאך, פראפעסיע. % וואס איז אייער באשעפ-

באשעפטיקונג איז מסחר.

טיקונג? זיין בלייבן אן א באשעפטיקונג.

1888 "מיין ארט שטעלע ביי אונדזער ארעם פאלק און די

באשעפטיקונג מיינע ביי אים, קיין נחת און גרויסע

קליקן קען דא[...]". ממוס, קלאטשע.

1927 " איינער א פסימאלאג האט אפילו געשאפן אזא אפאריזם:

לאז מיר זען אין וואס עס שפילן דיינע קינדער, און 5500

איך וועל דיר זאגן וואס דיין באשעפטיקונג איז!".

י. רובין, קינדערשפיל אלס לעבנסערנסט, בערלין.

1948 " באשעפטיקונגען אלערליי האט ער געהאט [...]".

פמ, מלחמה, מאסקווע, ז׳ 18. 5501

2. אקט פון באשעפטיקן (זיך). % די באשעפטיקונג מיט

די קונים האט ביי אים פארנומען אסך צייט.

0 באשעפטיקונג-שטייער. [סטוטש 501]. באשעפטיקונג-

טעראפיע [סטוטש 427]. הויפט=באשעפטיקונג.

1906 " שניידעריי [...] איז די הויפט=באשעפטיקונג פון דעם

יודישען פראלעטאריאט אין אמעריקע". דאס נייע לעבן, נ׳1,

לאנדאן, ז׳ 79.

באשעפטיקן -- טרוו. 1. אננעמען צו דער ארבעט,

געבן ארבעט, א שטעלע. % די פאבריק באשעפטיקט א גרויסע

צאל ארבעטער.

1865 " א גאנצן טאג וואר ער באשעפטיקט אום דאס אפעלסינען

[טעקסט: אפלעצינען] איינפאקן". אמד, בן פדק, ווילנא. 5531

... " איז ר׳ חיים א מאל באשעפטיקט געווען ביי זיך
5533 מיט מענטשן, האט יאָן אים ניט געשטערט". ממוס, שלמה ב׳
חיים׳ס, ז׳ 121.

1961 " ער [...] האט געזאָרגט וואס מער יידן צו באשעפטיקן
5543 ביי דער ארבעט". מ. גליקלער, ספר לוצק, ת"א, ז׳ 101.

2. שטאַרק אינטערעסירן, אַרן, אַנגיין.

1912 " דער טכסוך צווישן יידיש און העברעיש, וואס האָט
5544 אזוי באשעפטיקט די יידישע אָפנטלעכע מיינונג, האלט
שוין ביים סוף". זשיט IV, נ"י, ז׳ 165.

באשעפטיקן זיך -- אוטוו, פארנעמען זיך מיט
עפעס אן ארבעט, אן עניין, עוסק זיין אין עפעס.
% באשעפטיקן זיך מיט ~~אקושערסטווע=ארעמע=ווערך~~
~~אומזיסט=באהאנדלט~~ ספארט, לערערײַ, יידן האָבן
זיך באשעפטיקט מיט אלערליי מלאכות.

1870 " פ. ח. באשעפטיקט זיך מיט אקושערסטווע, ארעמע
5546 ווערן אומזיסט באהאנדלט". קמ נ׳ 35, מדעות.

1873 " איז דא בה"ש פון וועמען צו ריידן, מיט וואס זיך
צו באשעפטיקן". ממוט, קליאטשע,

1959 " בכלל אבער באשעפטיקט זיך סיי דער היסטאריקער,
5550 סיי דער וואס שרייבט וועגן צייטפראגעס, מיט דעם
אפקליינג [...] פון געזעלשאפטלעכע געשעענישן" שנ,
קריטיק און קריטיקער, ב"א, ז׳ 319.

באַשעפעניש -- דאס, =ן. לעבעדיקע זאך, בריאה,
(א מאל איר) % גאטס באשעפענישן. מענטשלעך באשעפעניש.
אומגליקלעכע באשעפענישן. מאדנע באשעפענישן! אזא מיאוס
באשעפעניש איז ערגער ווי א קללה!

אנהייב 19טן י"ה " אלע באשעפענישן וואס לעבן אויף דער
5609 ווייטער, גרויסער, שייגער וועלט האט גאט א גוט איינהיל
געגעבן וואס זאל זיי פארהיטן פאר דער קעלט". עטינגער,
לידער, ציט אויסג 1925, ווילנע, ז׳ 20.

1873 "זי איז דען ניט קיין לעבעדיקע באשעפעניש? פאר וואס פירט איר זי אין טשאטש?". ממוס, קליאטשע,

ק' 110350

"ער וואלט געשטיגן נאך העכער, האט ער זיך אנגעשלאגן ... אויף עפעס א באשעפעניש אינעם געשטאלט פון א מכשפה". 5597

שע, בלאנזשענדע שטערן II, ווארשע, אריסג 1922,

"שמייכל שיידט אים אונטער [דעם מענטש] / פונעם דומם, פון די צמחים // און אלינקע באשעפענישן / 5561

אויף דער ערד". סוצ, אלף-בית, גק נ' 77 [?], ז' 221.

ם בישעפניש / בישעפנים.

1.

"מיר מענשין זיינין און דאנקבארי בישעפניש" גה, ז' 122. 5574

1744 "דורך זיין קלוגהייט ווארן דעם מאן אונטר טעניג אלי בישעפנים דיא זיך פינדן אין די נידרי וועלט 5570

וואר מיר מענשן זיין". בע, 12.

2. באשאפונג.

"בוך בישעפניש דיינר יוגנט ביז דיר אישט ווארדן גרא דיין לוק". שמואל בוך, פערז 958. 5599

1743 "ובשנת אין דעם יאר פיר טויזנט אונ' פיר הונדרט אונ' זיבנציג צו בשעפנים דחא [?]". מ. מן, יוסיפון, 5560ב'

'אמשט', מ'.

באשעפער -- דער, בא. פפ באשאפער. 1. גאט, דער בורא.

1832 "איך ביט דיך מיין בשעפר גיב מיר פר שטאנד צו מאכין ארבין מיך דיא תורה". מחזור לראש השנה, 5636

~~בראדיטשעוו~~ בלאוויטע, יג.א.

1888 "... אזוי הייסט עס, איז דער בורא, דער באשעפער, און דו, אשמדאי דער פארטיליקער דער צעשטערער...". ק' 707950

ממוס, קליאטשע,

1953 "צו מינחה, צו מינחה, דורך וועלדער און בערג, מיט לויב צום באשעפער און זיין אייביק געווערק". 5642

יעקב פרידמאן, פאסטעכער אין ישראל, ת"א, ז' 118.

2. (זן) שפער בכלל. ווּם באשפערין.

1900 " ארבייט, די איינציקע באשפערין פון רייכקייט, וועט

5627 א' באלד שטיין פיל העכער פאר דעם קאפיטאל". די געשיכטע

פון די ענגלישע ארבייטער-בונדען, זשענעוו, נאוועמבער,

ז' 55.

" דער עקסטאז פון קינסטלערישן שאפן איז אנגעקלאמערט

אן דעם באשפער". ב. ריווקין, א גלויבן פאר אומגלויביקע.

ם בישעפר

" |...| פון מיר און פאר שטענדיגי מענשין ניקש רידן

5658 קענין אונ' מוזין דען גוטין בישעפיר פאר אלין דנקין".

גה, ז' 160.

1716 " וואש נאך מער אופן באר אונ' פר בארגן איז פון

5671 דיא וואונדר פון דען בישעפר יתברך וועלכי ווייזן

אויף זיין פול קומנטליכי חכמה [...]". חה I, קלו.

ב א ש ע ר -- דער, בא. דזוו באשערטקייט.

1967 " אבער צאפל אהין, צאפל אהער - אזוי איז דער באשער:

5677 ביסטו א שד - גיי אין שיידישן שפאן". צייט, אלע לידער

און פאעמעס, נ"י, ז' 237.

1968 " ס'וועט זיין ווי יענער גרויסער באשער/ דעמאלט /

5675 דעמאלט אין גליל". לע, אפקלייב, נ"י, ז' 119.

ב א ש ע ר ו נ ג -- די, בא. דזוו באשערטקייט.

1942 " און די באשערונג פון אלע מענטשן וועט זיי באשערט

5678 זיין". תי, במדבר טז - 29.

ם בשירונג

... " סיבה - בשירונגא, גלומר הקב"ה גזר". רייכלין 8,

5680 מל"א, יב טו.

1696 " דער הוך מיט זיינר גינאד ער ביהיט זי פון טענר

5679 אל אירי לײדיגר אונ' פון ביזן בישירונג." | טעקסט:

בישירונגא". סידור תפלה למשה, דעסוי, קנח.

באש - 116.

ב א ש ע ר ט -- פאדי/פאדור. פארויסבאשטימט (פון
גאט, גורל, צופאל). % מסתמא איז דאס א באשערטע זאך, די
וואס ער איז נישט געקומען.

1883 " גאט גיט מיר אריין אין דער דעה, אז דער מיט
איז א באשערטער זיווג, און אים פיר אויף א שידוך". 5720
ש. בעקערמאן, טרייער משרת, ווארשא, ז' 27.

1927 " וואס וויל דאס הארץ ? א שווארץ שטיק ערד // און ברויט
פון אייגענער האנט באשערט". אדגז". מלה, אין ניו- 5802
יארק, ווארשע, ז' 96.

1953 " זי [די גזירה] איז פאטום, שיקזאל, 'מזל',
דאס באשערטע וואס קאן שוין ניט אפגעווענדט ווערן". 5718
גרינ, איד און וועלט, נ"י, ז' 23.

ם בישערט

1680 " בישערט גליק קאן דיר נימאנץ ווערין, עז קומט
אונ' גיט זיינן גאנג". ר' זעליקמן אולמא, דער צוכט 5704
שפיגל, פרנקפורט.

ב א ש ע ר ט ז י י ן -- (דריטפערזאניק). ניגזר זייך, זיין
פארויסבאשטימט (גאט, פון גורל, פון א העכערן כוח),
ניט אפהענגיק פון מענטשלעכן ווילן.

" אוי, שולדיק מאך איך דאך ניט קיינעם, // מסתמא איז
מיר פון גאט אזוי באשערט". 5719

1836 " גיוויש איז מיר ניט באשערט גיוועזין זיי צו האין
פאר מאנען, אדער זיי איז ניט באשערט גיוועזין מיר 5750
צו ווייב האבין". מעשה טאביא, איבז, ווילנא.

1873 " [...] היינטיקס מאל איז אים נישט באשערט געוועזן
צו זען זיך געזונטערהייט מיט זיינע קינדער". ק' 328850
ממוס, קליאטשע, ווילנע, ז' 97

שור: אז ס'איז באשערט איז קיין חכמות ניטא. אז ס'איז
באשעה א צרה [/א שלימזל], קומט עס אליין אין שטוב
[אהיים] אריין. אז ס'איז באשערט, שיקט ער באדיי צו
מיטן ווינט. אז ס'איז באשערט קלעפט זיך

- אויב ס'איז באשערט, גייט עס גוט (דער עיקר וועגן א שידוך, וועגן באַציונגען צווישן א בחור און א מיידל).
אז ס'איז באשערט דער טויט בעלפט ניט קיין רייד.
אז ס'איז באשערט, קען זיין אלץ פאַרקערט - אלץ קען זיך איבערדרייען: צום גוטן אדער צום שלעכטן.
אז ס'איז באשערט איינעם דערטרונקען צו ווערן, ווערט ער דערטרונקען אין אלעפל וואסער. אז ס'וועט זיין באשערט פון גאט, וועט ניט זיין געשטערט פון לייטן.
אז ס'איז באשערט אומגליקן, שיקט גאט צו.
אויב באשערט איז באשארן (עס איז באשערט און באגאלט - שפאסיק, ווארטשפיל; אודער אז סע באשערט איז באגאלט - אז סע הייבט אן גיין שלעכט, איז פון אלע זייטן.
באשערט גאט א סוחר, שיקט דער רוח א מעקלער - ס'האט שוין געקענט זיין גוט, מישט זיך אריין א שלעכטע זאך.
גאט באשערט דעם טרינקער זיין ווייך און דעם שפינער זיין פלאקס - יעדער קריגט דאס זייניקע. וואס פון גאט באשערט, (איז) פון לייטן ניט פארוועדט. וואס (עס) איז באשערט דאס (איז) באוועדט - וואס עס איז באשערט, דאס וועט זיך אומבאדינגט טרעפן. ווענען עס איז באשערט קומט עס אין שטוב. מען איז טאקע ניט ווערט אבער ס'איז אזוי באשערט. עלטערן זיינען באשערט, א ווייב קלייבט מען זיך אויס אליין. אלעס וואס ס'איז באשערט האט מען, אחוץ א באָרד (שפאסיק).
וואס ס'איז מיר באשערט צו זיין אין מינדסטן פינגערל זאל אים זיין אין זיין גאנץ לייב און לעבן (קללה).

ם בישערט

" אישט עש בון גוט בישערט דש איר מיר נאך זולט יאגן". שמואל בוך, פּערז 682. 5765

... " עש ווש אזא בישערט, דש אים ווינד מוישטן בויקן".
מגל, ש' 1961. 5715

... " נון זאלכיש איזט יוא מן המקום ב"ה | ברוך הוא | נים בישערט גיוועזין |...". גה, ז' 79. 5746

באשערטער -- דער, מצ באשערטע. סוב. חתן. וומ באשערטע -כלה. % גאט האט איר צוגעשיקט דעם באשערטן.

" שיקט מיר דער חתן א בריוועלע - צעקושן זיינע ווערטער-כ'וואלט געוואלט שוין וויסן, צי איז ער מיין באשערטער.

1911 " א מכשפה פירט מען עס צו דער חופה מיט איר באשערטן, לעבעדיק פריילעך, אלטע און יונגע מכשפות טאנצן". ממוס, קליאטשע. ק' 930220

" אום דאס שטעטל צו קרענקען איז ער זומערצייט געפארן שפאצירן מיט דער, פון אים מיט פינף און צוואנציק יאר יינגערער כלה |...| דעם זונס געוועזענע, און איצט - זיין באשערטע". ש. האראנטשיק, באטס משפט, ציט אנטאלאגיע 1946, ז' 180. 5767

אז עס קומט דער באשערטער, ווערט אין צוויי ווערטער (שוו) - אז דער חתן איז באשערט פון גאט, ווערט גיך געשלאסן דער שידוך.

באשערטקייט -- די, בא. גורל, מזל, פרעדעסטינאציע.

1958 " פאר דעם יידישן יחיד איז איבערגעבליבן נישט מער ווי א ביסל באשערטקייט, וואס מיינט אז מיט דעם און יענעם יחיד האט זיך געטראפן עפעס אן אפנייג פונעם כללישן גזר". ש. ביקל, שרייבער פון מיין דור, נ"י, ז' 354. 5786

1963 " צי טראגט א מענטש דען זיינע אויגן, אויערן און הענט ? זיי זענען ער אליין, זיין צער און פרייד און זיין באשערטקייט". יעקב פרידמאן, נפילים, ת"א, ז' 93. 5782

באשערן ! -- טרוו. פאראויסבאשטימען (דורך א העכערן כוח, ניט אפהענגיק פון מענטשלעכן ווילן), אנצייכענען מן השמים.

" לאז דיר גאט אן אנדער זיווג באשערן, און מיך שלאג 5796

און מיך שלאג זיך שויך פון קאפ ארויס".

1813 " דער מענטש סדירט אויס די מחשבות און השי"ת בשערט
אים דאס רעכטי לשון דער צו". מס, משלי טז -1. 5821

1946 " אך אויסטערלישן גורל האבן מיר באשערט די געטער".
יש, שיפוס און יאזעפוס, אנש, ז' 368. 5792

ם בישערן

" נון הוט מיך גוט יתברך שמו געוועורט אונ' הוט
מירש בישערט". שמואל -בוך, פערז 34. 5815

1610 " [...] דיר הק"בה ווערט בשערן דז דו ווערשט דיין
צערונג דער פון האבן [...]". טה - מדרש, ויקהל, יג -יג. 5811

1723 " נעם פר ליב וואש גאט דיר טואט בשערין, אך זיא
טוא ווענדן צו תורה לערין, [...]. א. קירכהאן, 5791
שמחת הנפש II, פיורדא, טו.

ב א ש ע ר ן II -- טרוו. פֿאַר באשוירן, באשארן.
(זך) ארויסשערן פון אלע זייטן; אפשערן א סך מענטשן.
% באשערן א גאנצע עדה יידן.

ם בישארן

" עש וואר אין דען זעלבן צייטן איין גרושיא שאנד
גאר. ווען מן איין הורט דער זיין בארט בישאר". 5827
שמואל בוך, פערז 1180.

... " לא עשה שפמו - נויט בשער ער זינן ברט, כלו' לא
גלח זקנו". רייבלין 8, שבו יט - כה. 5816

בישארן זיך

1610 " אונ' ער בישאר זיך אונ' ער פור ווערשילט זייני
קליידר אונ' ער קאם צו פרעה". טה, בראשית, מא - יד. 5844

ב א ש ע ר ע מ ע ן -- טרוו. (ארכ) דזוו באשירעמען.
באשיצן, אפהיטן, פארטיידיקן.

" גאט! האסט מיר געהאלפן פון די גזלנים, מיך
באשערעמט פון דעם וואסער דעם ברייטן [...]" ש. עטינגער 5846
לידער, ציט אויסג ווילנע, 1925, ז' 68.

1877 " און באשערעם מיך פאר גזלנים און שונאים אין דעם

וועג" מחבר? ע. ס'ביראה, ז'25.

ם בישערמן / בישערים / בשערמן.

1661 " [...] דען ער האט בישערמט זיא פון דען ביזן טוט
5848 דיז הונגרש". יוסיפון, אמשטרדם, דף קפ.

1744 " אונ' מיך זאלשטו בשערמן אונ' אנטרינן פון אלי
5849 פונשטרי לייד אונ' פון זינד. [...]". קהלת שלמה,
אמשטרדם, ד' עח/3.

0 =ונג

1661 " אונ' דיא בישערמונג דיז שטארקן העלדן [...]"
5850 יוסיפון, אמשטרדם, דף כלא.2.

=ער.

1661 " דען מן זאגט זיך נון דער קיניג הורדוס דער איז
5848 אייך בישערמר צו זיינם פאלק". דצוו, דף קפ.

ם [באשערניש] ב י ש ע ר נ י ש -- דאס, =ן, דאס וואס
איז באשערט.

1676 " אונ' זולן זיין בהויט [באהיט] בויר אלי בויזי
5856 בישערניש אונ' ביגעגונש". ברנט שפיגל, פפצ"מ, פרק לח.

ב א ש פ א ט ן טרוו. פאר באשפאט. (ארכ?) דזוו
באשפעטן. אויסלאכן עמעצן/עפעס, אפשפעטן, מאכן חוזק
פון עמעצן / עפעס.

1888 " דאס ארעמע פאלק קען נאר העכסטנס האפן אויסגעלאכט
5857 און באשפאט צו ווערן, ווען עס וועט זיין אזוי קינדיש
[...]". פראי איבז ב. פייגענבוים, יאהאן מאסט, דיא
אייגענטומס=בעסטיע, לאנדאן.

" האט דער | ? | גרויזאם מיר אויף ס'ניי באשפאט".
5858 פראד, א חתונה'קע, ..., ז' 25.

ם בשפאטין.

1743 " [...] אונ' דער נאך ווארן זיא איין (תליה) מאכן,
5859 אונ' דיא (צורה) פון המן דרויף הענגן [...] דיא
נוצרים האבן דא גמיינט דש עש געשיכט אום זיא צו

רעד: ניט זיכער צי די פארמע פון אינפיניטיוו איז טאקע "
"באשפאטן".

באַשפּאַטין". מ. מן, שארית ישראל, אמשטרדם, דף כא.2

באַשפּאַנ|ען -- טרוו. (ארכ?) דזוו איינשפאנען (פערד).

1881 " עס איז געשטאנען א געדעקטע בויד מיט דריי פערד באַשפּאַנט". וה"ל, די ערשטע ליעבע, ווארשא, ז' 22.

ם בשפנן

2. ארומנעמען מיט די ארעמס.

1743 " אבנ' דיא דיקטי פון איטליכן הארץ וואר זוא דיק דש עש איין מאן מיט זיין צווייא ארמן קענט ארום 5862

בשפאנן..." מ. מן, יוסיפון, אמשטרדם, קנו.2

באַשפּאַרנט -- אדי. אנגעטאן אין שפארן. % עס פארן באשפארנטע רייטערס אויף פערד.

1924 " געוויין און הינטישקייט, וואס שארט אליין זיך צו// צום שטיוול פונעם האר, דעם גאלד=באשפארנטן [...]". 5833

מלה, די גאלדענע פאווע, קליוולאנד, ז' 163.

באַשפּינט -- אדוו. ארומגענומען, באצויגן מיט געשפין, (אזוי ווי) מיט פעדעם.

1922 [...] ביימער // מיט ראזע במארעלעך באקרוינטע, //

מיט טונקלע ריטעלעך באשפינט". האל, לידער, קיעוו, 5864

ז' 25.

באַשפּור|ן -- טרוו. (שנש) גיין, טרעטן איבערלאזנדיק שפורן.

1932 " [ארומגיין] מיט רויטער בארד און הויכן, דארן

גוף" // און אלץ באשפורן מיט מיין חלפדיקן שפאן". 5865

הל, ~~לידער~~, נ"י, ~~| ליד " זינג נאך א מאל" |~~

302 'ז ,I מיט מיר אויסדערוויילטע

באַשפּיגלט -- אדוו. (שנש) וואס זעט אויס ווי שפיגלען; אין וואס מע קאן זיך שפיגלען.

1919 " פענצטער באשפיגלט, באלויכטן, // יום=טובדיק פריי

5867 איז די גאס "....". סעג, לירישע לידער, קיעוו, ז' 15.

באשפיגן -- פאדי/ פאדרו פון באשפייען 1. באדעקט, מיט שפייעכץ, אויסשייד.

" זאמדיקע וועגן [...] באשפיגן | פאדרו | מיט
5868 איבערגעפוילטע געלבלעכע בלעטער, וואס ווינטיקע
ביימער האבן אויסגעהוסט אין א הארבסטיקער נאכט".
פמ, דאר=אויס, דאר=איין, ...ז' 107.

2. (פיג) דערנידעריקט, באליידיקט.

1912 " |...| אז מען געהערט שוין ניט מער צו יענעם
5869 פארווארפענעם באשפיגענעם פאלק, וואס יעדער איינער
האט א רעכט צו טרעטן מיט די פיס". זשיט, שריפטן II,
נ"י, ז' 132.

באשפיזט -- אדי [מארק ווב 665]. מיט א שפיז, פיקע.

באשפייען -- טרוו. פאר באשפיגן. 1. באדעקן מיט שפייעכץ, מויל-אויסשייד.

1935 " זי זאל אים אפשרעכן עין הרע און באשפייען זיבן
5885 מאל אין געזיכט". מחזור עם עברי-טאטש | בית ישראל...
פסח II, ווילנא.

1967 " די האלצהעקערס באשפייען די רויטע דלאניעס און
5887 נעמען זעגן די קרעכצנדיקע ביימער". פרידמאן, ליבשאפט,
ת"א, ז' 14.

2. (פיג) באפלעקן, באשמוצן עמעצנס רעפוטאציע, דער-
~~5884~~ נידעריקן.

1932 " וועמענס האנט וועט זיך אויפהייבן אזוי באשמוצן
5884 דעם 'בונד', אזוי באשפייען אים". רעד אקס, זב
דער וועג פון פראט, מאסקווע, ז' 121.

=ונג.

1968 " עס איז אן ארויפגעצוווונגענע זעלבסט-באשפייונג,
5887 א' וואס א רשעותדיקע רעגירונג האט באוויזן דורכצופירן,
כדי עפנטלעך צו פארמיאוסן דעם געדענקטאג". יג, טאג,...

ב א ש פ י ל ק ע ו ן -- טרוו. (ס'רוב אין פאסיוו). באשטעקן מיט שפילקעס, שטעקנאדלען.

1946. "[...] ראשאטן און באשפילקעט | באדוו | מיט אלטע ציטער=נאדלען, מיט אראבישע שפילקעלעך". ייש, פוילן V, 5890
נ"י, ז' 57.

1974 " באשפילקעט איז די מאפע מיט מפלות ניט צום ציילן". סוצ, גק נ' 84/85, ז' 196.

ב א ש פ י צ ל ט -- אדי. ארומגעזוימט מיט שפיצן.

1967 " אליין האט זי זיך אויסגעפוצט אין דעם באשפיצלטן
נאכטהעמד". באש, פאר, III/4. 5895

ם [באשפירן] ב ש פ י ר ן -- טרוו. דערשפירן, דערפילן.

1712 " אדורך דיא קרושי גבייא דיא מן געפונדן האט
פון דיא שפאנירש אין עטליכי פלאצן אין אינדי, קאן 5896
מן בשפירן דש עש גבויא פון יהודים זיין גוועזט".
מקוה ישראל, פפדם, שף יד.

1743 " אונ' זיא זאך דש דען קיניגש זיין אויגן ברענטין
גלייך אלש איין פלאם פייאר דורך דען גרושין צארין 5897
דז ער אויף איר האט, זוא דז אסתר בשפירט וואר זיא
זער דר שראקין אונ' איר הארץ פר צווייפלט". מ. מג,
יוסיפון, 'אמשט', יט.

ב א ש פ ע ט ן -- טרוו. אויסלאכן, חוזק מאכן פון עמעצן/עפעס. ער האט א טבע תמיד צו באשפעטן אלץ און אלעמען.

|| =ער (=ין). [סטוטש 518] חוזק-מאכער, אויסלאכער.

ב א ש פ ר א צ ן -- טרוו. באדעקן מיט שפראצעלעך.

1939 " [...] די באקן איינגעטריקנט, פארגעלט, א שיטעריער
האר=אנוווקס האט זיי באשפראצט, ווי אויף א פרישן 5903
קבר-אנשיט די ערשטע גראזן". זב נייע בלעטער, קאונאס,
ז' 47.

באַשפּרייטן -- טרוו. (ארכ?) באַציען, באַלייגן, באַדעקן.

" זיי זענען נאך ניט באַשפּרייט געווארן דורך רופאים 1877
מיט שטויב [טעקסט: שטוב] פון קרייטער וואס היילן". 5904
פירוש: עברי-טייטש, לעמבערג.

" אויך איך, געבונדענער אין גלות-קייטן, באקלאגנדיק 1908
דיין שרעקלעכן באשטאנד, וויל דיינע לאנג פארלאזענע 5906
בערג באַשפּרייטן". מר I, נ"י, ז' 173.

" די שטולן פון זילבער, דער טיש אלאבאסטער, / מיט ...
דעקן פון גינגאלד באַשפּרייט". יהואש, די בייזע כאלאסטרע. 5902

ס בישפּרייטן.

" דא ווארדן איריא אויגן מיט טרעהרן בישפּרייט". 1544
שב, פערז 480. 5905

באַשפּרינקלען -- ---- באַשפּרענקלען.

באַשפּריצן -- טרוו. 1.באַגיסן מיט טראפּנס וואסער אדער מיט אן אנדער פליסיקייט. באשפּריצן מיט [...] דער גערטנער באַשפּריצט די בלומען. זי באַשפּריצט דאס פּנים מיט אדעקאלאן.

" זייער, פלאנצן, באַשפּריצן אדער אפילו וואשן די 1919
הענט אויף א שפּראצונג טאר מען ניט". סשי I, ווארשע. 5922

" זיי האבן גענומען באַשפּריצן דעם האַז מיט וואסער". 1939
פמ אין זב דאס געזאנג פון די פעלקער, מאסקווע, ז' 85. 5923

" טימקע-גנב האט א מאל אויפגענייט זיך א פּאר שטיוול, 1922
באַשפּריצט זיי, ווי געהעריק איז, און געלאזן זיך 5924
אין וועג אריין". מילכאמע וויץ, וויטעבסק, ז' 164.

באַשפּריצן זיך - רעפל צו ב 1.

" ער [דער העלפאנד] באַשפּריצט זיך אליין מיט וואסער". 1867
ווארשויער יודישע צייטונג, נ' 41. 5933

|| ~~רוגן. עבצ. עפּ (~~ ~~,~~ ~~)~~.

באשפריצן די ליפן -- אויסטרינקען א גלעזל, מאכן א כוסע.

באשפריצן מיט בלאטע (גיפט אע) - פארשווארצן ס'פנים, באשמוצן.

1905 " דעם פיינד דארף מען אנרירן פאר דעם פינפטן ריפ [...], באשפריצן אים מיט בלאטע". רעד ז. טיגאני, יוחנן הקנאי, קאמפף און קעמפפער, ז' 70. 5935

1965 "'די דייטשע סאלדאטן-צייטונג' [...] קריגט אלץ מער און מער חוצפה, און זי האלט אין איין באשפריצן מיט גיפט אירע עדיטאריעלס וועגן יידן". יג, טמז I/29. 5926

באשפריצן מיט הייליק וואסער -- ביים טויפן א קריסטלעכע צערעמאניעס, שמדן.

1895ב " צו ווילסטו לאזן אינדזערע הייליקע גייסטליכע, זיי זאלן דיך באשפריצן מיט דער הייליקער וואסער?" איבז, א. י. בוכבינדער, דער פארשטעלטער פרינץ, ווארשא. 5920

באַשפּרעכן -- טרוו. פאר באשפראכן. ארומריידן, באהאנדלען אן עניין.

1912 " די פאר סימבאלן, וואס זיינען נאך אונדז געבליבן, קאנען מיר באשפרעכן גאנץ קורץ". זשיט I, נ"י, ז' 188. 5942

1930 " האט מען אלץ באשפראכן, יעטוועדער זאך מיט אלע פישצעווקעס". זש, פעטער זשאמע, ווילנע, ז' 233. 5943

=ונג.

1951 " איך גיכן בין איך איינגעלאדן געווארן אויף א באשפרעכונג אין נאציאנאל-ראט, ווו איך האב אינפארמירט וועגן דער לאגע אין ווילנע". י. בערגער, זב ליטע, ב' I, נ"י, ז' 325. 5937

ם בישפרעכן זיך - צונויפרעדן זיך, אפרעדן זיך.

1741 " וואס זעלן מיר אונזר שוועסטער טאן, אן דעם טאג אלש דיא אומות זיך בישפרעכן אום מיט איר מלחמה צו האלטן". צאינה, תרגום שני שה"ש, 'אמשט' תש"א, קצא. 5941

באשפּרענגען -- (ארכ) באשיטן.

1814 " האב בעשפּרענגט מיין גלעזער מיט מירא, מיט [...] צומרינג". מס, משל, ז - 17. 5947

ס בישפּרענגען.

1723 " האט איינער זייני קליידר בישפּרענגט מיט ערד, אודר מיט לאם וועז עז דעהר וער |...|". לט 1, אמשט, 67. 5946

באשפּרענקלען -- טרוו. פּפּ באשפּרינקלען, ס'רוב אין פּאסיוו. באדעקן (ווי) מיט שפּרענקלעך, פינטעלעך. באשפּרענקלען מיט... [...] דער שטאָף פון קליידל איז באשפּרענקלט מיט שלויע און גרינע פלימעלעך.

1910 " דאס וואסער פון בײדע זייטן שיף איז געווען באשפּרינקלט מיט קליינע פישער-שיפלעך". מה VI, נ"י, ז' 54. 5910

1948 " מע האט זי ליב באקומען גלייך, און איין מינוט. ס'פּאריסן נעזל איז באשפּרענקלט, ווי מיט ליסקע". פּמ, מילכאמע, מאסקווע, ז' 69.

1963 " גרינע זאלב האט דאס פּנים פון דער ערד באשפּרינקלט, - שמייכלט עס אין זונשיין ווי א קינד". סוצ, פּוו I, ת"א, ז' 133. 5912

באשקאלעווען -- טרוו.

(פּאל, נא) בארעדן, באשמוצן O |קטוו| " זי האט נאר ליב צו באשקאלעווען איעדן".

באשקירי ש -- אדי. 1. וואס איז שייך צו באשקירן, באשקיריע.

1973 " איך בין אין יאר 1941 פארוואָרפן געווארן אין א ווייטן דארף פון דער באשקירישער אויטאנאמער רעפּובליק". נ. בלומענטאל, צוריקבליקן, ת"א, ז' 157. 5966 א'

2. די שפּראך פון די באשקירן. % בעת דער מלחמה האב איך זיך אויסגעלערנט א ביסל רעדן באשקיריש.

באַשקע -- די, =ס. (רעג, בעסאַראַביע) א וווינונג אין קעלער, א קעלער-דירה.

1968 " קינדער זענען ארומגעגאנגען אין באַשקעס [...] און צוריק אַרויפגעקומען די טרעפ". אפאַ, טמז, IX/11. — 5963 א'

1971 " א רעסטאראן וואס איז געווען אין א באַשקע - עטלעכע טרעפ אַרונטער [...]". אפאַ, טמז VII/5. — ביידע ציטאַטן פון אפאַ.

באַשר [באַאַשער, פאַלקסטימלעכער אַרויסרייד 'בעאַנשער'] [בוז. פארט.

1. דערפאַר ווייל, מחמת דעם וואס, אַזוי ווי,

... "באַשר איך האָב געוואָלט פּטור ווערן פון אַלע אַלטע לעגער=סחורה, האָב איך דערמיט אַנגעלייגט א פולן וואָגן". ממוס V, דער חילוף, ז'5. — 5976

... " די דינסט פון בעדער איז געקומען צום רב, אַרויסנעמען א חשובה, באַשר [...] זי פלעגט אַריינקוקן [...] אין באָד אַריין צו די מענער". פּרץ, בשעת מגפה. — 5971

1965/66 " מען רופט מיך פינצטערער רעאַקציאָנער, [...] באַשר איך קריטיקיר ניט=זעלטן די פּאָליטיק". נ. ברוסילאָוו, קמ נ' 51, ז'62.

2. (איר, אַפּערגנדיק) פאַר וואָס? — ווייל[...] הדרת זכר.

" אַז עס קומט צום טיילן זיך, ווערט ושתי א מיוחס! באַשר וואָס איז? ער געהער זיך אַן א קנעפּל מיט קעניג אחשורוש, של 85 עשׂיות פאַר יידישע קינדער !!, ביים קעניג אחשורוש, ז'65. — 5970

1938 " [...] געשאָלטן [...] דעם גביר דעם פּאַרך, וואָס איז קראַנק געווען צו נעמען די היימישע קלעזמער צו דער חתונה און נישט אַראָפּברענגען די סמילער קאַפּעליע פון דער פּרעמד. באַשר, יענע האָבן א שם |...|". מאַן, באַוואוסטע געשטאַלטן, וואַרשע. — 5984

באַשר בכן [באַאַשער בכען, באַנשער בכיין] [דזוו. דפּוז.
עמפאַטיש אָדער איר.)

... " עפעס איין אַלמנה האָט געזאָלט דורך אים שטאַרבן,

באַשר - בכן ער האָט איר עפּעס אַ פּיקדון באַהאַלטן". 5988
פּרץ, פון קבר, ז 11.

1936 " מען דאַרף היטן די טעלעגראַף-סלופּעס [...] באַשר בכן
די דיימשן וועלן קומען און איבערשניידן די דראָטן". 5993
לייב ראַשקין, די מענטשן פון גאָדלבאַשין, אַנט
1946, ז' 622.

1950 " ווען לייסט האָט זיך פאַררופן אויפן עדות-זאָגן פון ד
דעם מאַגנאַט-נאָדל, האָט מען געענטפערט, באַשר-בכן, 5993 א'
ס'איז אַ רעטעניש פון דער וויסנשאַפט". מ. אילין
מ. וואָלאָנסקי, בערג און מענטשן, ב"א, ז' 247.

באַשר הוא שם | באַאַשר הו שאם | - ווו נאָר ער
געפינט זיך, אומעטום.
1972 " און ליבשאַפט זאָל פליסן פון האַרץ ווי אַ שטראָם,
פון יעטוועדן יידן באַשר הוא שם". ז. שזר, אין די 5998
טעג פון דיני שלאַכט, פאָר VI/16.

באַשריבן -- פאַר פון באַשרייבן.

באַשריגן -- פאַר פון באַשרייען.

באַשריגעניש -- די, =ן. (ביטול) אַ גרויסע,
שטאַרקע, צעוואַקסענע מויד.
1960 " ער איז געווען צו אויפגערעגט. אַז אַ,אַ מויד,
אַזאַ באַשריגעניש, זאָל מורא האָבן, דאָס האָט זיך אים 6010
נישט געלייגט אויפן שכל". ל. פאַרעם, פאַר VIII/14.
ביין באַשריגעניש - | סטוטש 117 | (פּעיאַ)
וועגן אַ מויד, מאַד. [סטוטש 117]

באַשרייבונג -- די, =ען. אַקט אָדער רעזולטאַט
פון באַשרייבן, שילדערונג, אָפּמאָל.

1855 " איך בעט אום ער זאָל מיר שיקן איין באַשרייבונג
פון דעם גן עדן און פון דעם גהנם [...]". מעשה 6032

רבי הושע בן לוי, טשערנאוויץ.

... " אין דער לעצטער צייט האבן אנגעהויבן ארויסגיין
אויף דער וועלט אלערליי באשרייבונגען.שע, אלט-ניי 6030
כתרילעווקע.

"אשס שפראך איז זייער אפס אומבאשטימט. זיינע
באשרייבונגען זיינען אומקלאר, ניט אלע מאל פינקטלעך". 6019
שב׳ דערציילערס און ראמאניסטן.

0 נאטור=באשרייבונג.לעבנס=באשרייבונג.

1930 " [...] אט דא וועט זיך שוין אנהייבן א לאנגער ווידוי
- האב איך געטראכט - א שטיק לעבנס=באשרייבונג". 6021
דא, פון בערלין ביז סאן-פראנציסקא, ווארשע, ז׳ 242.

באשרייבלעך -- אדי. וואס לאזט זיך באשרייבן.

1957 " דעם הכנסת-אורחים וואס די ארטיקע יידן אן אויסנאם,
פרום און פריי, האבן ארויסגעוויזן, איז ניט=באשרייבלעך" 6034
ליקוטי=דברים, נ"י.

באשרייבן -- טרוו, פאר באשריבן. 1. שילדערן,
דערציילן, כאראקטעריזירן שריפטלעך אדער מינדלעך.
% באשרייבן די נאטור, די געשעענישן.

" טינט און פענעט וועט פארט נישט קלעקן צו באשרייבן [...]
מיינע צרות פון אצינד". פל. 6054

1866 " די גרעסטע עזות-פנימער ציטערן אימת מות, אז מען
סטראשעט זיי, מען וועט זיי באשרייבן אין ׳המליץ׳ 6074
אדער נאך ערגער, אין ׳קול מבשר׳". קמ, ג׳ 29.

1873 " א טייל קלאגן זיך אויף די דאזיקע, וואס פייניקן
זי, באשרייבן איר שלעכטע לאגע און בעטן רחמים". ק׳ 219450
ממוס, קליאטשע, ווילנע, ז׳ 66

1968 " עס איז שווער צו באשרייבן אונדזערע יסורים, די
פיין און די דערנידעריקונג". מ. בראף, יזב אטוואצק, 6073
ת"א, ז׳ 937.

2. (אַרכ(?)) אַנשרייבן.

1842 " אין דר זייט פון דר גילדרני מנורה זיין גיוועזן זיבן גילדרני רערן אונ אויף די רערן איז בשריבן גוועזן די זיבן (אבות העולם). אהרן מטריבש, ספר מצח אהרן, ווארשע, ה.-בּ-I. 6066

3. (מאט) אנצייכענען א פיגור ארום אן אנדער פיגור, אפהיטנדיק געוויסע באדינגונגען. % באַשרייבן א ראד, (אן עיגול, א קרייז, א צירקל.) סטוטש 201.

באַשרייבן א קרייזליניע מיט דעם געגעבענעם ראדיוס [טערמ׳ געאָמ׳ און טריגאָנ׳, ווילנע (?) 1921].

|| =עכץ - (איר. בילדליק) וועגן א שלעכטער באשרייבונג.

1949 " איך האָב דעמאָלט אינדערפרי איבערגעלייענט א באַש-רייבעכץ פון א סקאנדינאַווישן דיפּלאָמאַט". סעג, מיינע זיבן יאר אין תל-אביב, ב"א, ז׳ 127. 6082

=ער (=ין, =קע)

1970 " דער באַשרייבער פון דעם מלחמה - פעריאָד וועט נישט פאַרצייכענען די גענויע דאטעס פון אלע פּאַסירונגען". רעד רב מאהלער, ספר סאַנץ, ת"א, ז׳ 803. 6084

=עריש - אַדי. וואס באַשרייבט, כאראַקטעריזירט; דעס-קריפּטיוו. % זיין אופן פון דערציילן איז א באַשריי-בערישער, קסור.

=ערישקייט. [מארק ווב 637].

77 ניט צו באַשרייבן - נישטא קיין ווערטער דערפאַר, נישט אויסצודערציילן; צום שטוינען, צום באַוואונדערן. סטוטש 20, 543.

באַשרייבן פון קאָפּ ביז די פיס - סטוטש 381 - שילדערן, באַשרייבן גענוי, אקוראט, מיט אלע פּיטשעווקעס, פּרטים.

באַשרייבענע יארן - סטוטש 73 די יארן פון טיפן עלטער, 121.

ס בישרייבן, ---- 1.

" אויב איך נון שוין די גנצי אשטוריא מן יששכר זולט,

6079 פיל פריאיר גישריבן[...] זוא וויל עס שפאהרין אונ׳ אים

אפ זונדירליך בישרייבן . גה, ז׳ 163.

1711 " עס איז אויך און מיגליך דש מיר דאש טייטשפאר איין

6052 אידר מן טייטליך גינוג קענין בישרייבין". הקדמה, שיני

ארטליכי גישיכטין, ׳אמשט׳| ייבל XIII/ 5 - 6 |.

באשרייען -- טרוו. פאר באשריגן. 1. שטארק שרייען,

באקלאגן.

1961 " אלע מיינע פיר ברידער זיינען אין דער קינדהייט

6090 אומגעקומען. מיין [...] מאמע פלעגט ברעכן די הענט

און מיט אירע קלאגערייען באשרייען אלעמען".

י. לוי, זווהיל (נאוואגראד וואלינסקי), ת"א, ז׳ 44.

באשריגענע יארן - סטוטש 73 - די יארן פון

טיפן עלטער.

באשריגענער נאר - ווען עמעצן וואס איז באוווסט

ווי א נאר, טיפש.

ם בישרייאן.

2. געבן א גוט אויג, אפשפרעכן.

1610 " יעקב האט אין גיבאטן זיא זולטן זיך דש מינשט לוזן

6034 זעהן דרום דש קין ביז אויג זאלט זיא בישרייען" .

טח-רשי בראשית, מב -ה.

1711 " אויך איר זאלט ניט אלי גין אין אין טאר אויף אין

6093 דאז מן איך ניט זאל בישרייאן, אונ׳ אן זעהן מיט

איין (עין הרע)". צור, מקץ, ׳אמשט׳, מג.

באשרענקען -- טרוו. (דטשמ) באגרענעצן,

איינצוימען, מינערן, לימיטירן. % באשרענקען עמעצנס

פרייהייט.

1927 " דעם וויכטיקסטן ארט צווישן די דאזיקע מעטאדן

6117 פארנעמט אן א ספק די אפצערונג דורך באשרענקען די

דיעטע". פגעז, נ׳ 22.

" פונדעסטוועגן וועט קיין מאל נישט איינפאלן צו גרינדן

א פארטיי אויף אפצושאפן דאס לעבן און צו באשרענקען 6127
דאס אטעמען". נאד, זעקס ביכער.

1951 " די שתדלנים פונעם וועד [...] האבן געהאט אין זייער
פיסיע אויסצופעלן, אז דער סיים זאל פארמיידן אנצונע- 6126
מען געזעצן, וואס וועלן באשרענקען די רעכט פון די יידן".
מ. ווישניצער, ליטע I, נ"י, ז' 187.

באשרענקען זיך -- רעפל. % באשרענקען זיך מיט [...]

1929 " דער באגריף וועגן קאסמעטיק האט זיך באשרענקט מיט
פודער, מאניקור [...]". פגעל נ' 11. 6114

1929 1958 " ~~[illegible]~~ זיי אילוסטרירן פון ס'נײַ די אלטע
מייסטערשאפט פון סאוועטנלאנד צו באשרענקען זיך א ליין". 6120
שנ, יידישע שרייבער אין סאוועטן-פארבאנד, נ"י, ז' 429.

||=רנג.

1882 " דער מיניסטער האט דערקלערט, אז די באשרענקונג
פון יידן צו האנדלען מיט בראנפן [...] באציט זיך 6100
נאר אויף דעם האנדל לאחדים (אויפן גלאזל) ".
ייפאל, נ' 46.

1951 " די ספעציפישע רוסישע געזעצן פון צארישן רוסלאנד
פאר ליטע בנוגע יידן האבן נאך פארשארפט די באשרענקונג 6098
פון יידישע רעכט אין פארשיידענע געביטן". ל. לעווענשטיין,
ליטע ב' I, נ"י, ז' 289.

ב א ת כ ס י א [בעיטקאסיע] - אדוו. (תת) צוגעדעקט,
פארהוילן, מאסקירט.
... חס ושלום, ס'איז נאר באתכסיא |...|, צרת הרבים".
פרץ VI. 6132

ב א ת כ ל י ת ן | באטאכלעסן | -(שנש) ארייננעבן א זינען,
א תכלית.

1914 " מעג ער אפילו באתכליתן די שלימותדיקע נידערשטירצונג"
ברידער גארדין די טריאומפעדיע , ווילנא, ז' 10. 6133

ב א ת נ א י ו ע ן [באטנאיוען] - שטעלן באדינגונגען,

באש - 6136

תנאים. % " מעך האט דעם לא-תגנוב אזוי באתנאיזועט"

[קטור]

6135 1912 " דאס אפשטיין און דאס איבערטראגן זיך ווערט באתנאיזועט

6136 [...]". ברידער גאַרדין, אונדזערע חבורים, ווילנא, ז'7.

באַתּפֿילינט [באַטפּילנט] - אדי. וואָס טראגט תפילין,

אנגעטאן אין תפילין.

נאָר דו האסט געהאט מוט // צו זיצן אין דלד אמות פון

6137 דיין געצעלט // באטליתט און באתפילינט". יג, פון מיין

באַנצער מי.

1961 " מאיר - מעכל שאקלט דעם באתפילינטן קאפ און בארצו-

6138 עהטע האנט מיט א ניגון". מ. גראסמאן, זש' היימיש,

אפריל - מאי.